

Inhoud

Afdeling A – Toelichting algemeen	3
Hoofdstuk 1. Inleiding.....	4
Paragraaf 1.1 De Omgevingswet en het omgevingsplan	4
Paragraaf 1.2 Eén gemeentelijk omgevingsplan	5
Paragraaf 1.3 Algemene toelichting, artikelsgewijze toelichting en motivering bij het wijzigingsbesluit	7
Paragraaf 1.4 Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2 Beleidskaders	9
Paragraaf 2.1 Inleiding.....	9
Paragraaf 2.2 Rijksbeleid	10
Paragraaf 2.3 Provinciaal beleid.....	11
Paragraaf 2.4 Regionaal beleid	14
Paragraaf 2.5 Beleid van het waterschap.....	15
Paragraaf 2.6 Gemeentelijk beleid	16
Hoofdstuk 3 Juridische kaders.....	20
Paragraaf 3.1 Juridische kaders van het Rijk	20
Paragraaf 3.2 Juridische kaders van de provincie Noord-Brabant.....	25
Hoofdstuk 4 Planbeschrijving.....	28
Paragraaf 4.1 Sturingsfilosofie	28
Paragraaf 4.2 Systematiek van het omgevingsplan.....	30
Paragraaf 4.3 Opbouw van de regels	31
Paragraaf 4.4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving (H4 – omgevingsplan)	32
Paragraaf 4.5 Activiteiten (H5 – omgevingsplan)	33
Hoofdstuk 5 Omgevingsaspecten.....	37
Paragraaf 5.1 Omgevingsveiligheid	37
Paragraaf 5.2 Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen.....	38
Paragraaf 5.3 Geluid door activiteiten	39
Paragraaf 5.4 Geur	40
Paragraaf 5.5 Luchtkwaliteit	41
Paragraaf 5.6 Trillingen	41

Paragraaf 5.7 Bodem.....	41
Paragraaf 5.8 Licht	42
Paragraaf 5.9 Cultuurhistorie en archeologie.....	42
Paragraaf 5.10 Natuur en ecologie	43
Paragraaf 5.11 Water.....	43
Paragraaf 5.12 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	44
Paragraaf 5.13 Mobiliteit.....	44
Hoofdstuk 6 proces	45
Paragraaf 6.1 Inleiding.....	45
Paragraaf 6.2 Initiatief voor een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling	45
Paragraaf 6.3 Opbouw omgevingsplan ‘nieuwe stijl’	46
Paragraaf 6.4 Procedure omgevingsplanwijziging	47
Hoofdstuk 7 Uitvoering	50
Afdeling B: Toelichting per gebied	51
Hoofdstuk 8 Zevenbergen – verstedelijkingskern	52
Paragraaf 8.1 Bestaande situatie	52
Paragraaf 8.2 Doelen en sturing voor het gebied	52
Paragraaf 8.3 Normen met betrekking tot de fysieke leefomgeving	55
Paragraaf 8.4 Activiteitenlijst	55
Paragraaf 8.5 Overige werkingsgebieden	63

Afdeling A – Toelichting algemeen

Hoofdstuk 1. Inleiding

Paragraaf 1.1 De Omgevingswet en het omgevingsplan

Het omgevingsplan van Moerdijk

Deze algemene toelichting hoort bij het omgevingsplan van de gemeente Moerdijk. In het omgevingsplan staan alle gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving binnen het gemeentelijk grondgebied. De regels in het omgevingsplan zijn voor eenieder juridisch bindend. Wanneer iemand een activiteit wil verrichten op een bepaalde locatie, die invloed heeft of kan hebben op de fysieke leefomgeving, dan gelden voor die activiteit de regels in het omgevingsplan.

Iedere gemeente beschikt vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) van rechtswege over één gemeentebreed omgevingsplan. Dit ‘tijdelijke’ omgevingsplan bestaat nu nog uit alle bestemmingsplannen (en andere ruimtelijke besluiten) van de gemeente, enkele (delen van) gemeentelijke verordeningen en de ‘bruidsschat’/hoofdstuk 22¹. Hoewel de oude regels voorlopig van kracht blijven, zullen deze in de transitiefase geleidelijk worden omgezet naar een omgevingsplan in de ‘nieuwe stijl’. Daarbij zullen regels worden aangepast, nieuwe regels worden toegevoegd en sommige regels blijven onveranderd. Voor de aanpak van deze transitiefase, die duurt tot het jaar 2032, heeft de gemeente Moerdijk een Transitieplan opgesteld. Deze voorliggende algemene toelichting dient als handvat bij het (inhoudelijk) lezen en begrijpen van het omgevingsplan van de gemeente Moerdijk.

De Omgevingswet

De Omgevingswet (Ow) gaat over de fysieke leefomgeving, en activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving (artikel 1.2 Ow). De fysieke leefomgeving is een breed begrip, maar omvat in ieder geval: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed. Gevolgen voor de fysieke leefomgeving zijn in ieder geval gevolgen die kunnen voortvloeien uit: het wijzigen of gebruiken van onderdelen van de fysieke leefomgeving, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt, en het nalaten van activiteiten. Onder gevolgen voor de fysieke leefomgeving verstaat de wet ook gevolgen voor de mens, voor zover die door of via de fysieke leefomgeving wordt beïnvloed.

Het doel van de wet is een balans tussen enerzijds beschermen en anderzijds benutten van die fysieke leefomgeving². Zo is de wet gericht op het in onderlinge samenhang (artikel 1.3 Ow):

- bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur; en
- doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Bestuursorganen oefenen hun taken en bevoegdheden uit met het oog op deze maatschappelijke doelen van de wet (artikel 2.1 Ow).

Het omgevingsplan

Om de doelstellingen van de Omgevingswet te realiseren, bepaalt de wet (artikel 2.4 Ow) dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente één omgevingsplan vaststelt. Dit plan bevat gemeentelijke regels voor activiteiten die (mogelijk) invloed hebben op de fysieke leefomgeving (artikel 4.1 Ow). Daarbij moeten in ieder geval regels worden opgenomen die nodig zijn voor 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (artikel 4.2 Ow), ook wel ETFAL genoemd.

Het omgevingsplan heeft een bredere reikwijdte dan het vroegere bestemmingsplan. Naast regels over het gebruik van gronden, het bouwen van bouwwerken, omvat het bijvoorbeeld ook bepalingen over het kappen

¹ De exacte inhoud van het ‘tijdelijke omgevingsplan’ wordt in paragraaf 1.2 nader toegelicht.

² De ondertitel van de Omgevingswet luidt om die reden dan ook ‘ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit’.

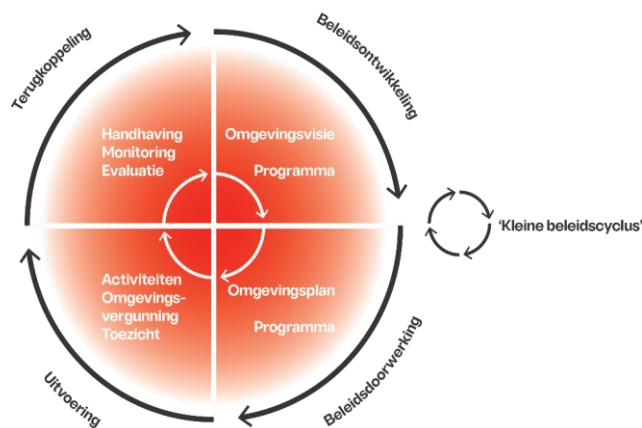
van bomen, de bescherming van monumenten en milieuaspecten zoals geur en geluid door activiteiten. Deze reikwijdte is beperkt tot de fysieke leefomgeving en activiteiten die hierop van invloed zijn. Daarnaast worden de mogelijkheden om regels op te nemen in het omgevingsplan begrensd door kaders die andere bestuursorganen, zoals het Rijk en de provincie, hebben vastgesteld: enerzijds in de vorm van eigen rechtstreeks werkende regels en anderzijds in de vorm van zogenoemde ‘instructieregels’ voor omgevingsplannen³.

Deze toelichting beschrijft hoe het omgevingsplan van de gemeente Moerdijk is ingericht en welke regels in het omgevingsplan gelden voor de fysieke leefomgeving in Moerdijk.

Het omgevingsplan in de beleidscyclus

De Omgevingswet kent een aantal ‘kerninstrumenten’ waarmee overheden de doelen van de wet in de praktijk kunnen brengen. Het omgevingsplan is er daar één van. De andere kerninstrumenten van de gemeente zijn de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma en de omgevingsvergunning. De omgevingsvisie beschrijft het beleid van de gemeente voor de fysieke leefomgeving op de lange termijn en hoe de kwaliteit van de leefomgeving kan worden gewaarborgd, dan wel kan worden verbeterd. Het omgevingsprogramma, dat thematisch of gebiedsgericht kan worden vormgegeven, beschrijft de uitvoering op de korte termijn. De omgevingsvisie, en eventueel ook het omgevingsprogramma, vorm(t)(en) de beleidsmatige basis voor de juridisch bindende regels (over activiteiten) in het omgevingsplan. De omgevingsvisie en het omgevingsplan zijn beiden een bevoegdheid van de gemeenteraad. Het omgevingsprogramma en de omgevingsvergunning zijn meer uitvoeringsgerichte instrumenten en daarom een bevoegdheid van het college.

Het omgevingsplan is een middel om het beleid uit de omgevingsvisie te realiseren. Evaluatie van het omgevingsplan (en de andere instrumenten) kan ook weer leiden tot aanscherping van de omgevingsvisie. De verschillende instrumenten zijn, kortom, sterk met elkaar verbonden. Dit continue proces van beleidsontwikkeling, -doorwerking, uitvoering en terugkoppeling wordt ook wel de ‘beleidscyclus’ (zie afbeelding 1.1) genoemd.

Afbeelding 1.1: Gemeentelijke beleidscyclus onder de Omgevingswet.

Paragraaf 1.2 Eén gemeentelijk omgevingsplan

Van Wro naar Ow

Bij de inwerkingtreding van de Ow op 1 januari 2024, is het zogenoemde ‘tijdelijke deel van het omgevingsplan’ c.q. het omgevingsplan van rechtswege van de gemeente ontstaan. Ook is toen de

³ De inhoud van deze wettelijke kaders van het Rijk en de provincie wordt in hoofdstuk 3 nader toegelicht.

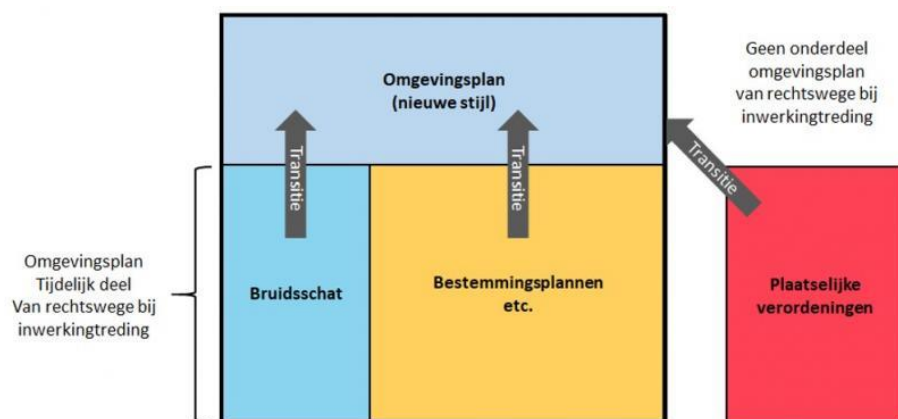
transitiefase, die loopt tot het jaar 2032, begonnen. Gedurende deze periode hoeft het omgevingsplan nog niet volledig te voldoen aan alle wettelijke eisen. Deze transitiefase benut de gemeente om het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ stapsgewijs op te bouwen. Dit doet zij door telkens een gedeeltelijke wijziging van het tijdelijke omgevingsplan door te voeren, die vervolgens onderdeel wordt van het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’. Tijdens de transitiefase zal het plan dus stapsgewijs steeds verder worden uitgebreid c.q. gewijzigd. Meer informatie hierover is te vinden in hoofdstuk 6 van deze toelichting, en uitgebreider in het Transitieplan dat de gemeente Moerdijk heeft opgesteld.

Het ‘tijdelijk deel’ van het omgevingsplan

Het tijdelijke omgevingsplan bestaat allereerst uit de geldende bestemmingsplannen, beheersverordeningen, uitwerkings- en wijzigingsplannen, exploitatieplannen, inpassingsplannen en bodemkwaliteitskaarten.

Daarnaast bestaat het tijdelijke omgevingsplan uit enkele verordeningen: hemelwaterverordening, geurverordening en erfgoedverordening (voor zover van toepassing). Andere gemeentelijke verordeningen die regels bevatten over de fysieke leefomgeving, die uiteindelijk ook in het omgevingsplan terecht moeten komen, blijven naast het tijdelijke deel van het omgevingsplan bestaan. Deze (delen van) verordeningen, zoals bepalingen uit de APV over het kappen van bomen of evenementen, worden gedurende de transitiefase in het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ verwerkt.

Tot slot bestaat het tijdelijke omgevingsplan uit de zogenoemde ‘bruidsschat’. Met inwerkingtreding van de Ow zijn bepaalde rijksregels ingetrokken. Dat zijn onder meer regels uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), maar ook bijvoorbeeld uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. Deze regels zijn op rijksniveau ingetrokken om gemeenten de ruimte te geven hierover hun eigen keuzes te maken in het omgevingsplan. Een uitgangspunt van de Ow is namelijk dat meer bevoegdheden worden gedecentraliseerd (‘decentraal, tenzij’). Bij inwerkingtreding van de Ow hoefden die keuzes nog niet allemaal in het omgevingsplan te zijn verwerkt. Om te voorkomen dat er tijdens de transitiefase een ‘vacuüm’ zou ontstaan, is een bijzondere vorm van overgangsrecht ontworpen. Dat komt erop neer dat de ingetrokken rijksregels automatisch (van rechtswege) aan het omgevingsplan zijn toegevoegd. Deze regels worden samen de bruidsschat genoemd, en staan in hoofdstuk 22 van het tijdelijke omgevingsplan. Dit zijn dus gemeentelijke regels geworden, die – binnen de wettelijke kaders c.q. de instructieregels van Rijk en provincie – overgenomen of gewijzigd kunnen worden in het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’.

Afbeelding 1.2: Tijdelijk deel van omgevingsplan van rechtswege (bron: VNG/ Iplo).

Afbeelding 1.2 geeft de transitiefase schematisch weer. Het tijdelijke deel moet uiterlijk aan het einde van de transitiefase (voor 2032) volledig zijn vervangen door een omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ dat voldoet aan alle eisen van de wet. Zoals eerder benoemd heeft de gemeente Moerdijk een Transitieplan opgesteld waarin hun plan van aanpak en planning staat beschreven.

Het omgevingsplan 'nieuwe stijl'

Zoals eerder benoemd, bevat het omgevingsplan 'nieuwe stijl' alle regels voor de fysieke leefomgeving binnen de gemeente. De wet schrijft niet exact voor hoe dit moet worden vormgegeven. Dit geeft gemeenten de ruimte om hier zelf invulling aan te geven. Deze toelichting gaat in op de keuzes die de gemeente Moerdijk hierin heeft gemaakt.

In ieder geval moet het omgevingsplan 'nieuwe stijl' voldoen aan de wettelijke vereisten en voorzien in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Daarnaast moet het voldoen aan de instructieregels van het Rijk en/of de provincie. Die zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de provinciale omgevingsverordening. Instructieregels bevatten opdrachten aan de gemeente om onderwerpen (zoals geluid of externe veiligheid) op een bepaalde manier in het omgevingsplan te regelen. Soms zijn dit harde vereisten, vaak zijn het ook regels die om een bepaalde afweging en motivering vragen. Hoofdstuk 3 gaat nader in op deze juridische kaders voor het omgevingsplan.

De bredere reikwijdte van het omgevingsplan, het vervallen van regels op rijksniveau en de werking van instructieregels zorgen – meer dan voorheen – voor bestuurlijke afwegingsruimte door de gemeente. Die afwegingsruimte brengt ook een motiveringsplicht met zich mee. Voor het onderbouwen van keuzes is een beleidsmatige basis van belang – in het bijzonder de koppeling met de omgevingsvisie en eventueel omgevingsprogramma's. Hoofdstuk 2 beschrijft in algemene zin de relevante beleidskaders.

Wijzigen van het omgevingsplan

Onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) was het gemeentelijk grondgebied verdeeld in verschillende losse bestemmingsplannen (en beheersverordeningen en uitwerkings- en wijzigingsplannen). Bij een wijziging van het planologisch regime, bijvoorbeeld om een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken, werd een nieuw (postzegel)bestemmingsplan opgesteld. Dit plan vormde na vaststelling het geldende kader voor dat specifieke gebied.

Met de komst van de Omgevingswet is er nu één gemeentebreed omgevingsplan. Een aanpassing van de bestaande regels, bijvoorbeeld om die ontwikkeling mogelijk te maken, betekent daarom een wijziging van (een deel van) dit omgevingsplan. En die aanpassing heeft dan mogelijk ook gevolgen buiten het specifieke plangebied. Kortom, er wordt dus geen nieuwe omgevingsplan gemaakt.

Voor een omgevingsplanwijziging wordt een wijzigingsprocedure gevolgd: zodra een wijzigingsbesluit (door de gemeenteraad) is genomen, wordt het omgevingsplan geconsolideerd. Dit houdt in dat de wijziging wordt opgenomen in de geldende regeling van het omgevingsplan.

Paragraaf 1.3 Algemene toelichting, artikelsgewijze toelichting en motivering bij het wijzigingsbesluit

Naast deze algemene toelichting op het gemeentebrede omgevingsplan is er ook een artikelsgewijze toelichting. En bij elke wijziging van het omgevingsplan wordt bovendien een motivering opgesteld bij het betreffende wijzigingsbesluit.

Deze algemene toelichting hoort bij de actuele, geconsolideerde versie van het gemeentebrede omgevingsplan. Het biedt een overkoepelende uitleg voor het hele gemeentelijk grondgebied en geeft in hoofdlijnen aan hoe het omgevingsplan is opgebouwd: welke type regels voor activiteiten in het plan staan, welke keuzes hierin zijn gemaakt en waarom. De algemene toelichting wordt bij elke wijziging van het plan automatisch ge-updatet. De actuele versie van de toelichting is beschikbaar via www.lokaleregelgeving.overheid.nl en in 'Regels op de kaart' (www.omgevingswet.overheid.nl).

Daarnaast is er de artikelsgewijze toelichting, die specifiek gericht is op de juridische regels van het omgevingsplan. Dit is een meer gedetailleerde toelichting bij iedere juridische regel die helpt om de regels correct te interpreteren. De artikelsgewijze toelichting is, net als de algemene toelichting, te raadplegen bij

de actuele versie van het omgevingsplan via www.lokaleregelgeving.overheid.nl en 'Regels op de kaart' (www.omgevingswet.overheid.nl). Op dit moment bevatten de regels, met uitzondering van de regels in hoofdstuk 22 van het omgevingsplan van Moerdijk, nog geen artikelsgewijze toelichting.

Tot slot wordt elke wijziging van het omgevingsplan ondersteund door een motivering bij het wijzigingsbesluit. Die beschrijft de redenen voor de wijziging, bijvoorbeeld om een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken of uitvoering te geven aan een thematische beleidslijn. Hierbij wordt getoetst aan relevante beleids- en juridische kaders en worden verschillende omgevingsaspecten, inclusief bijbehorende (milieu-)onderzoeken, afgewogen. De wijzigingsbesluiten en bijbehorende motiveringen worden gepubliceerd in het Gemeentebled en zijn te raadplegen via www.officielebekendmakingen.nl.

Paragraaf 1.4 Leeswijzer

Deze algemene toelichting bij het omgevingsplan van de gemeente Moerdijk bestaat uit twee afdelingen.

Afdeling A geeft een toelichting op het (gemeentebrede) omgevingsplan als geheel, zonder al te specifiek op de verschillende (deel)gebieden binnen de gemeente in te gaan. Er wordt allereerst in hoofdstuk 1 nader ingegaan op het instrument omgevingsplan binnen de Omgevingswet. Daarna wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de beleidskaders die zijn meegegeven door het Rijk, de provincie, de regio en de gemeente zelf over het beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. In hoofdstuk 3 volgt een toelichting van de juridische kaders die zijn meegegeven door het Rijk en de provincie in de vorm van zogenoemde instructieregels. In het omgevingsplan dient namelijk rekening te worden gehouden met deze instructieregels. Hoofdstuk 4 gaat vervolgens in op de sturingsfilosofie en systematiek die wordt gehanteerd in het omgevingsplan van de gemeente Moerdijk. In dit hoofdstuk staat ook een toelichting over de opbouw van de regels, aan de hand van een activiteitenlijsten per gebiedstype (en/of thema) waarmee verschillende varianten van regelingen aan- en uit worden gezet. Daarna wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de afweging rondom diverse omgevingsaspecten, die tezamen beargumenteren waarom er sprake is van ETFAL: evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Hoofdstuk 6 geeft dan nog een toelichting op het proces van de totstandkoming van omgevingsplan 'nieuwe stijl' in de transitiefase, en de procedure die doorlopen moet worden bij een omgevingsplanwijziging. In dit hoofdstuk wordt ook stilgestaan bij de verschillende te doorlopen routes als een initiatief voor een ruimtelijke ontwikkeling zich aandient. Hoofdstuk 7 gaat tot slot in op de uitvoering. De toelichting in deze afdeling zal ook bij toekomstige wijzigingen van het omgevingsplan in grote lijnen onveranderd blijven.

In Afdeling B komen de keuzes die per deelgebied zijn gemaakt ten aanzien van de regeling(en) in het omgevingsplan aan bod. Het verschilt namelijk (uiteraard) per locatie, welke regels er moeten gelden. Het omgevingsplan kent daarom verschillende gebiedstypen en andere werkingsgebieden, zoals een aandachtsgebied of restrictiegebied, waar bepaalde regels voor activiteiten van toepassing zijn. De keuzen die hierin zijn gemaakt voor het wel/niet opnemen van regels, en welke typen regels voor activiteiten, komen in afdeling B aan bod. Het is ook mogelijk dat er een thematische wijziging van het omgevingsplan wordt doorgevoerd. In dat geval wordt in het omgevingsplan een set aan regels voor activiteiten opgenomen ten aanzien van een bepaald thema.

Omdat het omgevingsplan 'nieuwe stijl' gedurende de transitiefase – telkens met een gebiedsgerichte wijziging voor een bepaald deelgebied (of thema) – wordt opgebouwd, zal de toelichting van deze afdeling (B) dus ook steeds verder worden aangevuld. Daar waar het omgevingsplan nog niet is gewijzigd, geldt voorlopig nog het 'tijdelijke deel' van het omgevingsplan.

Hoofdstuk 2 Beleidskaders

Paragraaf 2.1 Inleiding

Beleidskaders van verschillende overheden

Dit hoofdstuk gaat in op het beleid dat relevant is voor de regels in het omgevingsplan van de gemeente Moerdijk. Het gaat daarbij om het beleid van de gemeente zelf, maar ook dat van andere bestuursorganen zoals het Rijk en de provincie Noord-Brabant. Daarnaast bieden de beleidskaders vanuit het Waterschap (Brabantse Delta) en regionale samenwerkingsverbanden (West-Brabant), voor zover van toepassing, ook nog relevante inbreng voor het omgevingsplan van Moerdijk.

Het vervolg van dit hoofdstuk beschrijft de relevante beleidskaders voor het omgevingsplan. Waar beleidsuitgangspunten voor specifieke onderwerpen dienen ter onderbouwing van keuzes voor regels, staan die benoemd onder de omgevingsaspecten in hoofdstuk 5 van deze toelichting.

Omgevingsvisie

Het principe van de Ow is dat al het strategisch beleid voor de fysieke leefomgeving wordt gevat in één instrument: de omgevingsvisie. De wet verplicht elk bestuursorgaan om een omgevingsvisie vast te stellen: het Rijk de nationale omgevingsvisie (NOVI), elke provincie een provinciale omgevingsvisie (POVI) en alle gemeenten een gemeentelijke omgevingsvisie (GOVI).

Volgens de Ow (artikel 3.2 Ow) beschrijft de omgevingsvisie de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied. Het is een strategisch instrument, gericht op het integrale beleid voor de lange termijn, dat zelfbindend is voor het vaststellende bestuursorgaan⁴. Het instrument is vormvrij: er kan eigen invulling worden gegeven aan de reikwijdte en het detailniveau van de omgevingsvisie. Overheden hebben zo de ruimte om, afhankelijk van ambities, tijdhorizon, grondgebied en gekozen thema's, eigen invulling aan de omgevingsvisie te geven.

Omgevingsprogramma

Waar de omgevingsvisie is gericht op het strategische integrale langetermijnbeleid voor de fysieke leefomgeving, is het omgevingsprogramma meer gericht op de uitvoering. Vaak ook met focus op de kortere termijn. Er kunnen één of meerdere programma's worden vastgesteld door het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen of een samenwerkingsverband daartussen. In de meeste gevallen is het omgevingsprogramma vrijwillig en vormvrij: overheden hebben zo de ruimte om, afhankelijk van ambities, tijdhorizon en gekozen thema's/gebieden, eigen invulling aan het programma te geven.

Een omgevingsprogramma zal veelal dienen ter nadere uitwerking van de omgevingsvisie en kan zowel (sectoraal) thematisch als gebiedsgericht worden vormgegeven. Het programma is een zelfbindend instrument dat het vehikel vormt voor de (beleids)uitvoering door het vaststellende bestuursorgaan⁵. Het bevat verdere uitwerking van het uit te voeren beleid en/of concrete maatregelen om de gestelde doelstellingen voor de fysieke leefomgeving⁶ te behalen (artikel 3.5 Ow). Die maatregelen kunnen heel divers zijn:

- Communicatief of informatief – inzet van communicatie-/informatiemiddelen (voorlichting);
- Financieel – inzet van gerichte overheidsinvesteringen, leningen of subsidies;
- Afspraken met organisaties – bijvoorbeeld in een convenant;
- Feitelijk – bijvoorbeeld uitvoering van projecten ter hand nemen;

⁴ De gemeentelijke omgevingsvisie wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

⁵ Een gemeentelijk omgevingsprogramma wordt door het college van Burgemeester en wethouders vastgesteld.

⁶ Of om aan een of meer omgevingswaarden te voldoen.

- Beleidsmatig – beleidsregels waarin staat hoe belangen tegen elkaar worden afgewogen, feiten worden vastgesteld of uitleg van wettelijke voorschriften bij uitoefening van een bevoegdheid;
- Juridisch – het stellen van regels (in het omgevingsplan).

Beleidscyclus: doorwerking van beleidskaders naar juridische kaders

Aan het stellen van juridische regels liggen beleidskeuzes ten grondslag. Dat gebeurt in de eerste plaats per bestuursorgaan. Zo vormt de gemeentelijke omgevingsvisie, als het integrale beleidsdocument voor de fysieke leefomgeving van de gemeente, de belangrijkste basis voor de regels in het omgevingsplan (of niet-juridische maatregelen in een omgevingsprogramma). Op vergelijkbare manier werkt de nationale omgevingsvisie door in algemene maatregelen van bestuur (AMvB's)⁷ en de provinciale omgevingsvisie in de omgevingsverordening.

Wel volgt uit de systematiek van de wet dat een bestuursorgaan bij de uitoefening van taken en bevoegdheden rekening houdt met die van andere bestuursorganen (artikel 2.2 Ow). Dat betekent onder meer dat de nationale- en provinciale omgevingsvisie dienen als beleidskaders voor de invulling van de gemeentelijke beleidsinstrumenten. Waar belangen of beleidsdoelen van Rijk en provincie dusdanig belangrijk worden geacht dat zij vinden dat hiermee rekening móét worden gehouden in de omgevingsplannen van gemeenten, zijn die vertaald in zogenoemde instructieregels. Deze instructieregels vormen onder andere de juridische kaders voor het omgevingsplan. Daar gaat hoofdstuk 3 van deze toelichting verder op in.

Paragraaf 2.2 Rijksbeleid

Subparagraaf 2.2.1 Nationale omgevingsvisie (NOVI)

Het Rijk stelt in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) als ambitie dat Nederland ook in de toekomst een gezonde, duurzame en aantrekkelijke leefomgeving biedt en economisch floreert. Met de NOVI wordt toegewerkt naar de verdere ontwikkeling van het Stedelijk Netwerk Nederland. De ontwikkeling moet plaatsvinden in lijn met de ambities van de integrale verstedelijkingsstrategie: zo veel mogelijk in bestaand stedelijk gebied, klimaatbestendig en natuur inclusief, waarbij grote open ruimten tussen de steden hun groene karakter behouden.

Daarbij erkent het Rijk dat de druk op de ruimte – de fysieke leefomgeving – voortdurend om een afweging van verschillende belangen vraagt. De opgaven waar Nederland voor staat komen samen in vier prioriteiten die samenhangen met grote transities. Deze prioriteiten zijn:

1. klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Deze vier prioritaire opgaven moeten in samenhang verder worden gebracht. Hierin vragen internationale (geopolitieke) ontwikkelingen, groeiende regionale verschillen in Nederland zelf en de invloed van snelle technologische ontwikkeling om creatieve afwegingen. Ook moet er aandacht zijn voor thema's die dwars door de vier prioriteiten heenlopen, zoals omgevingskwaliteit, gezondheid, cultuurhistorie, klimaatadaptatie, bodem en water, veiligheid en milieukwaliteit.

Het Rijk hanteert drie inrichtingsprincipes die helpen om een zorgvuldige afweging te maken. Dit zijn:

1. combineren boven enkelvoudig → in verband met beperkte beschikbare ruimte geeft het Rijk voorrang aan combinaties van functies in plaats van enkelvoudig gebruik van de ruimte;

⁷ Onder de Omgevingswet hangen vier AMvB's: het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het Omgevingsbesluit.

2. kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal → naast de economische functie van een gebied, kijkt het Rijk ook naar natuur, cultureel erfgoed, milieu, bodem- en watersysteem, landschappelijke schoonheid, et cetera.;
3. afwentelen voorkomen → negatieve gevolgen van ons handelen moeten worden voorkomen; dat geldt zowel voor afwentelen in ruimte (we verplaatsen de overlast naar elders) als in tijd (de volgende generatie krijgt de negatieve effecten van ons handelen).

De NOVI is zelfbindend voor het Rijk. De rijksoverheid zet er wel op in dat provincies en gemeenten bij het vaststellen van hun eigen omgevingsvisies rekening houden met wat er in de NOVI staat. In de tussentijd blijft het nationale beleid voor de fysieke leefomgeving in ontwikkeling: momenteel werkt het Rijk aan de Nota Ruimte, die de huidige NOVI moet gaan vervangen. Daarnaast werkt het Rijk, samen met provincies/regio, aan het programma NOVEX. Hierin worden ruimtelijke voorstellen gedaan voor verschillende gebieden waar complexe opgaven bij elkaar komen.

Ten aanzien van regio waarin de gemeente Moerdijk is gelegen, staat in de NOVI het volgende (p.90):

“Met de beschikbare milieu- en fysieke ruimte voor industrie, transport en distributie en andere economische clusters moet zorgvuldig worden omgegaan. De ruimte die nu in gebruik is voor industrie- en havenfuncties moet beschikbaar blijven voor de genoemde transitie (circulaire economie), tenzij alternatieven beschikbaar komen. Zo veel mogelijk moet worden gezocht naar het optimaliseren van het huidige (milieu-)ruimtegebruik door compacter ruimtegebruik, het verkorten van ketens, het reduceren van emissies aan de bron en het combineren van functies, onder voorwaarde dat de veiligheid gewaarborgd blijft. Het toekomstig benodigde ruimtegebruik is onzeker. Waar nodig stellen de decentrale overheden extra ruimte beschikbaar voor de verdere ontwikkeling en omschakeling naar een duurzame, circulaire economie van: de vijf energie- intensieve industrieclusters (Rotterdam/Moerdijk, Zeeland (Terneuzen en omstreken), Noordzeekanaalgebied, Noord-Nederland (Eemshaven-Delfzijl en Emmen) en Chemelot (regio Geleen, Limburg)), onze lucht- en overige zeehavens, Brainport Eindhoven, de Greenports en de digitale (inter nationale) infrastructuur, inclusief datacenters.”

Subparagraaf 2.2.2 Relatie met het omgevingsplan

Het nationale beleid van het Rijk werkt voornamelijk indirect door in het omgevingsplan van Moerdijk: via de omgevingsvisie van de gemeente Moerdijk en via instructieregels in het Bkl. In algemene zin sluit de opzet van het omgevingsplan van Moerdijk aan bij de inrichtingsprincipes die de NOVI benoemt. Door regels voor activiteiten zoveel mogelijk op het niveau van de gebiedstypen te stellen, wordt gecombineerd ruimtegebruik mogelijk gemaakt. Daarnaast zorgen de in het omgevingsplan gestelde milieuregels ervoor dat afwentelen van negatieve effecten (als gevolg van het verrichten van activiteiten in de fysieke leefomgeving) op andere gebieden en toekomstige generaties wordt voorkomen. Hier gaat hoofdstuk 4 van deze toelichting verder op in. Het nationale beleid dat een directe doorwerking in het omgevingsplan vraagt, heeft het Rijk vervat in instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Daarop gaat paragraaf 3.1 verder in.

Paragraaf 2.3 Provinciaal beleid

Subparagraaf 2.3.1 Omgevingsvisie Noord-Brabant

In de omgevingsvisie van de Provincie Noord-Brabant wordt ingezoomd op een toekomstbeeld waarin de provincie welvarend, duurzaam en goed verbonden is. Dit toekomstbeeld wordt gepresenteerd als een ‘inspirerend panorama’ dat richting biedt voor het realiseren van de doelstellingen.

Brabant in vogelvlucht: een blik op 2050

“Het kralensnoer van kleine dorpen en vestingstadjes aan de rivieren wordt met ferme dijken en verruimde uiterwaarden versterkt. De Maas heeft de ruimte en het nieuwe Maaslandschap is dankzij de vestingstedenrij van Grave tot aan Willemstad een toeristentrekker. De Naad van Brabant is vanaf Boxmeer tot aan Bergen op Zoom mooi en welvarend dankzij een vevlechting van cultuurhistorie, natuur en nijverheid. Het haven- en industriegebied van Moerdijk is een icoon van chemie, circulaire maakindustrie en slimme logistiek. Multimodaal ontsloten, op de as Randstad-Vlaanderen,

een krachtiger centrum van chemie en logistiek is amper denkbaar. Brabant heeft zijn pracht behouden en zijn kracht benut om nog mooier, prettiger en welvarender te worden.” (p.17)

Brabant is welvarend in 2050

In 2050 heeft Brabant zijn internationale concurrentiepositie versterkt door een gunstig, stabiel vestigingsklimaat en een voortrekkersrol in de transitie naar een innovatieve en duurzame economie. De sterke relatie tussen hightech, maakindustrie en culturele kwaliteiten heeft innovatieve combinaties opgeleverd, vooral in de agrofoodsector, die wereldwijd een voorbeeldfunctie vervult.

In 2050 zijn milieuproblemen opgelost, met duurzame landbouw en gezonde bodem-, water- en luchtkwaliteit. Stedelijke gebieden hebben schone lucht dankzij de afname van fossiele brandstoffen en groene, duurzame infrastructuur. Natuur speelt een grote rol, met een goed functionerend Natuurnetwerk Brabant, rijke biodiversiteit en mooie, beleefbare landschappen. De regio streeft naar een inclusieve en duurzame economie die bijdraagt aan de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties.

Brabant is verbonden in 2050

In 2050 benut Brabant zijn centrale ligging met sterke sociale en fysieke verbindingen, zowel lokaal als wereldwijd. Digitale connectiviteit verbindt Brabant met Nederland, Europa en de wereld. Deze netwerkkracht versterkt Brabant als een duurzame topkennis- en innovatieregio.

Brabant fungeert als een stedelijk systeem binnen Noordwest-Europa, met goede infrastructuur die verbinding biedt met grote steden zoals Londen, Parijs en het Ruhrgebied. De regio blijft een belangrijke logistieke hub, maar is in 2050 schoner en slimmer, met een focus op teruggekeerde maakindustrie en duurzame producten. Mobiliteit binnen Brabant is efficiënt en betrouwbaar, met een sterke nadruk op smart mobility en duurzame vervoersoplossingen zoals elektrische en waterstofvoertuigen.

Brabant behoudt zijn unieke identiteit en historische waarden, met speciale kenmerken in de grote steden: Den Bosch als centrum van agrofood, Eindhoven voor techniek en design, Tilburg voor sociale innovatie, Breda voor defensie en logistiek, en Helmond voor automotieve en foodtech. Middelgrote steden dragen ook bij met hun eigen specialisaties. Deze complementaire dynamiek tussen stad en platteland biedt aantrekkelijke vestigings- en leefmilieus, ondersteund door een gevarieerd landschap en respect voor erfgoed, waardoor Brabant een aantrekkelijke omgeving is om te wonen, werken en recreëren.

Brabant klimaatproof in 2050

In 2050 is Brabant energieneutraal, met een aanzienlijke vermindering van de uitstoot van broeikasgassen door samenwerking tussen inwoners, overheden, bedrijven en kennisinstellingen. De regio heeft de transitie naar een circulaire economie gerealiseerd, waarbij fossiele brandstoffen zijn vervangen door duurzame, slimme energieoplossingen. Daarnaast is de methaanuitstoot uit de landbouw fors teruggebracht, wat bijdraagt aan het bestrijden van klimaatverandering.

Brabant is voorbereid op de effecten van klimaatverandering, met standaard gezonde en klimaatbestendige bouwpraktijken. Steden en dorpen zijn zo ingericht dat ze water kunnen opvangen en vasthouden in tijden van hitte en droogte, wat het welzijn van de inwoners bevordert. In het landelijke gebied spelen beeklandschappen en grondgebruik een cruciale rol in het voorkomen van wateroverlast en het vasthouden van water tijdens droogte. De aanpak richt zich niet alleen op waterveiligheid, maar ook op natuur, landschap en recreatie, waardoor het rivierengebied aantrekkelijk is voor inwoners, recreanten, flora en fauna.

Brabant werkt vernieuwd samen in 2050

In 2050 wordt er in Brabant actief samengewerkt in netwerken om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Door digitale en fysieke ontmoetingsplaatsen kunnen partijen elkaar gemakkelijk vinden.

Er worden zowel kleine als grote successen behaald, vaak door verschillende initiatieven in een gebied samen te brengen. Dit resulteert in meerwaardecreatie door een brede en diepgaande benadering. Alle betrokkenen hebben een open en uitnodigende houding aangenomen, waarbij de focus verschuift van 'het kan niet' naar 'hoe kan het wel?'. Ideeën en initiatieven worden verwelkomd, hoewel soms aanpassingen nodig zijn voor een succesvolle uitvoering.

Van foto naar Panorama

Het Panorama voor Brabant schetst een toekomstbeeld waar alle partijen naartoe willen werken. Het biedt een richting voor het jaar 2050, maar erkent dat dit geen eindpunt is. Diverse trends zoals urbanisatie, klimaatverandering, digitalisering en de veranderende relatie tussen overheid en inwoners beïnvloeden zowel de route als de uiteindelijke bestemming. Om het Panorama te bereiken, is aanpassingsvermogen essentieel; we moeten vastberaden maar flexibel blijven. Een omgeving waarin gedurfde oplossingen kunnen bloeien is nodig, met betrokkenheid van overheden, bedrijven en inwoners. Deze samenwerking moet resulteren in een leefomgeving waarin alle Brabanders zich goed voelen.

Hoofdoopgaven voor de toekomst

De Omgevingswet streeft naar een balans tussen het beschermen van de fysieke leefomgeving en het optimaal benutten van deze ruimte om maatschappelijke behoeften te vervullen. De visie voor Brabant benadrukt het belang van deze balans voor de verbetering en duurzame ontwikkeling van de leefomgeving van de inwoners.

Er zijn vier hoofdoopgaven geïdentificeerd voor de middellange- en lange termijn, die richting geven aan de benodigde veranderingen. Deze opgaven zijn essentieel voor de toekomst van Brabant en moeten niet los van elkaar worden gezien. Een gebiedsspecifieke aanpak is cruciaal om kansen en bedreigingen effectief aan te pakken. Daarnaast is er één basisopgave gedefinieerd.

De basisopgave: werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit

Doel 2050: Brabant heeft een goede leefomgevingskwaliteit doordat wij op alle aspecten beter presteren dan wettelijk als minimumniveau is bepaald.

1. *Werken aan de Brabantse energietransitie*
Doel 2050: 100% duurzame energie, grotendeels afkomstig uit Noord-Brabant;
2. *Werken aan Klimaatproof Brabant*
Doel 2050: Brabant is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht;
3. *Werken aan de slimme netwerkstad*
Doel 2050: Brabant is één samenhangend duurzaam en concurrerend netwerk van steden en dorpen als onderdeel van de Noord/West-Europese metropool.
4. *Werken aan een concurrerende, duurzame economie*
Doel 2050: Brabant is de top kennis- en innovatieregio in Europa. Het streven naar waarde creatie voor mens, natuur en economie gaan hand in hand. De Brabantse economie is verregaand circulair.

Subparagraaf 2.3.2 Ruimtelijk Voorstel Brabant

Het Ruimtelijk Voorstel Brabant is in 2023 opgesteld door provincie en andere overheden, om in beeld te brengen welke ruimtelijke keuzes er nodig zijn voor een duurzaam, leefbaar en welvarend Brabant in 2050. Het Ruimtelijke Voorstel Brabant dient als input voor de Nota Ruimte van het Rijk, opvolger van de huidige NOVI.

Voor het deelgebied 'zeekleipolders' waarin de gemeente Moerdijk is gelegen, wordt de volgende beschrijving van opgaven gegeven:

“De zeekleipolders zijn een heel open landschap met ogenschijnlijk nog veel ruimte, waardoor het verleidelijk is om hier veel opgaven een plek te geven. Zo liggen Moerdijk, Bergen op Zoom en Geertruidenberg op cruciale plekken in het energiesysteem van Zuid-Nederland en zelfs NW-Europa en wordt voor energieprojecten (zoals de aanlanding van wind

op zee, waterstofproductie en de verzwaring van het elektriciteitsnet) nadrukkelijk naar dit gebied gekeken. Deze ontwikkelingen hebben enorme impact op de beschikbare ruimte in dit gebied, maar bieden ook kansen. De grondstoffen- en energiestromen kunnen gebruikt worden door de plaatselijke industrie. Gedacht kan worden aan biobased teelten en grondstoffen uit de directe omgeving en combineren van energie-opwek en circulaire economie op specifieke locaties. De grote ruimtelijke veranderingen en transities in dit gebied vragen om brede integrale kijk, waarbij de leefbaarheid van de bestaande dorpen en het versterken van een gezonde en veilige leefomgeving prioritair is.” (p.52).

Moerdijk en omgeving worden tevens genoemd in de gebiedsgerichte vraagstukken, omdat het gebied nu en in de toekomst onder andere een sleutelrol in de (inter) nationale en regionale energie-opgaven speelt.

“Bovenregionale energie-infrastructuur (zoals aanlanding wind op zee, waterstoffabrieken, elektriciteitsproductie, Delta Rhine Corridor, batterijen en de ontsluiting van duurzame warmte) maken van Moerdijk / Drimmelen / Geertruidenberg een essentieel knooppunt voor de energietransitie. Ook na 2030 zullen aanvullende energie- én grondstoffeninfrastructuur projecten in deze omgeving landen. Daarnaast spelen andere opgaven op het gebied van de landbouwtransitie, bedrijventerreinontwikkeling, verduurzaming aanwezig industrie, huisvesting van arbeidsmigranten, reguliere woningbouw en bereikbaarheid ook een rol. Deze ontwikkelingen hebben een enorme ruimtelijke, sociale en economische impact net als op de leefbaarheid van dit gebied.” (p. 69).

Subparagraaf 2.3.3 Relatie met het omgevingsplan

Het provinciale beleid van Noord-Brabant werkt voornamelijk indirect door in het omgevingsplan van Moerdijk: via de omgevingsvisie van de gemeente Moerdijk en via instructieregels in de provinciale verordening. Toetsing aan het provinciale beleid is met name aan de orde bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Dit zal dan een plek krijgen in de motivering bij het wijzigingsbesluit van het omgevingsplan ten behoeve van die ruimtelijke ontwikkeling. Het provinciale beleid dat een directe doorwerking in het omgevingsplan vraagt, heeft de provincie vervat in instructieregels in de omgevingsverordening. Daarop gaat paragraaf 3.2 verder in.

Paragraaf 2.4 Regionaal beleid

Subparagraaf 2.4.1 Strategische Agenda Regio West-Brabant

In de Strategische Agenda van de Regio West-Brabant zijn drie programma's geformuleerd:

1. Programma Plantaardige Regio. De regio streeft ernaar om zowel binnen Nederland als in Europa een vooraanstaande positie te verwerven als een innovatieve, plantaardige regio. De actielijnen die hiervoor uitstaan zijn:
 - positioneren en profileren van West-Brabant als plantaardige regio;
 - meer innovatiekracht door toegespitste ontwikkeling en toepassing van kennis en kunde;
 - werken aan passende randvoorwaarden voor de plantaardige economie.
2. Programma Circulaire Regio. De regio wil vooroplopen in de transitie naar een circulaire economie en het behalen van klimaat- en natuurdoelen. De circulaire economie moet functioneren als een lerend ecosysteem van bedrijven, gemeenten, kennisinstellingen en gemeenschappen. De actielijnen die hiervoor uitstaan zijn:
 - slim organiseren van West-Brabant als Circulaire regio;
 - fysieke randvoorwaarden t.b.v. transitie circulaire regio;
 - versterken ecosysteem Circulaire regio;
 - circulaire overheid.
3. Programma Innovatieve Regio. De regio wil investeren in innovatieve c.q. veerkrachtige regio die het vermogen heeft om toekomstige schokken (economisch, ecologisch, sociaal en institutioneel) op te vangen. De actielijnen die hiervoor uitstaan zijn:
 - investeren in een 'lerende overheid';
 - bouwen aan een sterk vestigingsklimaat voor innovatieve bedrijven;
 - organiseren van krachtenbundeling en multiplier.

Subparagraaf 2.4.2 Regionale Energie Strategie (RES)

De energietransitie, een opgave die volgt uit het Klimaatakkoord, wordt vormgegeven in het nationaal programma 'Regionale Energie Strategie' (RES). In 30 regio's wordt in een samenwerking tussen overheden, inwoners, bedrijfsleven, netbeheerders en maatschappelijke organisaties gewerkt aan de RES. Hierin staan de plannen voor het opwekken van duurzame elektriciteit, het realiseren van een duurzame warmtevoorziening van de gebouwde omgeving en de infrastructuur die hiervoor nodig is. De gemeente Moerdijk is gelegen in de RES-regio van West-Brabant. In 2021 is de RES 1.0 van deze regio vastgesteld.

In de West-Brabantse RES zijn vier leidende principes verwoord:

1. we benutten de energietransitie om de regio te versterken;
2. we hechten aan een haalbare en betaalbare energietransitie voor iedereen;
3. we beogen een adaptieve benadering, staan steeds open voor betere keuzes;
4. we streven naar zorgvuldig gebruik van de ruimte in de regio.

Wat zijn de belangrijkste keuzes voor elektriciteit?

- stimuleren van de groei van kleinschalige opwek van elektriciteit, bijvoorbeeld zon op kleine daken;
- inzet op extra grootschalige elektriciteitsopwekking;
- initiëren en faciliteren van de groei van zon op grote daken;
- aanwijzen van zoekgebieden voor het opwekken van extra windenergie;
- aanwijzen van zoekgebieden voor zonneparken, i.c.m. natuur, waterberging en landbouw.
- stimuleren van de ontwikkeling van innovatieve technieken ten aanzien van duurzame elektriciteit.

Wat zijn de belangrijkste keuzes voor warmte?

- stimuleren van besparen op het gebruik van warmte in de gebouwde omgeving;
- verkennen van de uitbreiding van het regionale warmtenet. Er wordt hierin met name gekeken naar een verbinding tussen Moerdijk en Breda/Amernet;
- inzet op individuele warmtesystemen in gebieden met een lage dichtheid van de warmtevraag en gebieden waar onvoldoende ruimte is voor warmtenetten;
- verkennen van de mogelijke businesscases voor lokale warmtenetten;
- verkennen van de mogelijkheden om hernieuwbare warmtebronnen zoveel mogelijk te benutten. Onder andere door het opstellen van een bronnenstrategie (ook industriële restwarmte uit Moerdijk wordt hierin meegenomen) en experimenteren met opslag en conversie van energie.

Subparagraaf 2.4.3 Relatie met het omgevingsplan

Het regionale beleid van West-Brabant werkt voornamelijk indirect door in het omgevingsplan van Moerdijk: via de omgevingsvisie van de gemeente Moerdijk.

Paragraaf 2.5 Beleid van het waterschap

Subparagraaf 2.5.1 Visie op Ruimtelijke ontwikkeling – Waterschap Brabantse Delta

De waterschapsverordening bevat regels specifiek gericht op het watersysteem en waterstaatswerken binnen het beheergebied van een waterschap: grondwater, watergangen, waterkeringen, etc. Er staan regels in voor verschillende soorten activiteiten. Dit zijn rechtstreeks werkende regels, en zijn dus voor eenieder juridisch bindend. De regels zijn nodig om het watersysteembeheer en de zuiveringstaak, en eventueel het wegenbeheer, door het waterschap goed te kunnen vervullen. Ze gaan over:

- het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- veilig en doelmatig gebruik, in overeenstemming met aangewezen functies, van het watersysteem;
- de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de chemische grondwaterkwaliteit.

Het Waterschap Brabantse Delta zet erop in om de wateropgaven integraal te koppelen aan andere (ruimtelijke) maatschappelijke opgaven. Het waterschap participeert actief in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zeker als daar kansen liggen om een klimaatbestendig en veerkrachtig waterlandschap te realiseren. Het waterschap is hierbij helder over waar wel speelruimte is en waar ook niet. Verder zet het

waterschap steeds vaker in op ‘functie volgt peil’. Omdat functies van gronden worden bepaald door provincie en gemeenten, is het dus van belang om vroegtijdig daarover met elkaar in gesprek te gaan. Tot slot zet het waterschap zich in voor voldoende zoetwaterbeschikbaarheid, ook voor voedselvoorziening en natuur op de hoge zandgronden. Bodemgesteldheid is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Verzilting in het westen van het beheergebied vormt een bedreiging, het waterschap zet zich samen met partners in om dit tegen te gaan.

Het Waterschap Brabantse Delta heeft verder in haar Notitie Beleid Buitendijkse ontwikkelingen, Roode Vaart & MarkDintel/Vlietboezem (2023) expliciet aangegeven geen positieve adviezen meer af te geven ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in buitendijkse gebieden. Alleen binnen aangewezen (bebouwde) contouren zijn nog ontwikkelingen mogelijk, zolang het geen negatieve effecten heeft op de verantwoordelijkheden van het waterschap.

Subparagraaf 2.5.2 Relatie met het omgevingsplan

Het beleid van het Waterschap Brabantse Delta werkt voornamelijk indirect door in het omgevingsplan van Moerdijk: via de omgevingsvisie van de gemeente Moerdijk. Toetsing aan het beleid van het waterschap en de waterschapsverordening (rechtstreeks werkende regels) is met name aan de orde bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Dit zal dan een plek krijgen in de motivering bij het wijzigingsbesluit van het omgevingsplan ten behoeve van die ruimtelijke ontwikkeling. In dit proces wordt het waterschap nauw betrokken: advisering, toetsing en goedkeuring van het beoogde plan in relatie tot waterbelangen.

Paragraaf 2.6 Gemeentelijk beleid

Subparagraaf 2.6.1 Omgevingsvisie Moerdijk

In 2023 heeft de gemeenteraad van Moerdijk de omgevingsvisie vastgesteld. In de omgevingsvisie van Moerdijk is een toekomstbeeld voor het jaar 2040 opgenomen:

“In 2040 is de gemeente Moerdijk een aantrekkelijk mozaïek, van stad en land, oud en nieuw, groot en klein, rust en reuring. Voortgebouwd op de eigenschappen die al sinds jaar en dag in de gemeente te vinden zijn, is Moerdijk in 2040 een aantrekkelijke plek om te wonen, werken, ondernemen en recreëren. Moerdijk is in 2040 een mozaïek van formaat: met krachtige kernen en gebouwd op duurzame gronden.”

Om tot dit gewenste toekomstbeeld te komen, zijn er drie kernambities geformuleerd:

1. Versterken van stadse én dorpse leefomgeving

- Groei van het aantal inwoners van onze gemeente richting het jaar 2040.
- Zevenbergen: schaa sprong in woningen, voorzieningen en bereikbaarheid.
- Versterken van de voorzieningenkernen Willemstad, Fijnaart en Klundert, in woningen, voorzieningen en bereikbaarheid. Elk van deze kernen heeft een eigen mobiliteitshub.
- De dorpse woonkernen zijn uitstekend verbonden met de voorzieningenkernen. Bereikbaarheid is belangrijker dan dat alle voorzieningen in alle kernen te vinden zijn.
- Het toevoegen van woningen levert een brede meerwaarde op (o.a. op gebied verduurzaming, vergroening, verbeteren klimaatrobustheid, vitaliteit, leefbaarheid) en gebeurt via nieuwbouw en transformatie. Hierbij heeft inbreiding de voorkeur boven uitbreiding.
- Bodem en water zijn sturend voor nieuwe ontwikkelingen.
- Wonen, werken en voorzieningen zoveel mogelijk in de nabijheid van ov-haltes.
- Opwaardering stationsgebied Zevenbergen en stationsgebied Lage Zwaluwe.
- Vergroten aantrekkelijkheid van vervoer per fiets.
- Versterking van de sociale infrastructuur, bijvoorbeeld door het faciliteren van vrijwilligersorganisaties, het verenigingsleven of benodigde voorzieningen.
- Een goede bereikbaarheid voor mensen met een beperking wordt een uitgangspunt bij alle toekomstige ontwikkelingen.

- Nieuwkomers: Moerdijkers van de toekomst.
- Veilige leefomgeving is de basis.
- Koesteren van de beleefde omgevingskwaliteit en de bijdrage die cultureel erfgoed daaraan levert.

2. Bouwen aan een vitale en gezonde economie

- Verduurzaming van het Haven- en Industrierrein.
- Doorontwikkeling Haven- en Industrierrein tot energieknooppunt van nationaal belang.
- Energieprojecten in de gemeente Moerdijk zijn gekoppeld aan lokale of regionale opgaven.
- Blijvend evenwicht tussen economische activiteit op het Haven- en Industrierrein en milieudruk op mens en omgeving.
- Ontwikkelingen op het Haven- en Industrierrein worden beoordeeld vanuit een meerwaarde benadering. Hiermee sturen we op concrete, lokale doelen op het gebied van duurzaamheid, klimaat, gezondheid, bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid.
- Aanhouden Roode Vaart reserve, ontwikkeling onder voorwaarde dat noodzaak is aangetoond en meerwaarde ontstaat op gebied van onder meer duurzaamheid, klimaat, bereikbaarheid en leefbaarheid.
- Extra ruimte op lokale (bestaande en nieuwe) bedrijventerreinen voor het MKB.
- Inzet op toekomstbestendige werkgelegenheid, met goede balans tussen type werkgelegenheid en het beschikbare aanbod werknemers inclusief daarbij behorende huisvesting.
- Inzet op goede bereikbaarheid, inclusief de omslag naar gezonde, veilige en duurzame vormen van goederen- en personenvervoer.
- Bij ontwikkelingen houden we rekening met aanwezige cultuurhistorische waarden.

3. Werken aan een groen, duurzaam, veilig en beleefbaar buitengebied

- Toekomstbestendige landbouw als drager van ons buitengebied.
- Water- en bodemsysteem sturend bij (nieuwe) ontwikkelingen.
- Agrariërs ook belangrijke rol als landschapsbeheerders.
- Ontwikkelingen sluiten aan bij de eigenschappen van ons buitengebied en versterken de landschaps- en omgevingskwaliteit en de gezondheid en het welzijn van inwoners.
- Versterken van de herkenbaarheid en beleefbaarheid van het buitengebied: koppelingen met cultureel erfgoed en klimaatopgave.
- Opwek duurzame energie alleen mogelijk bij meervoudig ruimtegebruik.
- Borgen van ons buitengebied als prettig woongebied.

Ten aanzien van Moerdijk als één van de nationale zoekgebieden in de opgave van de energietransitie staat het volgende opgenomen in de omgevingsvisie:

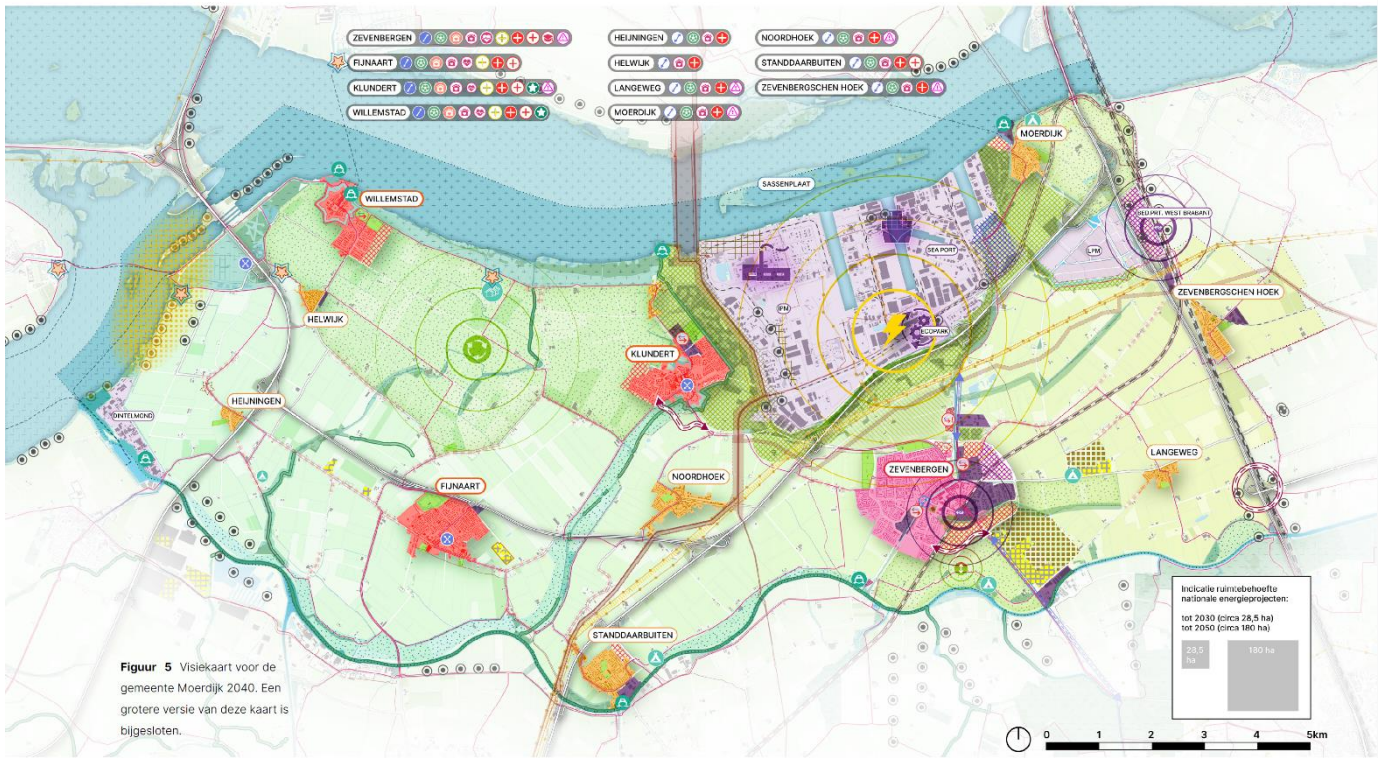
“De (inter)nationale ambities op het gebied van duurzaamheid en de energietransitie maken onze unieke ligging richting de toekomst alleen maar belangrijker. Verschillende ruimtelijke ontwikkelingen – die essentieel zijn voor de verduurzaming van de Nederlandse industrie – hebben vanuit bovenregionaal perspectief veel potentie om binnen onze gemeentegrenzen een plek te krijgen. Dit komt door de strategische ligging van onze gemeente (met bijvoorbeeld de aanwezige buisleidingstraat en energie-infrastructuur) en de aanwezigheid van grootverbruikers van energie. Hierdoor wordt zowel vanuit de regio, de provincie als vanuit Den Haag naar Moerdijk gekeken om haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op te pakken en de energie- en grondstoffentransitie aan te jagen.”

De drie kernambities zijn verder uitgewerkt in gebiedsgerichte doelen, uitgangspunten en keuzes voor in totaal zeven deelgebieden:

1. Zevenbergen (verstedelijkingskern)
2. Willemstad, Klundert en Fijnaart (voorzieningskernen)
3. Dorpse woonkernen
4. Haven- en industrierrein en omgeving
5. Regionale bedrijventerreinen
6. Lokale bedrijventerreinen

7. Buitengebied

De drie gemeentebrede kernambities en de gebiedsgerichte uitwerken komen samen in een omgevingsvisiekaart voor de gemeente Moerdijk, zie afbeelding 2.1.

Figuur 5 Visiekaart voor de gemeente Moerdijk 2040. Een grotere versie van deze kaart is bijgesloten.

WONEN EN VOORZIENINGEN

- Dorps woonkernen
- Voorzieningskernen
- Verstedelijkingskern
- ⋈ Goed wonen in de buurtschappen en dijkkanten (breedte indicatief)
- ⋈ Bestaande uitbreidingsplannen woningbouw
- ⋈ Ontwikkelen tot gemengde stedelijke functies
- ⋈ Plannen transformatie naar wonen of andere stedelijke functies
- ⋈ „ voor speciale doelgroepen
- Sportveld/-hal
- + Vitaal centrum
- VOORZIENINGEN SPECIFIEK PER KERN**
- + Sportveld/-vereniging
- + Ontmoetingspunt
- + Gemeenschapscentrum
- + Ruimte voor inbreiding en afronden dorpsranden
- + Ruimte voor uitbreiding
- + Zorghub (klein)
- + Zorghub
- + Voortgezet onderwijs
- + Faciliteren vraaggestuurde (deel)mobilititeit & ov
- + Faciliteren vraaggestuurde (deel)mobilititeit

ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID

- Haven- en industrieterrein
- Regionaal bedrijventerrein
- Lokaal bedrijventerrein
- Te ontwikkelen bedrijventerrein
- Roode Vaart reservering
- Verdere versterking profilering deelgebieden conform Havenstrategie:
- Industrial Park,
- Ecopark,
- Sea Port,
- Logistiek Park
- GEZONDHEID, LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID**
- Buisleidingen
- Ruimtelijke reservering Structuurvisie Buisleidingen; indicatief tracé Delta Rhine Corridor
- Leefbaarheid rond Haven- en industrieterrein monitoren/ bewaken
- MOBILITEIT EN BEREIKBAARHEID**
- + MIRT onderzoek naar knooppunt Zonzeel
- + Ontwikkelen multimodale OV hubs bij treinstation in combinatie met woningbouw en programma
- + Ontwikkelen OV hubs
- + (Verder) ontwikkelen doorfietsroutes
- + Ontwikkelen nieuwe rondweg
- + Verduurzamen goederentransport in relatie tot leefomgeving

LANDBOUW

- Diversiteit aan agrarische activiteiten in balans met de omgeving
- Huidig glastuinbouw complex
- Glastuinbouwconcentratiegebied
- Specifieke vorm van agrarische activiteit (zaadteelt en zaadveredeling)
- RECREATIE EN ERFGOED**
- + Recreatieve routes behouden en versterken
- + Vakantiepark
- + Camping - verblijfsrecreatie
- + Vestingsteden
- + Forten Zuiderwaterlinie
- + Resten van forten Zuiderwaterlinie
- + Jachthavens
- + Veerverbinding
- DUURZAAMHEID EN ENERGIE**
- + Bestaande hoogspanningsleiding
- + Ontwikkeling 380 kV hoogspanningsleiding
- + Ontwikkelen tot bovenregionaal energieknooppunt
- + Bestaande windturbines
- + Windturbines repoweren
- + Zoekgebied repoweren
- + Bestaande zonnenvelden HIM

KLIMAAT, WATER EN BODEM

- + Doortrekken Roode Vaart
- + Koppelen recreatie, erfgoed en klimaat Ruigenhilpolder
- + Gebiedsontwikkeling Markzoo: creëren groen-blauwe verbinding (Zevenbergen-Mark)
- + Biodiversiteitslint: klimaatrobuuste delen met inzet op vernatting en ecologie
- + Rivier- en zeekleipolders die iets lager gelegen zijn

GROEN, LANDSCHAP EN NATUUR

- Natuurnetwerk Brabant
- N2000 gebied
- Ontwerp-aanwijzingsbesluit N2000
- + Te realiseren ecologische verbindingzone (breedte indicatief)
- + Landschappelijke of ecologische versterking gewenst (breedte indicatief)
- + Groenblauwe mantel versterken
- + Klimaatbos in ontwikkeling
- + Mogelijke extensieve recreatieve ontwikkelingen

Figuur 6 Legenda horende bij de visiekaart voor de gemeente Moerdijk 2040.

Afbeelding 2.1: Omgevingsvisiekaart Moerdijk (Omgevingsvisie Moerdijk, 2023)

Subparagraaf 2.6.2 Overige (relevante) programma's

Voor de verdere beleidsuitwerking en uitvoering op korte en middellange termijn zullen omgevingsprogramma's worden vastgesteld door het college van Burgemeester en wethouders. Wanneer een omgevingsprogramma wordt vastgesteld die van invloed is op de inhoud van het omgevingsplan, zal hiervan in deze sub paragraaf verslag worden gedaan.

Subparagraaf 2.6.3 Relatie met het omgevingsplan

Er is ervoor gekozen om de indeling in deelgebieden uit de omgevingsvisie terug te laten komen in het omgevingsplan, waarbij soms de globalere begrenzingen uit de visie wat zijn bijgesteld op basis van de bestaande situatie of regelingen. De gebieden zijn het centrale niveau van regelen in het omgevingsplan: met behulp van activiteitenlijsten wordt per gebied bepaald welke activiteiten onder welke voorwaarden zijn toegestaan (voor nadere toelichting op de systematiek, zie paragraaf 4.2 van deze toelichting). Op die manier ontstaat een expliciete koppeling tussen omgevingsvisie en -plan: beleidsmatige keuzes over wat er in een gebied wel en niet wenselijk is, krijgen zo vorm in regels over activiteiten in het omgevingsplan⁸.

Dat betekent niet dat het omgevingsplan een één-op-één vertaling is van de omgevingsvisie. Sommige beleidsdoelstellingen uit de omgevingsvisie lenen zich niet voor juridisch bindende regels, maar kunnen op een andere manier worden bereikt. Bijvoorbeeld door de inzet van informatie- en communicatiemiddelen (voorlichting) of subsidieregelingen of door als gemeente zijnde zelf een (ruimtelijk) project ter hand te nemen. Dergelijke beleidsuitwerking vindt vaak plaats in een omgevingsprogramma.

In lijn met de beleidscyclus kunnen wijzigingen in het beleid van de omgevingsvisie of een programma, aanleiding geven voor het stellen van nieuwe regels of het wijzigen van regels over activiteiten in het omgevingsplan. De gemeente Moerdijk hanteert als uitgangspunt dat zij nieuwe onderwerpen in eerste aanleg thematisch oppakt, om vervolgens uit te werken naar de Moerdijkse deelgebieden. Andersom zullen de ervaringen met het opbouwen/wijzigen van en werken met het omgevingsplan ook input zijn voor aanscherpingen in de omgevingsvisie of aanleiding geven tot het opstellen van een programma.

Daarnaast is de omgevingsvisie op zichzelf ook een kader waaraan initiatieven voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen getoetst kunnen worden. Wanneer voor specifieke ontwikkelingen een wijziging van het omgevingsplan nodig is, zal in de bijbehorende motivering nader worden onderbouwd hoe de ontwikkeling past bij de doelen uit de omgevingsvisie. Hetzelfde geldt voor omgevingsvergunningen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

⁸ Naast de omgevingsvisie, bieden de feitelijke situatie en de bestaande regelingen in het tijdelijke deel van het omgevingsplannen, c.q. de oude bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen, ook voor een belangrijk deel de basis voor de invulling van het omgevingsplan 'nieuwe stijl'.

Hoofdstuk 3 Juridische kaders

Paragraaf 3.1 Juridische kaders van het Rijk

Subparagraaf 3.1.1 Omgevingswet en AMvB's

De Omgevingswet, zoals beschreven in hoofdstuk 1, is de wettelijke grondslag voor het omgevingsplan. Naast de bepalingen uit de wet zelf, is de Ow nader uitgewerkt in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's):

- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl);
- Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl); en
- Omgevingsbesluit⁹.

Voor het omgevingsplan zijn vooral de instructieregels relevant. De Ow bepaalt namelijk (artikel 2.28 e.v.) dat het Rijk instructieregels stelt, als zijnde opdrachten aan gemeenten, over hoe bepaalde onderwerpen in een omgevingsplan moeten worden geregeld. De instructieregels van het Rijk staan in het Bkl. Hoe dit in zijn werk gaat wordt beschreven in paragraaf 3.1.4. Naast de instructieregels voor omgevingsplannen, heeft het Rijk ook eigen rechtstreeks werkende regels gesteld voor de fysieke leefomgeving. Deze regels staan in het Bal en het Bbl, en zijn dus voor eenieder juridisch bindend. Dit wordt nader toegelicht in de paragrafen 3.1.2 en 3.1.3.

Subparagraaf 3.1.2 Besluit activiteiten leefomgeving

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bevat rechtstreeks werkende regels over aangewezen, voornamelijk zwaardere, milieubelastende activiteiten (mba's) en lozingsactiviteiten in de fysieke leefomgeving. Deze rijksregels gelden voor burgers, bedrijven en overheden, naast het omgevingsplan.

Het Rijk stelt deze regels vanwege de aan haar toebedeelde taken (bijvoorbeeld de bescherming van watersystemen en beheer van bepaalde infrastructuur), met het oog op een gelijk speelveld en gelijk beschermingsniveau (bijvoorbeeld als gaat om mogelijke gevolgen van bepaalde mba's), of in verband met internationaalrechtelijke verplichtingen (bijvoorbeeld bij werelderfgoed en Natura-2000 activiteiten).

De aangewezen milieubelastende activiteiten zijn per bedrijfstak gegroepeerd en ook zijn de (bijbehorende lozingsactiviteiten en) functioneel ondersteunende activiteiten aangewezen. Er is bepaald wie het aangewezen bevoegd gezag is voor de aangewezen activiteit en voor wie de regels van het Bal gelden. Voor sommige activiteiten gelden algemene regels, eventueel gekoppeld aan een informatie- of meldplicht, en in een aantal gevallen geldt een vergunningplicht (op grond van het Bal).

Onder voorwaarden is het toegestaan om als gemeente in aanvulling, óf in afwijking, op het Bal, regels in het omgevingsplan op te nemen. Hoofregel daarbij is dat deze decentrale regels geen verruiming mogen inhouden ten opzichte van het beschermingsniveau dat het Bal biedt. Afwijken van of aanvullen op het Bal is alleen mogelijk als dit uitdrukkelijk in het Bal is opgenomen: mogelijkheid tot het opnemen van maatwerkregels, maatwerkvoorschriften of een gelijkwaardige maatregel.

Subparagraaf 3.1.3 Besluit bouwwerken leefomgeving

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevat rechtstreeks werkende regels over activiteiten die betrekking hebben op bouwwerken: bouwen en slopen, gebruik en in stand houden van bouwwerken, maar

⁹ In het Omgevingsbesluit (Ob) zijn procedurele bepalingen opgenomen ten aanzien van de besluitvorming rondom omgevingsvergunningen, bevoegdheden, adviseurs, etc. Omdat deze regels geen gevolgen hebben voor de inhoud van omgevingsplannen, wordt daarop in deze algemene toelichting niet nader ingegaan.

ook aspecten als veiligheid, duurzaamheid en gezondheid. Deze rijksregels gelden voor burgers, bedrijven en overheden, naast het omgevingsplan.

Het Bbl regelt met name de technische aspecten van een bouwwerk: deze regels gaan over *hoe* iets moet worden gebouwd. De (technische) onderwerpen waarover rijksregels gesteld zijn, zijn uitputtend geregeld. Dat betekent dat de gemeente daarover geen aanvullende of afwijkende regels kan stellen in het omgevingsplan. Over onderwerpen die niet landelijk geregeld zijn, heeft de gemeente wel de bevoegdheid om 'eigen' regels te stellen.

Het ruimtelijke deel van het bouwen wordt juist weer hoofdzakelijk in het omgevingsplan geregeld: deze regels gaan over *wat* en *waar* mag worden gebouwd. Onder de Ow is de omgevingsvergunning voor bouwen dan ook opgedeeld in een 'technisch' en 'ruimtelijk' deel. Dit is de zogenoemde knip, wat maakt dat de activiteit voor bouwen feitelijk uit twee afzonderlijke activiteiten bestaat:

- de (technische) bouwactiviteit, hoofdzakelijk geregeld in het Bbl; en
- de omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk, hoofdzakelijk geregeld in het omgevingsplan.

Subparagraaf 3.1.4 Besluit kwaliteit leefomgeving

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) richt zich op bestuursorganen en geeft inhoudelijke kaders voor de uitoefening van hun taken en bevoegdheden. Het Bkl bevat onder andere instructieregels voor omgevingsplannen. Deze instructieregels zijn opdrachten aan gemeenten over hoe zij bepaalde onderwerpen in het omgevingsplan moeten regelen. Ze kunnen worden opgevat als de minimale vereisten waaraan een omgevingsplan in het kader van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) moet voldoen. De instructieregels voor omgevingsplannen staan in hoofdstuk 5 van het Bkl. Het is bepaald (artikel 8.0b Bkl) dat deze instructieregels ook van toepassing zijn op de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

De instructieregels die in het Bkl voor omgevingsplannen (en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten) zijn gesteld, hebben betrekking op verschillende onderwerpen, waaronder het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en van het milieu, het behoud van ruimte voor toekomstige functies, en het beschermen van landschappelijke/stedenbouwkundige waarden. De tabel hieronder geeft een overzicht van de onderwerpen waarover het Bkl instructieregels stelt in relatie tot omgevingsplannen.

Er zijn drie typen instructieregels, die ieder iets zeggen over de mate waarin de gemeente bestuurlijke afwegingsruimte heeft bij het opstellen van het omgevingsplan:

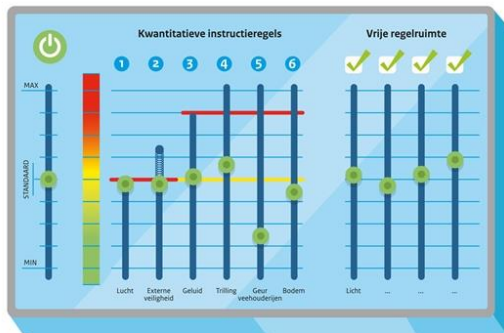
- 'Betrekken bij': deze instructieregel geeft aan dat de gemeente een grote bestuurlijke afwegingsruimte heeft. Deze instructieregel geeft de opdracht aan de gemeente om bepaalde (verwachtingen van) feiten te betrekken bij de besluitvorming.
- 'Rekening houden met': deze instructieregel geeft aan dat de gemeente een bestuurlijke afwegingsruimte binnen de bandbreedte van de instructieregel heeft. Er geldt een standaardwaarde waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken. Dit wordt ook wel het mengpaneel genoemd¹⁰ (zie afbeelding 3.1). Bij instructieregels over milieuaspecten komt deze bestuurlijke afwegingsruimte vaak voor.
- 'In acht nemen': deze instructieregel geeft aan dat de gemeente geen afwegingsruimte heeft en dat de gemeente aan deze instructieregel moet voldoen.

In hoofdstuk 22 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zijn nu automatisch de standaardwaarden (enkele uitzonderingen daargelaten) opgenomen. Bij de omzetting van de regels naar het omgevingsplan 'nieuwe stijl', kan van die standaardwaarden gemotiveerd worden afgeweken, binnen de kaders die het Bkl stelt. Daarvoor is een beleidsmatige basis in de omgevingsvisie (of omgevingsprogramma) van belang.

¹⁰ Aan de hand hiervan kan bijvoorbeeld een milieuprofiel per deelgebied opgesteld worden, waarbij over- en onderschrijdingen worden vastgelegd met het oog op ETFAL.

MENGPANEEL MILIEU
Bestuurlijke afwegingsruimte

Met de Omgevingswet hebben decentrale overheden meer afwegingsruimte voor het stellen van kwaliteitsnormen voor het milieu. Het Rijk stelt hiervoor inhoudelijke kaders in de vorm van instructieregels. Die kunnen een standaardnorm en een handbreedte meegeven. Voor sommige aspecten, zoals licht, zijn er geen instructieregels en hebben gemeenten vrije regelruimte.

Afbeelding 3.1.P: Mengpaneel Milieu – bestuurlijke afwegingsruimte (Ministerie van BZK, 2017)

Omgevingswetportaal.nl | december 2017

Relatie met het omgevingsplan

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de onderwerpen waarover het Bkl instructieregels stelt voor omgevingsplannen. Hoofdstuk 5 van deze toelichting – omgevingsaspecten – gaat nader in op de instructieregels die op het omgevingsplan van Moerdijk van toepassing zijn, en hoe daarmee in het plan is omgegaan. Instructieregels die betrekking hebben op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, worden in eerste instantie afgewogen in de motivering bij het wijzigingsbesluit waarmee die ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt.

§ in het Bkl	Onderwerp	Deelonderwerpen	Relatie met omgevingsplan
H 5	Omgevingsplannen		
Afd. 5.1	Instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties		
Par. 5.1.1	Algemene bepalingen		Wordt aan voldaan.
Par. 5.1.2	Waarborgen van de veiligheid		
5.1.2.1	Algemene bepalingen		Zie paragraaf 5.1 van deze toelichting.
5.1.2.2	Veiligheid rond opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines		
5.1.2.3	Belemmeringengebied buisleiding gevaarlijke stoffen		
5.1.2.4	Veiligheid rond opslaan, her-verpakken en bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik		
5.1.2.5	Veiligheid rond het bewerken en opslaan van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik en op militaire objecten		N.v.t. in het omgevingsplan Moerdijk.
5.1.2.7	Veiligheid van infrastructuur rond Seveso-inrichtingen		
Par. 5.1.3	Beschermen van de waterbelangen		
5.1.3.1	Algemene bepalingen		Zie paragraaf 5.11 van deze toelichting.
5.1.3.2	Primaire waterkeringen		

5.1.3.3	Kust		N.v.t in het omgevingsplan Moerdijk.
5.1.3.4	Grote rivieren		Zie paragraaf 5.11 van deze toelichting.
5.1.3.5	IJsselmeergebied		N.v.t. in het omgevingsplan Moerdijk.
Par 5.1.4	Beschermen van de gezondheid en van het milieu		
5.1.4.1	Kwaliteit van de buitenlucht		Zie paragraaf 5.5 van deze toelichting.
5.1.4.2	Geluid door activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> - algemene bepalingen; - geluid door activiteiten, anders dan door specifieke activiteiten; - geluid door specifieke activiteiten. 	Zie paragraaf 5.3 van deze toelichting.
5.1.4.2a	Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen	<ul style="list-style-type: none"> - algemene bepalingen; - geluid door industrieterreinen met geluidproductieplafonds; - geluid door wegen en lokale spoorwegen zonder geluidsproductieplafonds; - geluidgevoelige gebouwen in geluid-aandachts-gebieden; - indirecte akoestische effecten van veranderend verkeer; - indirecte akoestische effecten van wijziging in de geluidoverdracht. 	Zie paragraaf 5.2 van deze toelichting.
5.1.4.4	Trillingen		Zie paragraaf 5.6 van deze toelichting.
5.1.4.4a	Slagschaduw van windturbines		Vooralsnog niet aan de orde.
5.1.4.5	Bodemkwaliteit		Zie paragraaf 5.7 van deze toelichting.
5.1.4.6	Geur	<ul style="list-style-type: none"> - algemene bepalingen; - geur door het exploiteren van zuivering-technische werken; - geur door het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf; - geur door andere agrarische activiteiten. 	Zie paragraaf 5.4 van deze toelichting.
Par. 5.1.5	Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed		
5.1.5.1	Algemene bepalingen		Wordt aan voldaan.
5.1.5.2	Kust		N.v.t. in het omgevingsplan Moerdijk.
5.1.5.3	PKB-Waddenzee en Waddengebied		
5.1.5.4	Ladder voor duurzame verstedelijking		Vooralsnog niet aan de orde.
5.1.5.5	Cultureel erfgoed en werelderfgoed		Zie paragraaf 5.9 van deze toelichting.

Par. 5.1.6	Behoud van ruimte voor toekomstige functies	
5.1.6.1	Algemene bepalingen	Vooralsnog niet aan de orde.
5.1.6.2	Autowegen, autosnelwegen en hoofdspoorwegen	
5.1.6.3	Buisleidingen van nationaal belang	
5.1.6.4	Project Mainportontwikkeling Rotterdam	
5.1.6.5	Parallele Kaagbaan	N.v.t. in het omgevingsplan Moerdijk.
Par. 5.1.7	Behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten	
5.1.7.1	Algemene bepalingen	Vooralsnog niet aan de orde.
5.1.7.2	Landsverdediging en nationale veiligheid	
5.1.7.3	Elektriciteitsvoorziening	
5.1.7.4	Rijkswegen	
5.1.7.5	Communicatie-, navigatie- en radarapparatuur voor de burgerluchtvaart	
5.1.7.6	Landelijke fiets- en wandelroutes	
5.1.7.7	Hyperscale datacentra	
Par. 5.1.7a	Gebruik van bouwwerken	
	Aanwijzing woningbouwcategorieën	Vooralsnog niet aan de orde.
Par. 5.1.8	Bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen	
	Personen met een functiebeperking	Vooralsnog niet aan de orde.
Afd. 5.2	Uitoefening van taken voor de fysieke leefomgeving	
Art. 5.163	Voorkomen belemmeringen gebruik en beheer hoofdspoorweginfrastructuur en rijkswegen	Vooralsnog niet aan de orde.
Art. 5.164	Lokale spoorwegen binnen vervoerregio's	N.v.t. in het omgevingsplan Moerdijk.
Art. 5.165	Lozen industrieel afvalwater in openbaar vuilwaterriool	Vooralsnog niet aan de ore.
Art. 5.166	- Bebouwingscontour jacht - Bebouwingcontour houtkap	Lokale verordeningen worden vooralsnog in stand gehouden.
Afd. 5.3	Ontheffingsmogelijkheden van instructieregels omgevingsplan	Wordt op dit moment geen gebruik van gemaakt.

Paragraaf 3.2 Juridische kaders van de provincie Noord-Brabant

Subparagraaf 3.2.1 Noord-Brabantse omgevingsverordening (NBOV)

Naast één omgevingsvisie moet de provincie onder de Ow ook één omgevingsverordening vaststellen voor haar grondgebied. Met ingang van 1 januari 2024 geldt de Noord-Brabantse Omgevingsverordening (NBOV), die de voorheen geldende ‘Omgevingsverordening Noord-Brabant’ heeft vervangen. De omgevingsverordening bevat alle provinciale regels op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het gaat dan om rechtstreeks werkende regels, maar ook om instructieregels. De instructieregels voor omgevingsplannen gaan over verschillende onderwerpen, en staan in hoofdstuk 5 van de verordening.

Relatie met het omgevingsplan

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de onderwerpen waarover de provincie instructieregels stelt voor omgevingsplannen. Hoofdstuk 5 van deze toelichting – omgevingsaspecten – gaat nader in op de instructieregels die op het omgevingsplan van Moerdijk van toepassing zijn, en hoe daarmee in het plan is omgegaan. Instructieregels die betrekking hebben op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, worden in eerste instantie afgewogen in de motivering bij het wijzigingsbesluit waarmee die ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt.

§ in de Omgevingsverordening	Onderwerp	Deelonderwerpen	Relatie met omgevingsplan
H5	Instructieregels voor het omgevingsplan		
Afd. 5.1	Algemeen		
5.1.1.	Algemene bepalingen	Algemene bepalingen	Wordt aan voldaan
5.1.2.	Basisprincipes voor een evenwichtige toedeling van functies	<ul style="list-style-type: none"> - zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit; - zorgvuldig ruimtegebruik; - toepassing van de lagenbenadering; - meerwaardecreatie. 	Vooralsnog niet aan de orde omdat er geen ontwikkelingen rechtstreeks worden toegelaten.
5.1.3.	Versterken van de omgevingskwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - kwaliteitsverbetering landschap; - ontwikkelingsrichting; - maatwerk voor verplaatsing van functies en activiteiten; - maatwerk met als doel: omgevingskwaliteit; - ruimte-voor-ruimte-kavel. 	Vooralsnog niet aan de orde omdat er geen ontwikkelingen rechtstreeks worden toegelaten.
Afd. 5.2	Basis op orde		
5.2.1	Grondwaterbescherming	<ul style="list-style-type: none"> - waterwingebied; - grondwaterbeschermingsgebied; - boring vrije zone; - grondwatermeetpunt. 	Vooralsnog niet aan de orde.
5.2.2	Voorkomen grondwaterverontreiniging	<ul style="list-style-type: none"> - nazorgmaatregelen grondwatersanering; - voorafgaand onderzoek bij bouwactiviteit; - verbod bouwactiviteit mobiele verontreinigingssituatie; - milieubelastende activiteiten met gevolgen voor het watersysteem; - milieubelastende activiteit bodemsanering met risico voor het grondwater; - verbod op rechtstreeks lozen in grondwater; - lozing van verontreinigd grondwater op of in de bodem; - historisch bodemverontreiniging zonder onaanvaardbaar verspreidingsrisico. 	Zie paragraaf 5.11 en 5.7 van deze toelichting.
5.2.3	Provinciale weg	Attentiezone geluid provinciale weg	Zie paragraaf 5.2 van deze toelichting.

5.2.4	Stiltegebied	<ul style="list-style-type: none"> - toedeling activiteiten en functies in Stiltegebied; - externe werking Stiltegebied. 	Vooralsnog niet aan de orde.
5.2.5	Natuur netwerk Brabant (NNB)	<ul style="list-style-type: none"> - bescherming NNB; - externe werking NNB; - maatwerk ontwikkelingen in NNB; - nieuwe ontwikkeling in het NNB; - toepassing van het Nee, tenzij-principe; - toepassing van de saldobenadering; - ontwikkeling met beperkte gevolgen voor natuurwaarden; - compensatie, fysieke compensatie, financiële compensatie; - NNB – ecologische verbindingzone; - attentiezone waterhuishouding; - behoud en herstel van watersystemen. 	Vooralsnog niet aan de orde.
5.2.6	Aardkundige, cultuurhistorische en groenblauwe waarden	<ul style="list-style-type: none"> - aardkundige waarden; - cultuurhistorische waarden; - Hollandse waterlinies; - groenblauwe waarden. 	Zie paragraaf 5.9 van deze toelichting. Voor het overige geldt: vooralsnog niet aan de orde.
Afd. 5.3			
Klimaat			
5.3.1	Waterveiligheid	<ul style="list-style-type: none"> - aansluiting primaire waterkering; - rivierbed. 	Vooralsnog niet aan de orde.
5.3.2	Waterberging	<ul style="list-style-type: none"> - regionale waterberging; - reservering waterberging. 	Vooralsnog niet aan de orde.
Afd. 5.4			
Duurzame energie			
		<ul style="list-style-type: none"> - windturbines in landelijk gebied; - aanvullende regels voor windturbines in NNB; - windturbines in stedelijk gebied; - zonneparken in landelijk gebied. 	Vooralsnog niet aan de orde.
Afd. 5.5			
Ontwikkeling van stedelijke functies en mobiliteit			
		<ul style="list-style-type: none"> - duurzame stedelijke ontwikkeling; - afwijkende regels stedelijke ontwikkeling; - grootschalige logistiek; - maatwerk in bebouwd gebied; - maatwerk voor collectieve woonvormen; - maatwerk voor stedelijke functies in kernrandzones; - verkeersdoeleinden. 	Vooralsnog niet aan de orde omdat er geen ontwikkelingen rechtstreeks worden toegelaten.
5.6			
Vitaal platteland			
5.6.1	Veehouderij	<ul style="list-style-type: none"> - tijdelijk verbod geitenhouderij; - veehouderij in stedelijk gebied; - veehouderij in landelijk gebied; - aanvullende regels nieuw dierenverblijf; - afwijkende regels beperkingen veehouderij; - aanvullende regels stallen; - maatwerk omvang bouwperceel veehouderij. 	Vooralsnog niet aan de orde.
5.6.2	Plantaardige teelten	<ul style="list-style-type: none"> - teeltbedrijf; - teeltgebied Zundert; - glastuinbouwbedrijf; - aanvullende regeling glas-voor-glas; - glastuinbouwconcentratiegebied. 	Vooralsnog niet aan de orde.
5.6.3	Overige agrarisch- en agrarisch gerelateerde activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> - overig agrarisch bedrijf; - agrarisch-technisch hulpbedrijf of agrarisch verwant bedrijf; - mestbewerking. 	Vooralsnog niet aan de orde.
5.6.4	Niet agrarische activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> - sanerings- en verplaatsingslocatie agrarisch bedrijf; - wonen; 	Vooralsnog niet aan de orde.

		<ul style="list-style-type: none">- niet-agrarische activiteit;- vrijetijdsvoorziening.	
--	--	--	--

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

Paragraaf 4.1 Sturingsfilosofie

Sturingsfilosofie: van beleid naar regels

De inhoud van het omgevingsplan wordt, naast de wettelijke kaders van het Rijk en de provincie, gevormd door de sturingsfilosofie van de gemeenteraad. Hierbij draait het om de vraag hoe wordt omgegaan met het palet van reguleren, regisseren, stimuleren, faciliteren of loslaten van ruimtelijke ontwikkelingen c.q. het toestaan van een bepaalde activiteit op een bepaalde locatie. De sturingsfilosofie omvat de rol die de gemeente hierin kiest en de combinatie van instrumenten die zij daarbij inzet.

De basis ligt in de omgevingsvisie, die vervolgens verder wordt uitgewerkt in niet-juridische maatregelen in een omgevingsprogramma en/of juridische regels in het omgevingsplan. Vastgesteld (uitvoeringsgericht)beleid, zoals de omgevingsvisie en eventueel omgevingsprogramma's, wordt – waar relevant en noodzakelijk dan wel gewenst – vertaald in juridisch (voor eenieder) bindende regels in het omgevingsplan. Discussie over de sturingsfilosofie of beleidslijn(en) vindt in principe dan ook niet plaats in het omgevingsplan, maar eerder in de beleidscyclus bij de omgevingsvisie en eventueel omgevingsprogramma's.

Sturingsfilosofie en rolverdeling gemeente Moerdijk

Als algemeen uitgangspunt voor de sturingsfilosofie geldt dat de gemeente ruimte biedt aan de samenleving om eigenaarschap en invulling te geven aan de fysieke leefomgeving. De verhouding tussen gemeente en samenleving is wisselend. Per thema, deelgebied of initiatief wordt gezocht naar de meest geschikte vorm om regels te stellen aan activiteiten op locaties. Alle vormen van sturing uit het palet zullen nodig zijn onder het motto: “vasthouden wat moet, loslaten wat kan”.

Omgang met initiatieven voor ruimtelijke ontwikkelingen

Iedereen wordt uitgenodigd om samen te werken aan de fysieke leefomgeving van Moerdijk: dus niet alleen de gemeente zelf, ook juist initiatieven uit de samenleving worden aangemoedigd. De omgevingsvisie biedt de ruimtelijke kaders voor initiatieven voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs als een initiatief niet volledig binnen de regels van het omgevingsplan past, maar wel bijdraagt aan de Moerdijkse ambities zonder afbreuk te doen aan de kernkwaliteiten van de leefomgeving en er voldoende draagvlak is, wil de gemeente meedenken over de mogelijkheden. Hiervoor heeft de gemeente de intaketafel in het leven geroepen.

Regels: Typen

Er zijn verschillende soorten regeltypen waarmee regels over activiteiten op locaties gesteld kunnen worden in het omgevingsplan. Deze verschillende soorten regeltypen zijn weergegeven in de zogenoemde 'regel-pyramide' (zie afbeelding 4.1). Afhankelijk van het specifieke doel dat de gemeente wil bereiken of belang dat de gemeente wil beschermen, wordt een bepaald regeltype gekozen.

Hoe hoger een regeltype in de piramide staat, hoe strenger de sturing op de betreffende activiteit op de betreffende locatie.

Afbeelding 4.1: De piramide van regeltypen (bron: VNG)

Voor ongewenste activiteiten kan het omgevingsplan een **verbod** instellen.

Vergunningplichten geven de gemeente controle over activiteiten, doordat per geval wordt beoordeeld of aan vooraf vastgestelde – kwantitatieve of kwalitatieve – voorwaarden is voldaan. Bij de keuze voor een vergunningplicht wordt onder andere gekeken hoe vaak een vergunning voor een bepaalde activiteit uiteindelijk wel of niet wordt verleend. Als een vergunning bijna altijd wordt verleend, kan dit reden zijn om in de toekomst alleen nog algemene regels te stellen. In de praktijk blijkt dan namelijk dat de belangenafweging zelden problemen oplevert.

Bij **algemene regels** is een activiteit toegestaan, mits aan de voorwaarden wordt voldaan, zonder dat een apart toetsingsmoment nodig is. Er is een wisselwerking tussen algemene regels en vergunningplichten: meer algemene regels betekent minder vergunningen, en omgekeerd. De keuze voor een regeltype heeft dus ook invloed op de werklust van de gemeente, zoals vergunningverlening en toezicht & handhaving.

In sommige gevallen kan ervoor worden gekozen om **helemaal geen regels** te stellen. Hierbij laat de gemeente los en draagt de samenleving zelf verantwoordelijkheid, waarbij de algemene zorgplichten uit de Omgevingswet als ondergrens gelden.

Bij het omzetten van regels uit het ‘tijdelijk deel’ naar het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ heeft de gemeente Moerdijk ervoor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande regelingen. Het gaat dus om een beleidsneutrale omzetting. Algemene regels over activiteiten worden gesteld als deze voldoende zijn om het beoogde doel te bereiken, eventueel met een meld- of informatieplicht. Voor activiteiten met een grotere ruimtelijke impact, zoals de bouw van hoofdgebouwen, wordt een (ruimtelijke) vergunningplicht ingesteld.

Regels: Normering

In het omgevingsplan kunnen vergunningplichten worden getoetst aan open (kwalitatieve) of gesloten (kwantitatieve) normen. Gesloten normen bieden duidelijkheid en rechtszekerheid, wat een snellere afhandeling van vergunningen mogelijk maakt. Open normen daarentegen geven meer flexibiliteit en bieden ruimte voor maatwerk. Echter, open normen vereisen vaak een uitgebreidere toetsing en verantwoording door de gemeente.

Bij het omzetten van regels uit het ‘tijdelijk deel’ naar het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ heeft de gemeente Moerdijk ervoor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande regelingen. Dat wil zeggen dat de regels vooral gesloten normen bevatten. Gaandeweg de transitiefase kan eventueel gekozen worden om bij bepaalde activiteiten te werken met open normen of een combinatie van gesloten- en open normen.

Regels: Werkingsgebieden

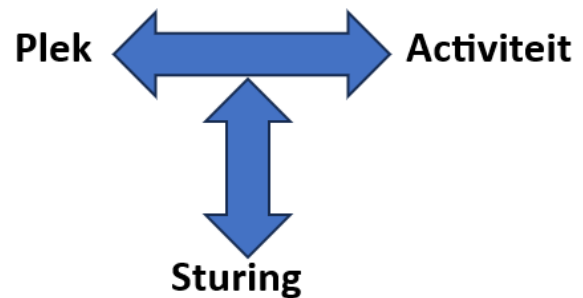
Vanwege het verordenende karakter van het omgevingsplan worden de regels over activiteiten op zo hoog mogelijk schaalniveau vastgesteld. Er zijn regels over activiteiten die gelden voor het hele gemeentelijke grondgebied¹¹. En als het nodig is dat regels over bepaalde activiteiten alleen van toepassing zijn in bepaalde gebieden dan wel op bepaalde locaties (geometrisch bepaalde objecten), dan wordt er een specifiek werkingsgebied aangewezen. Het uitgangspunt is dat deze gebiedsgerichte regels zoveel mogelijk toepasbaar c.q. gestandaardiseerd zijn in gelijksoortige gebieden, zoals bijvoorbeeld bestaande woonwijken in verschillende dorpskernen. Dan kan namelijk één regelset worden toegewezen aan die gebieden/locaties in dat werkingsgebied. In sommige gevallen zijn echter specifieke regels voor specifieke activiteit(en) per locatie of perceel nodig dan wel gewenst, maar dit geldt als uitzondering.

¹¹ Vooral nog zijn dit alleen nog de regels in hoofdstuk 22 van (het tijdelijke deel van) het omgevingsplan.

Paragraaf 4.2 Systematiek van het omgevingsplan

Het omgevingsplan ziet er anders uit dan een bestemmingsplan. Dit is allereerst het gevolg van de bredere reikwijdte. Ook de grotere bestuurlijke afwegingsruimte bij het stellen van regels en dat er bij initiatieven meer beoordelingsruimte is en de (uitdrukkelijke) eis van uitvoerbaarheid niet meer bestaat, spelen een rol. Dit maakt ook dat er niet meer met een gedetailleerde verbeelding gewerkt hoeft te worden. Bij het omzetten van regels uit het ‘tijdelijk deel’ naar het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ heeft de gemeente Moerdijk echter vooralsnog ervoor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande regelingen. Het gaat dus om een beleidsneutrale omzetting in een relatief gedetailleerde uitwerking.

Centraal bij het omgevingsplan staat het stellen van regels over activiteiten in relatie tot (de kwaliteiten van) de fysieke leefomgeving. Wanneer iemand ergens op een bepaalde locatie een activiteit wil ondernemen die van invloed is op de fysieke leefomgeving, moet deze voldoen aan de regels van het omgevingsplan (zie afbeelding 4.2). Dat kan een algemene regel over de toelaatbaarheid van de activiteit zijn, of bijvoorbeeld een toetsing aan open of gesloten normen in het kader van vergunningverlening. Deze regels zijn gekoppeld aan een werkingsgebied; oftewel de plaats waar de geregleerde activiteit plaatsvindt. Dat is ofwel de hele gemeente, ofwel een specifiek aangewezen gebied of perceel.

Afbeelding 4.2: schematische weergave van de inhoudelijke regels in het omgevingsplan (Transitieplan, 2025)

De inhoudelijke regels in het omgevingsplan zijn opgebouwd rondom verschillende typen activiteiten. Dat zijn de ‘herkenbare’ planologische activiteiten, zoals het bouwen en het gebruiken van gronden en bouwwerken en het uitvoeren van werken en werkzaamheden (voorheen ook geregeld in het bestemmingsplan). Onder de bredere reikwijdte van het omgevingsplan vallen ook andere activiteiten met gevolgen voor de fysieke leefomgeving, waaronder in ieder geval milieubelastende activiteiten. Het omgevingsplan vormt zo als het ware een verzameling van alle activiteiten in de fysieke leefomgeving of met gevolgen voor de fysieke leefomgeving, waarover de gemeente regels stelt. Paragraaf 4.3 van deze toelichting gaat nader in op de activiteiten die het omgevingsplan van Moerdijk reguleert.

De centrale rol voor activiteiten en werkingsgebieden komt terug in de opzet van het omgevingsplan. Dit sluit onder meer aan bij de systematiek van het VNG-casco. In hoofdstuk 4 van het omgevingsplan worden verschillende soorten gebiedstypen (en/of thema’s) aangewezen. Daarbij is per gebiedstype (en/of thema) bepaald welke activiteiten zijn toegelaten en welke (varianten) regels daarop van toepassing zijn. De regels over activiteiten zelf zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van het omgevingsplan. Hoofdstuk 4 fungeert zo als een soort dashboard, en stuurt als het ware hoofdstuk 5 aan: (varianten van) regels worden ‘aan- en uitgezet’. Hoofdstuk 5 kan worden gezien als een kaartenbak, met verschillende varianten van regels/regelsets waaruit kan worden gekozen. Door deze modulaire opzet kunnen eenvoudig gebieden (en/of thema’s) worden toegevoegd of aangepast in hoofdstuk 4, en nieuwe ‘regelsets’ worden opgenomen in hoofdstuk 5. Gezamenlijk vormen de hoofdstukken 4 en 5 het hart van het omgevingsplan¹².

De volgende paragraaf gaat in op de opbouw van de regels, met een beknopte beschrijving per hoofdstuk van de regels.

¹² Bij de raadpleging van het omgevingsplan via het DSO speelt deze onderliggende structuur overigens geen grote, zichtbare rol. Omdat het DSO toont welke regels op een locatie gelden, is het hoofdstuk waar die regels staan minder van belang.

Paragraaf 4.3 Opbouw van de regels

Het omgevingsplan van de gemeente Moerdijk is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

- **Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen:** dit hoofdstuk bevat de begripsbepalingen bij het omgevingsplan. We sluiten qua begripsbepalingen aan bij de besluiten van de Ow, dus begrippen die al daarin staan, zijn hier niet expliciet overgenomen.
- **Hoofdstuk 2 Doelen – gereserveerd:** dit hoofdstuk benoemt de (achterliggende) doelen ten aanzien van de opgenomen regels in het omgevingsplan. Dit hoofdstuk is vooralsnog gereserveerd.
- **Hoofdstuk 3 Programma's – gereserveerd:** In dit hoofdstuk kunnen de bij omgevingsplan aan te wijzen omgevingsprogramma's (conform hoofdstuk 3 Ow) een plaats krijgen. Dit is in de gemeente Moerdijk (vooralsnog) niet het geval, daarom staat het hoofdstuk gereserveerd.
- **Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving:** in dit hoofdstuk zijn verschillende gebiedstypen en andere relevante gebieden van het omgevingsplan aangewezen. Zoals in de vorige paragraaf beschreven fungeert dit hoofdstuk als een soort richtingaanwijzer, die verwijst naar de inhoudelijke regels voor activiteiten uit hoofdstuk 5 die in het gebiedstype gelden. Paragraaf 4.4 van deze toelichting gaat uitgebreider in op de verschillende gebieden.
- **Hoofdstuk 5 Activiteiten:** dit hoofdstuk bevat de inhoudelijke regels over activiteiten: normen met betrekking tot de fysieke leefomgeving, gebruiksactiviteiten, bouw- en sloopactiviteiten, milieubelastende activiteiten en het verrichten van werken en werkzaamheden. Paragraaf 4.5 van deze toelichting gaat uitgebreider op de verschillende activiteiten in.
- **Hoofdstuk 6 Beheer en onderhoud:** in dit hoofdstuk kunnen onderhouds- en instandhoudingsverplichtingen opgenomen worden. Op dit moment zijn er nog geen specifieke onderhoudszaken geregeld in het omgevingsplan. Dit hoofdstuk is vooralsnog gereserveerd.
- **Hoofdstuk 7 Financiële bepalingen – gereserveerd:** als kostenverhaal en financiële bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen niet door middel van een (anterieure) overeenkomst worden verzekerd, moet het omgevingsplan ook regels bevatten die dat kostenverhaal en eventuele financiële bijdragen regelen. Dit komt in plaats van het exploitatieplan onder de Wro. Dit hoofdstuk is vooralsnog gereserveerd.
- **Hoofdstuk 8 Overgangsrecht:** dit hoofdstuk bevat de overgangsregelingen. Omdat de Ow geen standaard overgangsrecht voorschrijft kan dit op verschillende manieren worden vormgegeven. Ten aanzien van bestaande omgevingsbelastingen, bestaande bouwwerken en bestaande gebruiksactiviteiten is een overgangsregeling opgenomen.
- **Hoofdstuk 9-20 – gereserveerd:** deze hoofdstukken zijn gereserveerd voor eventuele toekomstige onderwerpen.
- **Hoofdstuk 21 Wijzigingsplannen – gereserveerd:** in dit hoofdstuk kunnen de regels worden opgenomen die nodig zijn om een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken. Ieder pakket aan regels voor een zogenoemd 'wijzigingsplan' kan als titel een plek krijgen in dit hoofdstuk. Vooralsnog zijn er geen wijzigingsplannen in STOP/TPOD voorzien, en daarom staat het hoofdstuk gereserveerd.
- **Hoofdstuk 22:** dit hoofdstuk bevat de 'bruidsschat', de voormalige rijksregels die met de inwerkingtreding van de Ow van rechtswege onderdeel van het omgevingsplan zijn geworden. Bij het opbouwen van omgevingsplan 'nieuwe stijl' worden deze regels geleidelijk verwerkt in de andere hoofdstukken van het plan.
- **Hoofdstuk 23 – Slotbepalingen:** Dit hoofdstuk vormt de slotbepaling van het omgevingsplan en geeft aan hoe het plan kan worden aangehaald.

Paragraaf 4.4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving (H4 – omgevingsplan)

Subparagraaf 4.4.1 Inleiding

Het omgevingsplan van Moerdijk kent verschillende typen werkingsgebieden, welke zijn aangewezen in hoofdstuk 4 van het omgevingsplan. Er is onderscheid gemaakt tussen:

- gebiedstypen;
- infrastructuur en openbare ruimte; en
- restrictiegebieden.

Binnen deze werkingsgebieden gelden regels over één of meer activiteiten, die daar vanwege de kenmerken van het gebied van toepassing zijn. Hoofdniveau van sturen zijn de 'gebiedstypen': elk deel van de gemeente valt in één van deze gebiedstypen. De gebiedstypen in hoofdstuk 4 fungeren als 'richtingaanwijzers': per gebied is aangegeven welke normen – indien relevant – er gelden, en welke regels over activiteiten er van toepassing zijn. Hoofdstuk 4 bevat zo 'activiteitenlijsten' per gebiedstype, en geeft daarmee overzicht welke inhoudelijke regels (die in hoofdstuk 5 staan) er in welk gebied van toepassing zijn.

De andere twee typen werkingsgebieden staan los van de gebiedstypen en liggen er als het ware overheen, ingegeven door een specifiek onderwerp of belang. Een locatie valt dus altijd binnen één 'gebiedstype', en kan in een of meerdere andere aangewezen werkingsgebieden liggen.

Subparagraaf 4.4.2 Gebiedstypen

Aan de hand van gebiedstypen (afdeling 4.1 van het omgevingsplan) is het grondgebied van de gemeente opgedeeld in gebieden met vergelijkbare ruimtelijke- en functionele kenmerken. Denk aan het centrum, de woonwijken, buitengebied en bedrijventerreinen. Ze vormen als het ware een hoofdindeling van de gemeente in deelgebieden. Omdat de gemeente het omgevingsplan gebiedsgericht opbouwt, staan hier nu alleen nog de gebieden in die onderdeel zijn van dit wijzigingsgebied: het grootste gedeelte van het Centrum Zevenbergen en een stukje woongebied Zevenbergen. Andere gebieden, zoals de woongebieden in de rest van Zevenbergen en andere kernen, het buitengebied en de verschillende bedrijventerreinen, volgen later.

Uitgangspunt ten aanzien van deze indeling is de omgevingsvisie. Daarin is de gemeentelijke beleidskoers en -doelen ook voor deze verschillende deelgebieden nader uitgewerkt. Vanuit de gedachten dat op basis van de vergelijkbare ruimtelijke- en functionele kenmerken van elk gebiedstype, en de gestelde beleidskoers en -doelen voor ieder gebiedstype, ook eenzelfde manier van sturen gewenst is. Op die manier ontstaat er een duidelijke koppeling tussen het beleid in de omgevingsvisie en de regels in het omgevingsplan.

Het omgevingsplan is daarmee ook globaler van opzet dan de oude bestemmingsplannen. Omdat het niet meer nodig is om te 'bestemmen' op perceel niveau, vormt de beleidskoers voor een bepaald gebied nu veel meer de basis voor de manier van sturen op activiteiten. In sommige gevallen blijft sturing op kleiner schaalniveau overigens wel noodzakelijk of wenselijk, daarvoor zijn in de regels soms nog (perceel)specifieke werkingsgebieden toegevoegd.

Afdeling B gaat uitgebreider in op de gebiedstypen en de gemaakte keuzes in de opgestelde activiteitenlijst.

Subparagraaf 4.4.3 Infrastructuur en openbare ruimte

Aanvullend op de gebiedstypen, zijn er ook activiteiten die zich richten op infrastructuur en openbare ruimte. De regels voor deze activiteiten lopen dwars door de verschillende gebiedstypen heen, en gelden in het werkingsgebied van de aanwezige infrastructuur en openbare ruimte. Het gaat bijvoorbeeld over regels ten aanzien van (auto, vaar- en spoor)wegen, diverse leidingen en nutsvoorzieningen.

Subparagraaf 4.4.4 Restrictiegebieden

Aanvullend op de regels voor activiteiten die per gebiedstype gelden, is op sommige locaties soms een extra afweging noodzakelijk of gewenst ten aanzien van een specifiek onderwerp. Het doel van een restrictiegebied is om daarbinnen extra waarborgen of bescherming in het leven te roepen, ten opzichte van daarbuiten. Zo zorgt een restrictiegebied archeologie bijvoorbeeld voor bescherming van bepaalde archeologische waarden. De restrictiegebieden zijn te vergelijken met de voormalige dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan. Voor deze gebieden zijn andere, aanvullende regels uit hoofdstuk 5 van het omgevingsplan geactiveerd. Die kunnen een extra afweging op gang brengen of aanvullende (strengere) eisen ten aanzien van ontwikkelingen stellen.

Paragraaf 4.5 Activiteiten (H5 – omgevingsplan)

De inhoudelijke regels over activiteiten met (eventuele) gevolgen voor de fysieke leefomgeving staan in hoofdstuk 5 van het omgevingsplan. Hieronder wordt beknopt toegelicht om welke activiteiten het gaat. Afdeling B geeft een nadere toelichting op de keuzes die per gebiedstype, eventueel in combinatie met andere aanwijzingen, zijn gemaakt. Waar een regeling over één of meerdere activiteiten specifiek ten aanzien van een bepaald omgevingsaspect zijn gesteld, komt dit ook aan bod in hoofdstuk 5 van deze toelichting.

Subparagraaf 4.5.1 Normen met betrekking tot de fysieke leefomgeving

In titel 5.2 van het omgevingsplan zijn verschillende normen met betrekking tot de fysieke leefomgeving opgenomen. Het zijn voornamelijk regels over de effecten van activiteiten, die elders in het plan geregeld zijn. Het verrichten van die activiteiten is alleen toegestaan als aan de normen in deze titel wordt voldaan. In het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ bestaat deze titel hoofdzakelijk uit milieunormen, die afkomstig zijn uit voormalige rijksregels (bruidsschat) en die volgen uit de instructieregels van het Bkl en de omgevingsverordening. Maar er staat bijvoorbeeld ook een verwijzing naar parkeernormen.

Normen kunnen verschillen afhankelijk van de locatie waar de activiteit plaatsvindt. In sommige gevallen zijn er daarom meerdere varianten van normen opgenomen – bijvoorbeeld een standaardwaarde en een hogere of lagere waarde. Bij de in hoofdstuk 4 aangewezen gebiedstypen is aangegeven welke normen er gelden.

Subparagraaf 4.5.2 Gebruiksactiviteiten

De gebruiksactiviteiten in het omgevingsplan zijn min of meer te vergelijken met de bestemmingen in het bestemmingsplan; detailhandel, sport, wonen, bedrijf, maatschappelijke, et cetera. De gebruiksactiviteit bepaalt waarvoor en hoe gronden en bouwwerken gebruikt mogen worden. Per gebiedstype kan dit verschillen: in het ene gebied is bepaald gebruik vergunningvrij toegestaan, in een ander gebied is daarvoor een vergunning nodig, terwijl in weer een ander gebied het helemaal niet is toegestaan. De locatie bepaalt dus in eerste instantie de wijze van regulering van de betreffende activiteit. Nieuw is dat het omgevingsplan de gebruiksactiviteit vergunningplichtig kan stellen. Daardoor kan gestuurd worden op functiewijzigingen zonder dat sprake is van bouwen.

Uitgangspunt is om activiteiten zoveel mogelijk op het niveau van de ‘gebiedstypen’ te regelen. Dat is niet altijd toereikend. Soms kan een activiteit in een gebiedstype in principe wenselijk zijn, met uitzondering van bepaalde locaties waar die activiteit dan juist niet wenselijk is of onder andere voorwaarden. Binnen een specifiek werkingsgebied gelden dan afwijkende of aanvullende regels. Andersom kan ook: activiteiten die in een ‘gebiedstype’ in principe niet wenselijk zijn, maar alleen op een bepaalde locatie wel aanvaardbaar zijn – bijvoorbeeld omdat ze daar nu al plaatsvinden.

De systematiek voor de gebruiksactiviteiten in dit omgevingsplan is als volgt. Allereerst zijn de concrete activiteiten aangewezen: dit is een uitwerking van wat onder de ‘gebruiksactiviteit’ wordt verstaan, vergelijkbaar met bestemmingsomschrijvingen (en begripsbepalingen) in het bestemmingsplan.

Vervolgens zijn er regelsets die op de aangewezen activiteiten van toepassing zijn. Daarvoor zijn er drie varianten mogelijk:

- *Functiemenging*: in deze variant is het betreffende gebruik in het hele gebiedstype toegelaten, als wordt voldaan aan de algemene regels. Als deze 'regelset' op de activiteitenlijst van een gebiedstype in hoofdstuk 4 staat, mogen de hierin aangewezen activiteiten overal plaatsvinden (mits ook wordt voldaan aan de regels voor mba's en de regels uit restrictie- en vrijwaringsgebieden die hier eventueel overheen liggen).
- *Functie op locatie*: in deze variant zijn de aangewezen activiteiten alleen op een specifieke locatie toegestaan, vaak in afwijking van de rest van het gebiedstype. Deze regelset wordt ook in het gebiedstype in hoofdstuk 4 geactiveerd, waarbij de activiteit vervolgens alleen wordt verricht in het daarvoor aangewezen werkingsgebied (bijvoorbeeld: werkingsgebied 'supermarkt'). Dit is vergelijkbaar met de vroegere perceelsspecifieke bestemmingen of functieaanduidingen.
- *Vergunningplicht*: in deze variant zijn de aangewezen activiteiten alleen toelaatbaar met een omgevingsvergunning. Waar het omgevingsplan een vergunning eist voor een activiteit, wordt gesproken van een omgevingsplanactiviteit. De regelset bevat ook de indieningsvereisten en beoordelingsregels waaraan de aanvraag wordt getoetst. Deze variant kan overigens van toepassing zijn op een breed of juist een specifiek gebied.

In het omgevingsplan van Moerdijk worden de regels voor de gebruiksactiviteiten voor een belangrijk deel vormgegeven door het al aanwezige feitelijke gebruik, zoals vaak ook al was vastgelegd in de oude bestemmingsplannen. Een inventarisatie van bestaande bestemmingen en functies heeft dan ook als basis gediend voor de opgenomen regelsets in het omgevingsplan. Per gebied in hoofdstuk 4 staan de regelsets op de activiteitenlijst. De keuzes (uit de drie varianten) die zijn gemaakt voor gebruiksactiviteiten per 'gebiedstype', zijn nader toegelicht in Afdeling B.

Subparagraaf 4.5.3 Bouw- en sloopactiviteiten

Bouwactiviteiten

Onder de Ow is het bouwen opgedeeld in twee afzonderlijke activiteiten: de 'ruimtelijke bouwactiviteit' en de 'technische bouwactiviteit'. Doorgaans wordt dat 'de knip' tussen de bouwactiviteiten genoemd.

- De ruimtelijke bouwactiviteit wordt geregeld door wat er in het omgevingsplan staat. Het omgevingsplan bepaalt *wat* er *waar* mag worden gebouwd. Nieuw is dat de vergunningplicht voor het bouwen van een bouwwerk, die voorheen op landelijk niveau in de Wabo stond, via de bruidsschat in het omgevingsplan terecht is gekomen (hoofdstuk 22, artikel 22.26). De aanvraag om een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken wordt getoetst aan de regels van het omgevingsplan.
- De technische bouwactiviteit gaat over *hoe* iets moet worden gebouwd. De aanvraag om een omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit wordt getoetst aan de bouwtechnische voorschriften uit het Bbl (de opvolger van het Bouwbesluit 2012). De regels over de technische bouwactiviteit gelden dus landelijk.

Daarnaast zijn er landelijk nog enkele vergunningvrije ruimtelijke bouwwerken geregeld (artikel 2.29 Bbl). Dat wil zeggen, die bouwactiviteiten zijn toegestaan ongeacht wat in het omgevingsplan staat.

In het 'tijdelijk deel' van het omgevingsplan bestaan de regels over de bouwactiviteit uit enerzijds de bouwregels van de oude bestemmingsplannen en anderzijds de voormalige rijksregels in hoofdstuk 22 van het omgevingsplan. In het omgevingsplan 'nieuwe stijl' ontstaat uiteindelijk een geïntegreerde regeling voor de bouwactiviteit in titel 5.4. Vooralsnog gelden wat betreft de gedecentraliseerde bouwactiviteiten nog de regelingen uit het 'tijdelijke deel van het omgevingsplan' (hoofdstuk 22).

De gemeente maakt in het omgevingsplan een onderscheid in drie typen bouwwerken:

- Hoofdgebouwen;
- Bijbehorende bouwwerken;
- Bouwwerk geen gebouw zijnde.

Sloopactiviteiten

Naast bouwactiviteiten omvat deze titel ook sloopactiviteiten, die specifiek worden geregeld binnen het omgevingsplan.

Subparagraaf 4.5.4 Milieubelastende activiteiten

Naast de regels over gebruiks- en bouwactiviteiten, stelt het omgevingsplan ook regels aan milieubelastende activiteiten¹³. Regels die voortkomen uit het milieurecht hebben – anders dan in het bestemmingsplan – in het omgevingsplan nadrukkelijk een plaats. Milieubelastende activiteiten zijn activiteiten die nadelige gevolgen voor het milieu – bijvoorbeeld door geluid of geur – kunnen veroorzaken.

De Ow gaat uit van het ‘decentraal, tenzij’ principe. Uitgangspunt is dat zo veel mogelijk op decentraal niveau wordt geregeld, tenzij sprake is van nationale belangen en/of internationale of Europeesrechtelijke verplichtingen. Dit betekent dat voorheen landelijk via het Activiteitenbesluit geregelde inrichtingen onder de Ow voor een deel gemeentelijk gereguleerde milieubelastende activiteiten zijn geworden (met inachtneming van de instructieregels). Grofweg stelt het Rijk nog steeds de regels over grootschalige milieubelastende activiteiten, die staan in het Bal. Voor zover een milieubelastende activiteit niet is geregeld in het Bal, heeft de gemeente de mogelijkheid om regels te stellen in het omgevingsplan.

Onder de Wabo en de Wet milieubeheer was het aangrijpingspunt voor het stellen van milieuregels de ‘inrichting’. De Ow kent een ander aangrijpingspunt: de ‘milieubelastende activiteit’. Belangrijkste onderscheid is dat een inrichting alleen toezag op activiteiten die bedrijfsmatig van aard waren, terwijl een milieubelastende activiteiten breder is en bijvoorbeeld ook toe kan zien op een hobbymatige activiteit bij een woning. Eén vroegere inrichting kan nu bovendien uit meerdere milieubelastende activiteiten bestaan.

Omgevingsplanregels over milieubelastende activiteiten vallen grofweg in twee typen uiteen:

- Regels die iets bepalen over de (maximaal toegestane) gevolgen van milieubelastende activiteit op de omgeving. Dit zijn vooral immissievoorschriften. Regulering in het omgevingsplan wordt verplicht gesteld via instructieregels in het Bkl. Daarbij is er vaak een standaardwaarde met in meer of mindere mate afwegingsruimte. Dit wordt ook wel het ‘mengpaneel’ genoemd.
- Regels die iets bepalen over hoe en onder welke voorwaarden een activiteit mag of moet worden verricht. Dit zijn vooral middel- en doelvoorschriften (emissievoorschriften). Regulering in het omgevingsplan is vrijwillig; in ieder geval gaat het om regels afkomstig uit het Activiteitenbesluit die via de bruidsschat in het omgevingsplan terecht zijn gekomen.

Vooralsnog gelden wat betreft de milieubelastende activiteiten nog de regelingen uit het ‘tijdelijke deel van het omgevingsplan’ (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Subparagraaf 4.5.5 Verrichten van werken en werkzaamheden

Naast regels voor het bouwen van bouwwerken stelt het omgevingsplan regels over het verrichten van werken en werkzaamheden (dit wordt ook wel de ‘aanlegactiviteit’ genoemd). Deze activiteit is te vergelijken met de ‘werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden’ zoals vaak in het bestemmingsplan voorkwam. Het gaat onder meer om afgraven, ophogen en andere bodemroerende werkzaamheden,

¹³ De Ow definieert een milieubelastende activiteit als ‘een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit’.

aanleggen van verhardingen of aanbrengen van opgaande beplantingen. Titel 5.6 van het omgevingsplan bevat voornamelijk regels voor werken en werkzaamheden in specifieke gebieden, zoals in een restrictiegebied archeologie, of beperkingengebied Waterstaat – waterkering. Met de regels wordt ten aanzien van die gebieden een extra bescherming in het leven geroepen.

Per inhoudelijke regelset (ten aanzien van specifieke gebieden) zijn allereerst de activiteiten aangewezen en oogmerken benoemd waarom de regels gesteld zijn. Die zijn toegespitst op de extra bescherming die is beoogd. Vervolgens bevatten de regelsets soms algemene regels voor de activiteiten, maar vaker een vergunningplicht met bijbehorende aanvraagvereisten- en beoordelingsregels. De inhoudelijke regelingen sluiten grotendeels aan bij de aanlegvergunningstelsels uit de dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 5 Omgevingsaspecten

Paragraaf 5.1 Omgevingsveiligheid

Subparagraaf 5.1.1 Kader

Het Bkl bevat instructieregels over het waarborgen van de veiligheid. Het doel van die instructieregels is dat het omgevingsplan rekening houdt met risico's van branden, rampen en crises. Ook moet rekening worden gehouden met het voorkomen, beperken en bestrijden daarvan, de zelfredzaamheid van personen en met mogelijkheden tot hulpverlening (zoals bereikbaarheid voor hulpdiensten). Deze risico's worden gevormd door het vervoer van gevaarlijke stoffen over transportassen - wegen en spoorwegen maar bijvoorbeeld ook buisleidingen. Daarnaast worden risico's gevormd door verschillende milieubelastende activiteiten met externe veiligheidsrisico's – zoals het opslaan van gevaarlijke stoffen.

De risicobenadering van externe veiligheid gaat uit van twee sporen: het beschermen van individuen (plaatsgebonden risico of PR) en het beschermen van groepen (groepsrisico of GR). Het plaatsgebonden risico is de kans dat per jaar één persoon overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen als deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd op één bepaalde plaats bevindt. Het groepsrisico is de kans op het overlijden van een groep mensen als deze, zowel beschermd als onbeschermd, op een plaats bevinden.

Plaatsgebonden risico (PR)

Voor wat betreft het PR bevat het Bkl grens- en standaardwaarden, die ruimtelijk worden vertaald in afstanden van risicobronnen tot gebouwen en locaties. Deze PR-contour is een gegeven of berekende afstand vanaf de risicobron. Het Bkl stelt instructieregels voor het toelaten van milieubelastende activiteiten en zeer kwetsbare, kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen en kwetsbare en beperkt kwetsbare locaties. Voor (zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties moet het omgevingsplan de grenswaarde uit het Bkl *in acht nemen*. Binnen de PR-contour zijn (zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties niet toegestaan. Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties moet het omgevingsplan *rekening houden met* de standaardwaarde voor het PR die het Bkl stelt¹⁴.

Groepsrisico – aandachtsgebieden

Naast het PR, wordt onder de Ow het GR ingevuld aan de hand van aandachtsgebieden. Bij risicovolle activiteiten (uit het Bal) wijst het Bkl deze aandachtsgebieden aan. Dit zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die inzichtelijk maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van ongevallen. Dat wil zeggen, waar zich bij een ongeval met gevaarlijke stoffen levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen kunnen voordoen. Er is onderscheid gemaakt tussen de risico's van warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Er zijn dan ook drie categorieën aandachtsgebieden:

- brandaandachtsgebied;
- explosieaandachtsgebied;
- gifwolkaandachtsgebied.

De aandachtsgebieden liggen rondom activiteiten met externe veiligheidsrisico's, en gelden zodra de activiteit wordt verricht. Een brandaandachtsgebied ligt het dichtst bij de risicobron, het gifwolkaandachtsgebied spreidt zich het verst uit. Afhankelijk van het type activiteit is sprake van één of meerdere type aandachtsgebieden.

Binnen een aandachtsgebied moet de het omgevingsplan rekening houden met het groepsrisico (artikel 5.15 Bkl). Aan de instructieregel wordt in ieder geval voldaan als binnen het aandachtsgebied geen zeer kwetsbare, kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen en kwetsbare en beperkt kwetsbare locaties

¹⁴ Het verschil tussen in acht nemen en rekening houden met is dat de gemeentelijke afwegingsruimte zeer beperkt respectievelijk beperkt is. Zie voor een nadere toelichting subparagraaf 3.1.4.

worden toegelaten. Het Bkl biedt wel enige afwegingsruimte ('rekening houden met'), om binnen een aandachtsgebied deze gebouwen of locaties toe te laten. In het omgevingsplan moet dan gewaarborgd zijn dat maatregelen worden getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen en op die locaties; of dat het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat die aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt wordt. Voor legaal aanwezige activiteiten, gebouwen en locaties hebben de aandachtsgebieden geen gevolgen.

De gemeente kan voor (een deel van) brand- en explosieaandachtsgebieden in het omgevingsplan een voorschriftengebied aanwijzen. Het is dus ook mogelijk om geen of een kleiner voorschriftengebied aan te wijzen. Als op een locatie zeer kwetsbare gebouwen (zoals ziekenhuizen en kinderdagverblijven) zijn toegelaten is het aanwijzen van een voorschriftengebied verplicht.

Binnen een voorschriftengebied gelden aanvullende bouwkundige eisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw. Deze aanvullende eisen staan in het Bbl, en hebben tot doel om mensen in een gebouw te beschermen tegen de gevolgen van een brand of explosie. De bouweisen zijn aanvullend op de generieke bouweisen uit het Bbl en de beschermende maatregelen die binnen het hele aandachtsgebied worden getroffen. Voor bestaande gebouwen binnen een voorschriftengebied gelden de aanvullende bouweisen niet.

Subparagraaf 5.1.2 Regeling omgevingsplan

Vooralsnog gelden voor dit aspect de regelingen uit het 'tijdelijke deel van het omgevingsplan' (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Paragraaf 5.2 Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen

Subparagraaf 5.2.1 Kader

Het Bkl stelt instructieregels voor geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen. Daarmee schrijft het Bkl voor dat in een omgevingsplan rekening wordt gehouden met het geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen op geluidgevoelige gebouwen in een geluidaandachtsgebied. Het omgevingsplan moet erin voorzien dat het geluid binnen een geluidaandachtsgebied aanvaardbaar is. Een aandachtsgebied is een gebied waar het geluid hoger kan zijn dan de toepasselijke standaardwaarde. De aandachtsgebieden, voor de verschillende bronnen, dienen te worden berekend.

Op verschillende manieren kan voorzien worden in een aanvaardbare situatie op het gebied van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen. Allereerst kan in een aanvaardbare situatie worden voorzien door geen geluidgevoelige gebouwen toe te laten in het geluidaandachtsgebied. Daarnaast kan in een aanvaardbare situatie worden voorzien als het omgevingsplan, dat een nieuw geluidgevoelig gebouw toelaat, erin voorziet dat het geluid op dat gebouw niet hoger is dan de standaardwaarde.

In veel gevallen zal het echter niet mogelijk zijn om aan de standaardwaarde te voldoen. Bij een overschrijding van de standaardwaarde kan alsnog sprake zijn van een aanvaardbare situatie als:

1. aangetoond is dat geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de standaardwaarde te voldoen;
2. de overschrijding van de standaardwaarde door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt;
3. en het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de grenswaarde.

Een omgevingsplan dat een geluidgevoelig gebouw toelaat, kan erin voorzien dat het geluid hoger is dan de grenswaarde. Bij overschrijding van de grenswaarde moet echter sprake zijn van zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen die dit rechtvaardigen. Om, net als bij een overschrijding van de standaardwaarde, te voorzien in een aanvaardbare situatie dient:

1. aangetoond te worden dat geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de grenswaarde te voldoen;
2. de overschrijding van de grenswaarde door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt.

Ten slotte dienen aan de gevel van het geluidgevoelige gebouw, waarop de grenswaarde wordt overschreden, bouwkundige maatregelen te worden getroffen die:

1. bestaan uit een uitwendige scheidingsconstructie die geen te openen delen bevat anders dan als onderdeel van een gemeenschappelijke doorgang; of
2. borgen dat het geluid op de te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie die direct grenzen aan een verblijfsgebied niet hoger is dan de grenswaarde.

Tevens dient in het omgevingsplan te worden bepaald dat de gevel een niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen is. Op deze manier kan ook bij een situatie, waarin het geluid hoger is dan de grenswaarde, worden voorzien in een aanvaardbare situatie.

Subparagraaf 5.2.2 Regeling omgevingsplan

In het omgevingsplan is een regeling opgenomen voor geluidgevoelige gebouwen in een geluidaandachtsgebied, om te kunnen voorsorteren op het geluidsaandachtsgebied van de aanwezige provinciale weg in het plangebied. Deze regeling is gebaseerd op het gemeentelijk geluidbeleid. In de regeling is een vergunningplicht opgenomen voor het bouwen van een geluidgevoelig gebouw of het wijzigen van het gebruik naar een geluidgevoelig gebouw binnen een geluidaandachtsgebied.

Paragraaf 5.3 Geluid door activiteiten

Subparagraaf 5.3.1 Kader

In het Bkl zijn instructieregels opgenomen die toezien op het beheersen van geluid door activiteiten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen geluid door specifieke activiteiten (welke niet voorkomen in deze omgevingsplanwijziging) en geluid door andere (dan specifieke) activiteiten. In de instructieregels is ook onderscheid gemaakt in de wijze waarop in een aanvaardbare situatie wordt voorzien.

Geluid door andere dan specifieke activiteiten

In een omgevingsplan moet rekening gehouden worden met het geluid door activiteiten anders dan specifieke activiteiten op geluidgevoelige gebouwen. Het omgevingsplan moet erin voorzien dat het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is.

Het omgevingsplan voorziet in ieder geval in een aanvaardbare situatie als de standaardwaarde wordt opgenomen voor het toelaatbare geluid op een geluidgevoelig gebouw. Daarnaast dient de grenswaarde te worden opgenomen voor het toelaatbare geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen.

In een omgevingsplan kan de standaardwaarde voor het geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen:

- op een aangewezen bedrijventerrein, verhoogd worden met 5 dB(A); en
- in een aangewezen agrarisch gebied, verlaagd worden met 5 dB(A).

Het omgevingsplan kan andere waarden bevatten dan de standaardwaarde: gelet op de aard of locatie van de activiteit of cumulatie kan afgeweken worden van de standaardwaarde. Een hogere waarde kan alleen worden opgenomen als dit niet leidt tot een overschrijding van de grenswaarde in geluidgevoelige ruimten binnen geluidgevoelige gebouwen, anders dan binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen. Daarnaast is het stellen van een hogere waarde een mogelijkheid als sprake is van een omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift op basis waarvan reeds een hogere waarde gold.

Verder bevat het Bkl nog een aantal andere flexibiliteitsbepalingen voor in het omgevingsplan (gelet op de aard of locatie van de activiteit), namelijk ten aanzien van de mogelijkheid:

- om waarden voor een maximaal geluidniveau in de dagperiode te bevatten;
- dat de waarden in het omgevingsplan vanwege festiviteiten niet gelden;
- om af te wijken van 'waar de waarden gelden' zoals dat is bepaald in het Bkl (artikel 5.60 Bkl);
- om geheel of gedeeltelijk geen waarden te bevatten; en/of
- om andere regels dan waarden te bevatten.

Subparagraaf 5.3.2 Regeling omgevingsplan

Vanwege de invloedssfeer van het gezoneerde industrieterrein in Zevenbergen is een regeling voor geluidgevoelige gebouwen opgenomen. Er geldt een vergunningplicht voor het bouwen van een geluidgevoelig gebouw in de betreffende geluidzone. Zolang er nog geen GPP's zijn vastgesteld en in het omgevingsplan niet is uitgesloten dat activiteiten, zoals bedoeld in 5,78b Bkl, zijn toegestaan, blijft het regime van de Wgh namelijk van toepassing via het overgangsrecht aan de hand van art. 3.6 AwgOw.

Verder gelden voor dit aspect vooralsnog de regelingen uit het 'tijdelijke deel van het omgevingsplan' (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Paragraaf 5.4 Geur

Subparagraaf 5.4.1 Kader

Het Bkl bepaalt dat in een omgevingsplan ervoor moet worden gezorgd dat de geur die door activiteiten wordt veroorzaakt op geurgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Om aan deze eis te voldoen stelt het Bkl instructieregels voor drie categorieën milieubelastende activiteiten die geur produceren, waarvoor in ieder geval in het omgevingsplan regels moeten worden opgenomen. Het gaat hier om het exploiteren van zuiveringstechnische werken (rwzi's), het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf en andere agrarische activiteiten. Voor elk van deze verschillende categorieën wordt in het Bkl aangegeven op welke manier in een omgevingsplan in ieder geval sprake is van een aanvaardbare situatie.

Voor andere geurveroorzakende activiteiten moet de gemeente zelf bepalen en verantwoorden of en welke geurregels in het omgevingsplan nodig zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om industrie, horeca-activiteiten, dierenpensions en -klinieken, maneges en het hobbymatig houden van dieren. Hierbij bepaalt de gemeente zelf welke mate van geurhinder aanvaardbaar is, en in hoeverre daarvoor waarden, afstanden en/of gebruiksregels in het omgevingsplan nodig zijn. De locatie van (in het omgevingsplan toegelaten) geurveroorzakende activiteiten enerzijds en geurgevoelige gebouwen anderzijds is daarbij bepalend.

In de instructieregels in het Bkl is bepaald dat in een omgevingsplan rekening gehouden dient te worden met de geur door activiteiten op geurgevoelige gebouwen. De formulering van de instructieregel geeft aan dat voor dit aspect ruimte bestaat om op lokaal niveau een afweging te maken. De belangrijkste afweging die het bevoegd gezag op het gebied van geur dient te maken is het aanwijzen van de bebouwingscontour(en) geur. Binnen deze gebieden wordt de emissie van geur minder snel aanvaardbaar geacht omdat andere kwaliteiten en functies in deze gebieden een hogere prioriteit hebben dan het belang van het emitteren van geur als gevolg van activiteiten. Gebieden die, volgens het bevoegd gezag, beschermd dienen te worden tegen geuroverlast kunnen met behulp van een contour worden aangewezen.

Subparagraaf 5.4.2 Regeling omgevingsplan

Vooralsnog gelden voor dit aspect de regelingen uit het 'tijdelijke deel van het omgevingsplan' (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Paragraaf 5.5 Luchtkwaliteit

Subparagraaf 5.5.1 Kader

In het Bkl zijn instructieregels opgenomen over luchtkwaliteit. Het Bkl bevat instructieregels voor specifieke situaties. Op grond van deze regels zijn omgevingswaarden voor de kwaliteit van de buitenlucht (stikstofdioxide en fijnstof) van toepassing op die gevallen waarin de aanleg van een autoweg, een autosnelweg of een wegtunnelbuis wordt toegelaten. Verder gelden er instructieregels voor gemeenten die in de in het Bkl aangewezen aandachtsgebieden liggen. Voor activiteiten die leiden tot een verhoging van de concentratie stikstof en/of fijnstof in de buitenlucht in een aangegeven aandachtsgebied, moeten ook de omgevingswaarden voor de kwaliteit van de buitenlucht in acht genomen worden. Uitgezonderd zijn activiteiten die 'niet in betekenende mate' bijdragen aan verhoging van de concentratie van die stoffen. Daarvoor zijn in het Bkl enkele standaardgevallen aangewezen. De gemeente Moerdijk valt niet in één van de aangewezen aandachtsgebieden in het Bkl.

Subparagraaf 5.5.2 Regeling omgevingsplan

Vooralsnog gelden voor dit aspect de regelingen uit het 'tijdelijke deel van het omgevingsplan' (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Paragraaf 5.6 Trillingen

Subparagraaf 5.6.1 Kader

In de instructieregels van het Bkl is bepaald dat in een omgevingsplan rekening gehouden dient te worden met trillingen door activiteiten in trillinggevoelige ruimten van een trillinggevoelig gebouw. Het gaat dus niet om trillingen als gevolg van infrastructuur, zoals spoorwegen.

Een aanvaardbare situatie wordt in ieder geval gecreëerd als in het omgevingsplan de standaardwaarde van toepassing wordt verklaard voor continue en herhaald voorkomende trillingen. Het omgevingsplan kan ook een lagere waarde bevatten. Het omgevingsplan kan ook een hogere waarde dan de standaardwaarde bevatten, als op basis van een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift reeds een hogere waarde gold. Deze waarde is niet hoger dan de grenswaarde. Ook is een hogere waarde mogelijk als het gaat om een activiteit die verricht wordt op een bedrijventerrein dat in het omgevingsplan is aangewezen.

Indien sprake is van zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen kan dit het rechtvaardigen om in het omgevingsplan een hogere waarde op te nemen dan de standaardwaarde en zelfs hoger dan de grenswaarde. De maximale waarde is de grenswaarde vermenigvuldigd met de factor 1,8.

Subparagraaf 5.6.2 Regeling omgevingsplan

Vooralsnog gelden voor dit aspect de regelingen uit het 'tijdelijke deel van het omgevingsplan' (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Paragraaf 5.7 Bodem

Subparagraaf 5.7.1 Kader

Het Bkl geeft instructieregels over het toelaten van bodemgevoelige gebouwen (bijvoorbeeld woningen) op bodemgevoelige locaties (bijvoorbeeld een plaats waar een woning is toegelaten). Het Bkl bepaalt dat het omgevingsplan de waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem moet bevatten. Daarnaast bepaalt het Bkl dat het omgevingsplan geen bodemgevoelige gebouwen (op bodemgevoelige locaties) toelaat waar de kwaliteit van de bodem ongeschikt is. In het omgevingsplan kunnen per gebied of per gebruiksfunctie verschillende waarden voor de toelaatbare kwaliteit van bodemgevoelige locaties bevatten. Bij het

vaststellen van de waarde voor de toelaatbare kwaliteit van bodemgevoelige locaties wordt rekening gehouden met de interventiewaarden bodemkwaliteit, die op zijn genomen in het bijlage IIA bij het Bal. Door het overnemen van deze interventiewaarden wordt in ieder geval voorzien in een aanvaardbare situatie.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn rechtstreeks werkende rijksregels gesteld over bodemhandelingen. Het gaat onder meer om graven in de bodem en het toepassen van grond of baggerspecie. Voor deze activiteiten bevat het Bal rechtstreeks geldende rijksregels (hoofdstuk 4 van het Bal). De gemeente kan afwijken van deze regels door maatwerkregels op te nemen in het omgevingsplan. Buiten het omgevingsplan kunnen maatwerkvoorschriften gesteld worden op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit heeft dan het karakter van een beschikking.

Subparagraaf 5.7.2 Regeling omgevingsplan

Vooralsnog gelden voor dit aspect de regelingen uit het ‘tijdelijke deel van het omgevingsplan’ (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Paragraaf 5.8 Licht

Subparagraaf 5.8.1 Kader

Er zijn veel locaties met kunstmatige verlichting. Dit kan verschillende soorten negatieve effecten veroorzaken. Lichthinder is een thema dat decentrale overheden moeten afwegen. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat daarom geen rijksinstructieregels voor lichthinder.

Subparagraaf 5.8.2 Regeling omgevingsplan

Vooralsnog zijn er voor dit aspect geen specifieke regels opgenomen in het omgevingsplan.

Paragraaf 5.9 Cultuurhistorie en archeologie

Subparagraaf 5.9.1 Kader

Het beschermen en beheren van cultureel erfgoed is een van de belangen van de Ow (art. 1.2). De Erfgoedwet is deels opgegaan in de Ow: in de Ow zijn de regels voor de omgang met de fysieke leefomgeving geïntegreerd, waaronder onderdelen uit de Monumentenwet 1988 die voorheen in het overgangsrecht van de Erfgoedwet waren opgenomen. Daarbij blijven de bevoegdheden en beschermingsniveaus in grote lijnen gehandhaafd. De vuistregel voor de verdeling tussen Erfgoedwet en Ow is als volgt: de duiding van cultureel erfgoed en de zorg voor cultuurgoederen in overheidsbezit staat in de Erfgoedwet, de omgang met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving is geregeld in de Ow. Voor gebouwde of aangelegde monumenten betekent dit dat de vergunningverlening voor het wijzigen van rijksmonumenten is geregeld in de Ow. Ook aanwijzing en omgang met beschermde stads- en dorpsgezichten gebeurt op grond van de Ow. Datzelfde geldt voor de omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving (vergunningverlening en integratie in de planvorming). In het Bal staan regels voor de bescherming van rijksmonumenten en archeologische monumenten. In het Bbl zijn regels over het bouwen, verbouwen, gebruiken en slopen van bouwwerken opgenomen.

Het Bkl bevat instructieregels die gaan over het beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed. De regels dragen de gemeente op om in het omgevingsplan rekening te houden met het belang van het behoud van cultureel erfgoed, met inbegrip van bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten.

Subparagraaf 5.9.2 Regeling omgevingsplan

Voor de bescherming van de archeologische waarden en voor de aanwezige molenbiotop is in het omgevingsplan een restrictiegebied opgenomen. Deze restrictiegebieden zijn te vergelijken met de

voormalige dubbelbestemmingen in de oude bestemmingsplannen. Aan deze gebieden is een vergunningplicht voor het bouwen én slopen gekoppeld. Aan het restrictiegebied archeologische waarden is tevens een vergunningplicht gekoppeld voor handelingen op of in de bodem.

Paragraaf 5.10 Natuur en ecologie

Subparagraaf 5.10.1 Kader

Een van de onderwerpen die onderdeel uitmaken van de fysieke leefomgeving is de natuur. Op grond van de Omgevingswet moeten bestuursorganen dan ook bij het uitoefenen van hun taken zorg dragen voor de bescherming van natuurwaarden. Als uitwerking van Europese richtlijnen richt deze waarborg voor de kwaliteit en integriteit van natuurwaarden zich op de bescherming van (kwetsbare) soorten en gebieden, onder andere door het beperken van de uitstoot en neerslag van stikstof in de natuur. De soortenbescherming richt zich in het nationale beleid op de soorten die in de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de Nationaal beschermde soorten zijn aangewezen. De gebiedsbescherming richt zich op de Natura 2000-gebieden, de gebieden aangewezen als Natuur Netwerk Nederland (NNN) en houtopstanden. Tot slot richt de natuurbescherming zich in het kader van de Ow op het thema faunabeheer.

De opdracht om bij het uitvoeren van taken en bevoegdheden op grond van de Omgevingswet zorg te dragen voor de natuur, is in hoofdstuk 11 van het Bal opgenomen. Hierin zijn regels opgenomen over activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden, activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild en activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen. Het Bal biedt ruimte om in afwijking van deze regels maatwerkregels op te nemen in het omgevingsplan.

In het Bkl zijn in hoofdstuk 3 regels opgenomen over de uitwerking van het beschermen van habitats en soorten. Hierbij is het provinciebestuur aangewezen als bevoegd bestuursorgaan voor het treffen van maatregelen voor het behoud of herstel van habitats en soorten, het vaststellen van maatregelen om Natura 2000-gebieden in stand te houden en het uitvoeren van uitroeiingsmaatregelen, beheersmaatregelen en herstelmaatregelen om invasieve exoten en verwilderde dieren tegen te gaan¹⁵.

Subparagraaf 5.10.2 Regeling omgevingsplan

Vooralsnog gelden voor dit aspect de regelingen uit het ‘tijdelijke deel van het omgevingsplan’ (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Paragraaf 5.11 Water

Subparagraaf 5.11.1 Kader

Het Bkl bevat instructieregels voor het beschermen van de waterbelangen. In het omgevingsplan moet rekening worden gehouden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen. De belangen van de waterbeheerder worden bij het omgevingsplan betrokken (vergelijkbaar met de ‘watertoets’ in bestemmingsplannen). Daarnaast bevat het Bkl instructieregels voor primaire waterkeringen, grote rivieren en specifieke gebieden zoals het IJsselmeergebied.

Subparagraaf 5.11.2 Regeling omgevingsplan

Voor de bescherming van een aanwezige waterkering is in het omgevingsplan een beperkingengebied opgenomen. Dit beperkingengebied is te vergelijken met de voormalige dubbelbestemmingen in de oude bestemmingsplannen. Aan dit gebied is een vergunningplicht voor het bouwen en voor handelingen op of in de bodem gekoppeld.

¹⁵ De provincie kan beschermingsdoelstellingen in haar omgevingsverordening in de vorm van instructieregels neerleggen bij gemeenten.

Verder gelden voor dit aspect vooralsnog de regelingen uit het ‘tijdelijke deel van het omgevingsplan’ (hoofdstuk 22). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in het nieuwe deel van het omgevingsplan, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Paragraaf 5.12 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Subparagraaf 5.12.1 Kader

Er is geen wettelijk kader voor ruimtelijke plannen op het gebied van energie, klimaatadaptatie en circulariteit, maar er zijn wel nationale, regionale en lokale doestellingen waarmee aan de doelbijdrage kan worden getoetst.

De afgelopen jaren heeft de nationale overheid haar duurzaamheidsdoelen en de benodigde acties in verschillende documenten en afspraken vastgelegd. In 2013 zijn er afspraken gemaakt met het bedrijfsleven over onder andere besparing en meer duurzame opwekking in het Energieakkoord. In 2015 is er tijdens een VN-klimaatop in Parijs een nieuw internationaal klimaatakkoord opgesteld. Het doel hiervan is om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2 graden Celsius en minimaal 1,5 graden. In 2016 heeft de overheid vervolgens in de Energie-agenda vastgelegd hoe een CO₂-arme energievoorziening in 2050 gerealiseerd kan worden. In 2018 zijn deze afspraken verder uitgebreid met een nationale Klimaatwet. Deze stelt dat in 2030 een CO₂-reductie van 49% ten opzichte van 1990 gerealiseerd moet zijn. In 2050 moet dit minimaal 95% zijn. In een nationaal klimaatakkoord worden afspraken gemaakt hoe deze doelen gehaald gaan worden.

Als onderdeel van het nationale klimaatakkoord is ook afgesproken om op regionaal niveau samen te werken aan de energietransitie. Daarbij gaat het specifiek over lokale duurzame energieopwekking, energiebesparing en de warmtetransitie. Dit resulteert in dertig regionale energiestrategieën (de RES). De regio's krijgen ondersteuning van het Nationaal Programma RES. Via de RES kan de besluitvorming omtrent de ruimtelijke inpassing van de duurzame energieopwekking en de energie-infrastructuur worden voorbereid in goed overleg met alle maatschappelijke partners en betrokkenen binnen de regio, zie ook subparagraaf 2.4.2 van deze toelichting.

Subparagraaf 5.12.2 Regeling omgevingsplan

Vooralsnog zijn er voor dit aspect geen specifieke regels opgenomen in het omgevingsplan.

Paragraaf 5.13 Mobiliteit

Subparagraaf 5.13.1 Kader

Op basis van de Omgevingswet dient de aanvaardbaarheid van het effect van nieuwe ontwikkelingen op de verkeersafwikkeling, bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid te worden onderbouwd.

Subparagraaf 5.13.2 Regeling omgevingsplan

Het omgevingsplan maakt vooralsnog geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk waardoor de verkeerssituatie wijzigt. Bouwwerken zijn niet toegestaan.

Hoofdstuk 6 proces

Paragraaf 6.1 Inleiding

Het omgevingsplan geldt voor het hele grondgebied van de gemeente. Omdat er één omgevingsplan is, betekent een aanpassing van het planologisch kader c.q. elke nieuwe regeling of aanpassing/verwijdering van een regeling, een wijziging van dit omgevingsplan. Een wijziging kan voor de hele gemeente gelden, maar zal meestal alleen van toepassing zijn op een bepaald gebied. Gebiedsgerichte wijzigingen zullen grofweg om twee redenen worden doorgevoerd:

1. wijziging ten behoeve van een initiatief voor een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling (zie paragraaf 6.2);
2. tijdens de transitiefase: opbouw omgevingsplan 'nieuwe stijl' per deelgebied (zie paragraaf 6.3); na de transitiefase: als gevolg van een beleidswijziging (via de beleidscyclus).

Paragraaf 6.2 Initiatief voor een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling

Het omgevingsplan stelt regels over de (on)toelaatbaarheid van activiteiten, gerelateerd aan de plek waar de activiteit beoogd is. Er zullen zich regelmatig initiatieven voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen aandienen. Bij een initiatief voor een ruimtelijke ontwikkeling – bijvoorbeeld het wijzigen van het gebruik van gronden, het bouwen van een bouwwerk of het verrichten van bodemroerende werkzaamheden, moet (onder andere) worden getoetst aan de regels in het omgevingsplan.

(rechtstreeks) Toegestane activiteiten in het omgevingsplan

Er zijn bepaalde activiteiten rechtstreeks toegelaten op basis van het omgevingsplan, en andere activiteiten zijn juist expliciet uitgesloten/verboden. Een activiteit kan zijn toegelaten in het omgevingsplan zonder dat daaraan verdere regels zijn verbonden, maar de activiteit kan ook zijn gekoppeld aan een specifieke zorgplicht of algemene regels in het omgevingsplan. Het initiatief moet dan aan die regels voldoen om de beoogde activiteit te mogen uitvoeren, en dit is eventueel ook nog gekoppeld aan een informatie- of meldplicht. Daarnaast zijn er in het omgevingsplan activiteiten aangewezen die alleen mogen worden verricht met een omgevingsvergunning: de zogenaamde binnenplanse omgevingsplanactiviteit (opa).

Binnenplanse omgevingsplanactiviteiten (opa)

Een binnenplanse omgevingsplanactiviteit is een activiteit die voldoet aan de regels in het omgevingsplan, maar waarvoor wel een vergunningplicht geldt. Daarmee vindt vooraf nog een expliciete afweging/beoordeling van het initiatief plaats in relatie tot de regels in het omgevingsplan voor de beoogde activiteit. Er zijn aanvraagvereisten bij de vergunningplicht opgenomen in het omgevingsplan. En de aanvraag wordt vervolgens getoetst aan het beoordelingskader (bij de vergunningplicht) voor de beoogde activiteit, zoals opgenomen in het omgevingsplan. Het beoordelingskader kan verschillen afhankelijk van de locatie waar het initiatief is beoogd.

Buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (bopa)

Een buitenplanse omgevingsplanactiviteit is een activiteit die niet voldoet aan de regels van het omgevingsplan (en niet vergunningsvrij is). Het is namelijk ook mogelijk dat een initiatief zich aandient dat helemaal niet binnen het omgevingsplan past, maar waar de gemeente wel positief tegenover staat op basis van haar beleidskaders. Er zijn twee varianten:

1. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat een vergunning nodig is, maar uit de toetsing van het initiatief aan het beoordelingskader blijkt dat het niet mogelijk is om de vergunning te verlenen;
2. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.

Een initiatief voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, kan mogelijk worden gemaakt met een omgevingsvergunning: een zogenaamde bopa-vergunning. Daarvoor gelden inhoudelijk dezelfde eisen als voor (een wijziging van) het omgevingsplan: er moet sprake zijn van een evenwichtige toedeling van functies

aan locaties, en er moet worden voldaan aan de instructieregels van het Rijk (Bkl) en de provincie (omgevingsverordening). Het is afhankelijk van het initiatief of het mogelijk, en wenselijk, is om het initiatief middels een bopa-vergunning mogelijk te maken. Tevens moet een bopa-vergunning uiteindelijk ook weer worden verwerkt in het omgevingsplan.

Omgevingsplanwijziging

Een andere optie voor initiatieven die niet binnen het omgevingsplan passen, maar waar de gemeente wel positief tegenover staat op basis van het beleidskaders, is natuurlijk een wijziging van het omgevingsplan zelf. Dit heeft ook de voorkeur van de gemeente Moerdijk, en zij probeert hier dan ook zoveel mogelijk op te sturen.

Een omgevingsplanwijziging ten behoeve van een initiatief heeft alleen betrekking op de locatie waar de beoogde ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van het initiatief, zullen binnen het wijzigingsgebied regels over activiteiten in het omgevingsplan worden toegevoegd of gewijzigd.

Voor elke wijziging van het omgevingsplan is een wijzigingsbesluit nodig, met daarbij een motivering. Die motivering gaat uitgebreider in op de bestaande en beoogde situatie op de planlocatie, en de aangepaste regels voor activiteiten in het omgevingsplan wordt nader toegelicht en onderbouwd.

Paragraaf 6.3 Opbouw omgevingsplan ‘nieuwe stijl’

De omgevingsplanwijzigingen ten behoeve van initiatieven voor ruimtelijke ontwikkelingen zullen ad hoc plaatsvinden. De overige gebieden in de gemeente, waar momenteel het ‘tijdelijke deel’ van het omgevingsplan geldt, zullen tijdens de transitiefase – tot het jaar 2032 – stapsgewijs per deelgebied worden omgezet in het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’¹⁶ dat voldoet aan alle eisen van de wet. De gemeente Moerdijk heeft ten aanzien van deze transitiefase een plan van aanpak opgesteld in het Transitieplan.

Door de modulaire opbouw van het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ van Moerdijk kunnen afzonderlijke regelingen in het omgevingsplan eenvoudig worden gewijzigd of uitgebreid: de activiteitenlijsten bij de werkingsgebieden (hoofdstuk 4 van het omgevingsplan) en regels voor activiteiten (hoofdstuk 5 van het omgevingsplan). De keuzes die per deelgebied zijn gemaakt ten aanzien van de regeling(en) in het omgevingsplan, komen in afdeling B van deze algemene toelichting aan bod.

Elk deelgebied krijgt in afdeling B een eigen hoofdstuk. In dat hoofdstuk wordt voor elk deelgebied allereerst kort de bestaande situatie beschreven: hoe is het deelgebied opgebouwd en begrensd, en welke functies zijn hier momenteel aanwezig. Vervolgens wordt kort de beoogde ontwikkeling van het deelgebied geschetst, en de keuzes/sturingsfilosofie om daartoe te komen. De bestaande situatie, beoogde ontwikkeling en sturingsfilosofie komen in het omgevingsplan tot uiting in een verdeling in gebiedstypen (en restrictie- en vrijwaringsgebieden die daar overheen liggen). Met bijbehorende instelling van het ‘mengpaneel’ (die bepaalt welke normen er gelden, voor welke activiteiten) en een activiteitenlijst met toegestane én uitgesloten activiteiten voor dat gebiedstype. Hierin is door de gemeente Moerdijk de keuze gemaakt om beleidsneutraal over te gaan. De keuzes die zijn gemaakt worden toegelicht, waarbij voornamelijk de aspecten waar een duidelijke afweging aan ten grondslag ligt aan bod komen: waarom voor dat gebiedstype voor die waarde of die activiteit is gekozen.

De indeling in deelgebieden is gebaseerd op de omgevingsvisie van de gemeente Moerdijk. Elk deelgebied, met bijbehorende indeling in gebiedstypen, kent een eigen karakter: ruimtelijke en functionele kenmerken en specifieke uitgangspunten ten aanzien van (on)gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Uitgangspunt is dat de keuzes voor deze deelgebieden, zoals beschreven in de omgevingsvisie, vraagt om een bepaalde sturingsfilosofie in het omgevingsplan. De deelgebieden, en indeling in gebiedstypen, vormen dus een

¹⁶ Voor specifieke thema's of beleidswijzigingen kan in eerste aanleg gekozen worden voor een themagewijze opbouw, om vervolgens uit te werken naar de deelgebieden.

nadrukkelijke koppeling tussen de omgevingsvisie en het omgevingsplan. De gemeente Moerdijk kent de volgende deelgebieden:

- Zevenbergen – verstedelijkingskern
- Klundert, Willemstad en Fijnaart – voorzieningenkernen
- Dorpse woonkernen
- Haven- en industrieterrein (en omgeving)
- Regionale bedrijventerreinen
- Lokale bedrijventerreinen
- Buitengebied

Ter info: de bovengenoemde deelgebieden en gebiedstypen komen dus niet 1-op-1 met elkaar over. Binnen de gebiedsgerichte wijzigingen (per deelgebied) komen bijna altijd meerdere gebiedstypen en andere werkingsgebieden, zoals een restrictie- of vrijwaringsgebied, voor. Ook kunnen dezelfde gebiedstypen (en andere werkingsgebieden) in meerdere van deze gebiedsgerichte wijzigingen terugkomen.

Omdat het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ gedurende de transitiefase – telkens met een gebiedsgerichte wijziging voor een bepaald deelgebied – wordt opgebouwd, zal de toelichting in afdeling B dus ook steeds verder worden aangevuld. In de tabel hieronder, afkomstig uit het Transitieplan, is de planning weergegeven van de transitie naar het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ van de gemeente Moerdijk:

Gebied	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
<i>Bestaand bebouwd gebied / woongebied</i>									
- Pilot: centrum Zevenbergen									
- Verstedelijkingskern: Zevenbergen									
- Voorzieningenkernen: Fijnaart, Klundert, Willemstad									
- Dorpse woonkernen: overige kernen									
<i>Buitengebied</i>									
<i>Bedrijventerreinen</i>									
- Lokale bedrijventerreinen									
- Regionale bedrijventerreinen (o.a. Dintelmond)									
- Haven- en industrieterrein en omgeving (incl, LPM)									

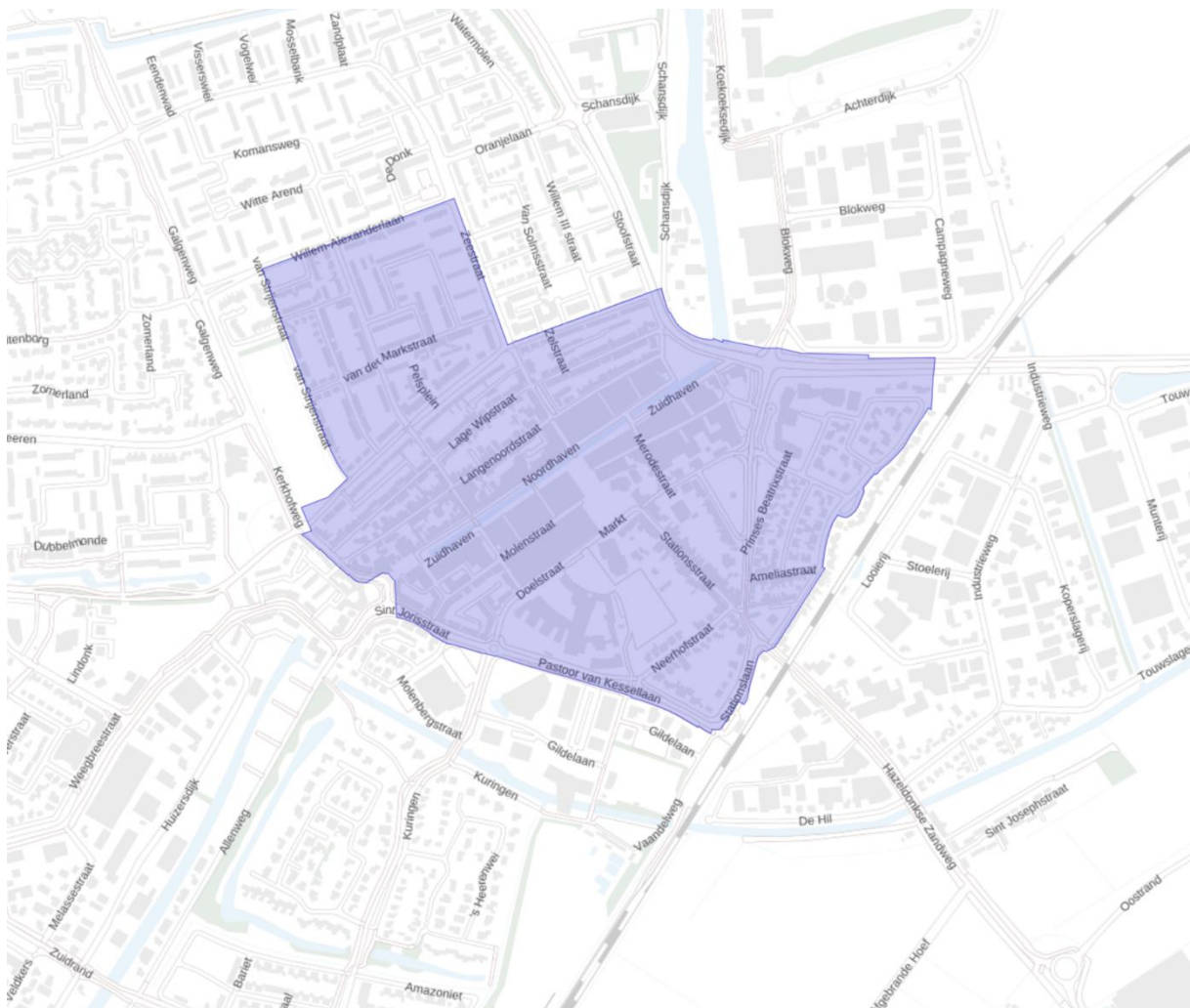
Paragraaf 6.4 Procedure omgevingsplanwijziging

Subparagraaf 6.4.1 Toelichting bij deze omgevingsplanwijziging

Deze eerste gebiedsgerichte (beleidsneutrale) wijziging ten behoeve van de opbouw van het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ geldt voor het deelgebied ‘kern Zevenbergen’, en dient als pilot. Deze wijziging ziet alleen toe op een deel van het centrum van Zevenbergen en een deel van het woongebied van Zevenbergen. De gehele kern is op dit moment dus nog niet meegenomen in deze omgevingsplanwijziging. Zie afbeelding 6.1 voor de contour van het wijzigingsgebied. Binnen deze gebiedsgerichte wijziging vallen de volgende gebiedstypen:

- Centrum Zevenbergen;
- Centrumrandzone Zevenbergen; en
- (bestaand) Woongebied.

Hoofdstuk 8 van deze algemene toelichting (afdeling B) gaat in op de keuzen die zijn gemaakt in het omgevingsplan ten aanzien van de gebiedstypen en regeling(en) voor activiteiten in Zevenbergen. En omdat de wijziging (nog) geen betrekking heeft op de gehele kern, zullen bij volgende omgevingsplanwijziging(en) nieuwe gebiedstypen en regelingen voor activiteiten worden toegevoegd en/of worden uitgebreid in hoofdstuk 8.

Afbeelding 6.1: Plangrens gebiedsgerichte wijziging Kern Zevenbergen, gemeente Moerdijk (rx-base)

Subparagraaf 6.4.2 Voorbereiding

Deze omgevingsplanwijziging voor (een deel van) de kern Zevenbergen is opgesteld in een uitvoerig ambtelijk voorbereidingstraject. Een analyse van de bestaande situatie, de koers uit de omgevingsvisie en ander sectoraal beleid, en de oude bestemmingsplannen (en andere ruimtelijke plannen) hebben als input gediend. Zoals eerder benoemd was een beleidsneutrale omzetting naar het omgevingsplan 'nieuwe stijl' het uitgangspunt van de gemeente.

De Omgevingsdienst is actief betrokken geweest bij het traject door deelname aan de ambtelijke projectgroep, en het concept is voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerp toegestuurd aan de overige ketenpartners voor onderlinge afstemming.

Tot slot heeft op 02 juli 2025 een participatiebijeenkomst plaatsgevonden, waarbij voor eenieder de gelegenheid was om het concept te bekijken en vragen te stellen aan de aanwezige gemeentelijke ambtenaren.

Subparagraaf 6.4.3 Ontwerp

Op de voorbereiding van een omgevingsplanwijziging is, op grond van artikel 16.30 Ow, Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing: de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Het ontwerp-omgevingsplan (ontwerpbesluit tot wijziging van het omgevingsplan) en de bijbehorende stukken hebben van 24 november 2025 tot 11 januari 2026 ter inzage gelegen. De gemeente heeft de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit gepubliceerd in het digitale gemeenteblad, en ook is de kennisgeving aan belanghebbenden toegezonden.

Gedurende deze termijn kon iedereen schriftelijk of mondeling zienswijzen inbrengen. Er zijn zienswijzen binnengekomen.

Subparagraaf 6.4.4 Vaststelling

De omgevingsplanwijziging voor (een deel van) de kern Zevenbergen wordt ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad van Moerdijk.

Hoofstuk 7 Uitvoering

[Gereserveerd]

Beheer en onderhoud (H6 - omgevingsplan)

Financiële bepalingen (H7 - omgevingsplan)

Overgangsrecht (H8 - omgevingsplan)

Afdeling B: Toelichting per gebied

Hoofdstuk 8 Zevenbergen – verstedelijkingskern

Paragraaf 8.1 Bestaande situatie

Subparagraaf 8.1.1 Feitelijke situatie

De gemeente Moerdijk is een uitgestrekte gemeente met elf kernen, die allemaal hun eigen karakter kennen. De meeste kernen hebben een dorps, landelijk (agrarisch) karakter en worden getypeerd als ‘dorpse woonkernen’. De vestingsteden Klundert en Willemstad, die onderdeel uitmaken van de Zuiderwaterlinie, zijn duidelijk historisch van karakter. Samen met de kern Fijnaart zijn dit de ‘voorzieningskernen’ binnen de gemeente.

De kern Zevenbergen is sinds de Tweede Oorlog het meest gegroeid, en is daarmee de grootste kern binnen de gemeente Moerdijk. Inwoners vanuit de hele gemeente - maar ook dagjesmensen van elders – komen naar Zevenbergen voor de vele voorzieningen: onder andere het grote winkelaanbod en de horeca. De recente vernieuwing van de haven en kades hebben de recreatieve aantrekkingskracht van het centrum bovendien versterkt. Zevenbergen is centraal gelegen en goed bereikbaar: dicht bij de snelwegen A16 en A17 en er bevindt zich een NS-station in de kern waarvan bovendien diverse buslijnen vertrekken, verder de gemeente in. In Zevenbergen is veel werkgelegenheid geclusterd, zoals in de zakelijke dienstverlening, detailhandel, zorg en welzijn. Daarnaast zijn er werklocaties aan de randen van de kern die goed bereikbaar zijn. Ook qua onderwijs speelt Zevenbergen een belangrijke rol voor de gemeente. Naast vijf basisscholen bevindt het Markland College zich in Zevenbergen, de enige middelbare school in de gemeente Moerdijk.

Zevenbergen wordt als ‘verstedelijkingskern’ getypeerd. In deze kern zijn in de aankomende jaren de meeste ruimtelijke ontwikkelingen ten aanzien van woningbouw en werklocaties voorzien.

Subparagraaf 8.1.2 Planologische situatie

Voor de kern Zevenbergen gelden verschillende bestemmingsplannen die, met de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024, zijn geïntegreerd in het (tijdelijke deel van het) omgevingsplan van Moerdijk. Omdat deze omgevingsplanwijziging slechts toeziet op een deel van de kern Zevenbergen, benoemen we alleen de relevante plannen voor deze wijziging:

- Bestemmingsplan ‘Centrum Zevenbergen’ (2015-10-08);
- Bestemmingsplan ‘Woonwijken Zevenbergen’ (2012-04-19).
- [nader aan te vullen, bij nieuwe omgevingsplanwijzigingen voor de kern Zevenbergen]

Daarnaast gelden binnen de kern Zevenbergen diverse veegplannen, postzegelbestemmingsplannen, etc. Omdat deze omgevingsplanwijziging slechts toeziet op een deel van de kern Zevenbergen, benoemen we alleen de relevante plannen voor deze wijziging:

- Bestemmingsplan ‘Haven – Markt in Zevenbergen’ (2016-02-04);
- Bestemmingsplan ‘Molenstraat – Markt – Doelstraat Zevenbergen’ (2017-11-02);
- Bestemmingsplan ‘Kasteeltuin – Neerhofstraat’ (2015-06-04);
- Bestemmingsplan ‘Veegplan Kernen 2019’ (2020-01-30);
- Bestemmingsplan ‘Veegplan Kernen 2017’ (2018-09-27);
- Bestemmingsplan ‘Langenoordsestraat 56 in Zevenbergen’ (2017-03-30);
- Bestemmingsplan ‘Stoofstraat’ (2013-09-26).
- [nader aan te vullen, bij nieuwe omgevingsplanwijzigingen voor de kern Zevenbergen]

Paragraaf 8.2 Doelen en sturing voor het gebied

In hoofdstuk 2 (Afdeling A) van deze algemene toelichting is beschreven welke algemene beleidsdoelstellingen zijn opgenomen in de omgevingsvisie Moerdijk. In de omgevingsvisie is ook een aantal

specifieke doelstellingen voor de kern Zevenbergen opgenomen. In onderstaande alinea's worden deze beschreven.

Het groeien en goed bereikbaar houden van Zevenbergen is een belangrijke opgave richting de toekomst. Hiermee kan Zevenbergen zich verder ontwikkelen tot de verstedelijkingskern van de gemeente, met een regionaal voorzieningenniveau met niet-dagelijkse voorzieningen en grootschalige (maatschappelijke) accommodaties en als uitvalsbasis voor het openbaar vervoer, waar ook de andere kernen binnen de gemeente van kunnen meeprofiteren. Ook zijn duurzaamheid en klimaatadaptatie belangrijke opgaven in Zevenbergen. Het gaat hierbij om het verduurzamen van de bebouwde omgeving en het werken aan aardgasvrije alternatieven voor de warmtevraag. Ook vraagt klimaatadaptatie om aanpassingen in de openbare ruimte, bijvoorbeeld voor wateroverlast of hittestress.

5.1 ZEVENBERGEN (VERSTEDELIJKINGSKERN)

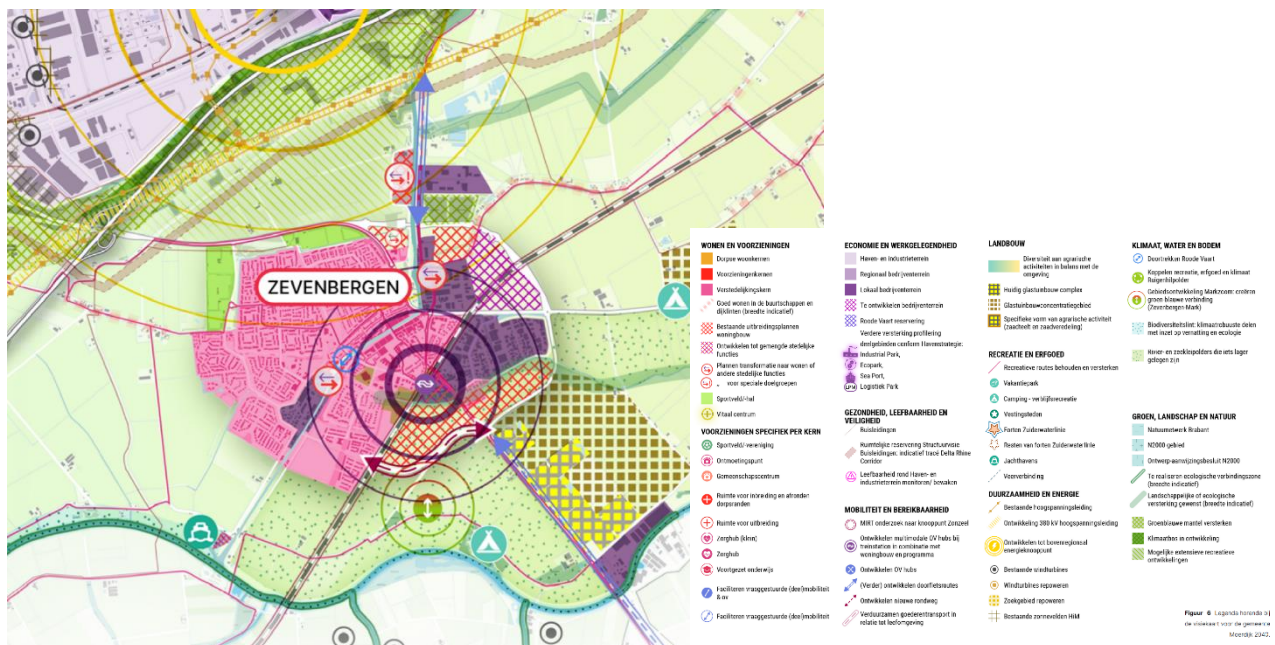

Afbeelding 9.2: Inspiratiebeeld van gebiedsgerichte keuzes voor Zevenbergen, omgevingsvisie Moerdijk

De gebiedsspecifieke keuzes met als uitgangspunt het jaar 2040, zijn als volgt:

- Inzetten op een passend woningaanbod: divers in typologie, duurzaam en klimaatadaptief, levensloopbestendig en veilig. En ook het behoud van voldoende ruimte voor flexwonen.
- Inzetten op transformatie van werklocaties naar wonen en nieuwbouw, via inbreiding en uitbreiding. Hierbij oog voor het genereren van een brede meerwaarde voor inwoners. In Zevenbergen zijn twee uitbreidingslocaties aangewezen, tot het jaar 2030:
 - Zevenbergen Oost: ontwikkeling van circa 1.000 woningen. Ook de ontwikkeling Markzoom is onderdeel van deze ontwikkeling.
 - Zevenbergen Noord: ontwikkeling van circa 300 woningen en uitbreiding van het huidige bedrijventerrein. Ook de transformatie van bedrijventerrein De Koekoek I is onderdeel van deze ontwikkeling.
- Inzetten op de transformatie van bedrijventerreinen Schansdijk naar flexwonen, van De Koekoek I naar een toekomstbestendig terrein voor MKB en van De Hill (onderdeel stationsgebied) naar wonen, werken en mobiliteitsfuncties.

- Inzetten op de verduurzaming en isolatie van de bestaande woningen om deze aardgasvrij-gereed te maken. En de mogelijkheden van een warmtenet, op basis van restwarmte uit het Haven- en Industrierrein Moerdijk, verkennen.
- Bij gebiedsontwikkelingen inzetten op het versterken van de groenblauwe kwaliteit, het verbeteren van het wandel- en fietsnetwerk en de wateropgave. En werken aan een beweegvriendelijke leefomgeving en een klimaatrobuuste openbare ruimte.
- Versterken en clusteren van de belangrijkste maatschappelijke, culturele en commerciële voorzieningen in (het centrum van) Zevenbergen.
- Inzetten op een brede opwaardering en tweezijdige ontwikkeling van het stationsgebied Zevenbergen tot een modern knooppunt. Transformatie van bedrijventerrein De Hill maakt onderdeel uit van deze ontwikkeling.
- Voltooiën van de rondwegstructuur rond Zevenbergen om de toekomstige autobereikbaarheid te waarborgen. Daarnaast inzetten op het verbeteren van de fietsmobiliteit binnen de gemeente, waaronder een (snel)fietsverbinding tussen Zevenbergen en Moerdijk, met aantakkingen op het Haven- en Industrierrein en Logistiek Park Moerdijk.
- Inzetten op het doortrekken van de Roode Vaart in Zevenbergen, door ontbrekende schakels aan te leggen en ook kleinschalig recreatief gebruik mogelijk te maken.
- Inzetten op het behouden en – waar nodig – versterken van de sociale infrastructuur en een sociaal veilige woonomgeving in de buurten. En ervoor zorgen dat Zevenbergen haar ontmoetingsfunctie behoudt, door het behouden/versterken van een ontmoetingsplaats.
- Blijvende aandacht voor de instandhouding van cultureel erfgoed: beschermen van monumenten, beeldbepalende gebouwen en industrieel erfgoed, of het maken van een referentie aan dit verleden.

Afbeelding 9.3: Uitsnede Zevenbergen - omgevingsvisiekaart, omgevingsvisie Moerdijk

Paragraaf 8.3 Normen met betrekking tot de fysieke leefomgeving

Bij de voorliggende omgevingsplanwijziging voor (een deel van) de kern Zevenbergen is ervoor gekozen dat op milieubelastende activiteiten de regels uit hoofdstuk 22 van het omgevingsplan gewoon van toepassing blijven. Er zijn voor de betreffende gebiedstypen dus geen specifieke milieunormen aangewezen. De regels ten aanzien van milieubelastende activiteiten blijven daarmee onder het overgangsrecht geplaatst.

Alleen voor het aspect ‘parkeren’ is een regeling opgenomen, in afdeling 5.2.2 van het omgevingsplan. Deze regeling zal gemeentebreed gelden en is dus voor elk gebiedstype binnen de kern Zevenbergen (waarop deze omgevingsplanwijziging betrekking heeft) hetzelfde. De regeling is gebaseerd op de gemeentelijke Nota Parkeernormen en omvat een specifieke zorgplicht. De zorgplicht – met mogelijkheid tot het stellen van een maatwerk- of vergunningvoorschrift – bepaalt dat degene die een bouwactiviteit of een gebruiksactiviteit verricht, is verplicht om te voorzien in voldoende parkeergelegenheid. De parkeergelegenheid moet op eigen terrein worden gerealiseerd en in stand gehouden worden.

Paragraaf 8.4 Activiteitenlijst

Zoals in paragraaf 4.4 (afdeling A) van deze algemene toelichting is beschreven, kent het omgevingsplan verschillende aanwijzingen in de fysieke leefomgeving. In de omgevingsplanwijziging voor (een deel van) de kern Zevenbergen zijn de volgende gebieden opgenomen:

- Gebiedstypen (afdeling 4.1 van het omgevingsplan):
 - Centrumgebied Zevenbergen;
 - Centrumrandzone Zevenbergen; en
 - (bestaand) Woongebied.
- Infrastructuur en openbare ruimte (afdeling 4.2 van het omgevingsplan):
 - (vaar)wegen;
 - rioolleiding; en
 - nutsvoorzieningen.
- Restrictiegebieden (afdeling 4.3 van het omgevingsplan):
 - restrictiegebied archeologie;
 - beperkingengebied molenbiotoop; en
 - beperkingengebied waterstaat – waterkering.

Bij deze aanwijzingen in de fysieke leefomgeving, met bijbehorende geometrische begrenzing, zijn activiteitenlijsten opgenomen. Zoals in paragraaf 4.5 (Afdeling A) van deze algemene toelichting is beschreven zijn er regelsets voor verschillende activiteiten. In de omgevingsplanwijziging voor (een deel van) de kern Zevenbergen zijn de volgende activiteiten opgenomen:

- gebruiksactiviteiten (titel 5.3 van het omgevingsplan);
- bouw- en sloopactiviteiten (titel 5.4 van het omgevingsplan);
- milieubelastende activiteiten (titel 5.5 van het omgevingsplan); en
- verrichten van werken en werkzaamheden (titel 5.6 van het omgevingsplan).

Subparagraaf 8.4.1 Gebruiksactiviteiten

Hieronder volgt beknopt een algemene beschrijving van de gebruiksactiviteiten die in de omgevingsplanwijziging voor (een deel van) de kern Zevenbergen voorkomen. Per gebruiksactiviteit zijn verschillende regels opgenomen – toegelaten via ‘functiemenging’ of via ‘functie op locatie’ – die corresponderen met de bestemmingen uit de vigerende bestemmingsplannen van het plangebied. De regels voor de gebruiksactiviteiten zijn beleidsneutraal overgenomen.

Functiemenging wil zeggen dat de betreffende activiteit overal in het gebiedstype kan voorkomen. Functie op locatie wil zeggen dat de betreffende activiteit alleen op de aangewezen plek kan voorkomen. Afhankelijk van of een activiteit wel/niet passend (en ook wenselijk) is in het betreffende gebiedstype, kan voor één van

beiden worden gekozen. Ook is het stellen van een vergunningplicht voor een gebruiksactiviteit mogelijk. Zie voor een nadere toelichting hierop, paragraaf 4.5.2 (afdeling A) van deze algemene toelichting.

- **Algemene bepalingen over gebruiksactiviteiten** (afdeling 5.3.1 van het omgevingsplan): Deze paragraaf is opgenomen voor het inregelen van algemeen gebruik van gronden en/of bouwwerken ten behoeve van de hieronder genoemde specifieke gebruiksactiviteiten. Denk aan parkeren en dienstwoning. Deze algemene bepalingen gelden in alle drie de gebiedstypen, naast de specifiek aangewezen gebruiksactiviteiten.
- **Dienstverlening activiteiten** (afdeling 5.3.9 van het omgevingsplan): hierbinnen is een activiteit opgenomen over consument gebonden dienstverlening. Dit betreft het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij het publiek rechtstreeks te woord wordt gestaan en geholpen. In het gebiedstype centrum komt deze activiteit op de meeste plekken wel voor, in de centrumrandzone slechts op een enkele locatie. Deze activiteit is daarom via functie op locatie toegelaten, en alleen op de begane grond. Op sommige locaties is tevens een maximum vloeroppervlakte aangegeven.
- **Bedrijfsmatige activiteiten** (afdeling 5.3.3 van het omgevingsplan): hierbinnen is onderscheid gemaakt tussen algemene bedrijvigheid (onderneming gericht op het vervaardigen, bewerken, herstellen, installeren of inzamelen van goederen) en het verkooppunt voor motorbrandstoffen zonder lpg voor het aanwezige Shell-tankstation. Voor de bedrijfsmatige activiteiten zijn specifieke locaties aangewezen, via functie op locatie. De locaties zitten allemaal in het gebiedstype centrumrandzone.
Verder is ook een regeling opgenomen voor de aanwezige nutsvoorzieningen.
- **Detailhandelsactiviteiten** (afdeling 5.3.6 van het omgevingsplan): er zijn twee varianten van detailhandel aangewezen, waarbij onderscheid wordt gemaakt in reguliere detailhandel en detailhandel in volumineuze goederen. Voor de variant 'volumineuze detailhandel' is een expliciet verbod geregeld in de activiteitenlijsten in afdeling 4.1. Reguliere detailhandel is op meerdere locaties in het centrum en op een enkele locatie in de centrumrandzone toegestaan, mits op de begane grond. Daarnaast is op specifieke locaties in het centrum een supermarkt op de begane grond aangewezen, via functie op locatie. Voor bovengenoemde detailhandelsactiviteiten is op sommige locaties een maximum bedrijfs- en/of winkelvloeroppervlakte opgenomen.
Verder is een regeling opgenomen voor (vaste) standplaats(en) voor ambulante detailhandel rondom de Markt, ook geregeld via functie op locatie.
- **Evenementenactiviteiten** (afdeling 5.3.2 van het omgevingsplan): voor het organiseren van evenementen is een specifieke locatie aangewezen, namelijk de Molenstraat-Markt. Onder evenementen wordt verstaan: periodieke of eenmalige gebeurtenissen op het gebied van kunst, cultuur, sport, feesten en kermis. Hierbij is geborgd dat er maximaal tien evenementenactiviteiten per jaar plaatsvinden.
- **Horeca** (afdeling 5.3.5 van het omgevingsplan): voor de horeca-activiteit zijn verschillende categorieën aangewezen (1a tot en met 1d, 2 en 3). Deze categorie-indeling is gebaseerd op de vigerende bestemmingsplannen. Er is een regelset voor horeca-activiteiten uit categorie 1 en 2 die binnen de gebiedstypen centrum en centrumrandzone zijn toegestaan op verschillende locaties (functie op locatie). Op sommige locaties is een maximum vloeroppervlakte opgenomen. Ook zijn twee zeer specifieke horeca-activiteiten, uit categorie 2, aangewezen: speelautomatenhal en poolbiljartcafé.
- **Kantoor** (afdeling 5.3.7 van het omgevingsplan): er wordt onderscheid gemaakt tussen kantoor als hoofdactiviteit en kantoor als functionele ondersteuning aan een andere activiteit op dezelfde locatie. Onder kantoor wordt verstaan: 'voorzieningen gericht op het verlenen van diensten op administratief, financieel, architectonisch, juridisch of een daarmee naar aard gelijk te stellen discipline, waarbij het publiek niet of slechts in ondergeschikte mate rechtstreeks te woord wordt gestaan en geholpen'. De activiteit is via 'functie op locatie geregeld in de gebiedstypen centrum en centrumrandzone, waarbij onderscheid is gemaakt tussen een kantoor op de begane grond, kantoor op de verdieping of allebei. Voor kantoor als functionele ondersteuning geldt dat maximaal

50% van het oppervlak mag worden gebruikt als kantoor met een maximum van 400 m² gebruiksoppervlakte.

- **Maatschappelijke-en culturele activiteiten** (afdeling 5.3.8 van het omgevingsplan): er zijn verschillende vormen van maatschappelijke- en/of culturele activiteiten aangewezen. Er is een algemene aanwijzing: 'het gebruiken van gronden of bouwwerken ten behoeve van voorzieningen voor medische, sociale, culturele of religieuze activiteiten, voorzieningen ten dienste van onderwijs, sport- en gymnastieklokalen, kinderopvang, alsmede overheidsdiensten met een overwegend openbaar karakter'. Deze activiteit is via functie op locatie op verschillende locaties toegestaan. De gedachte is dat er vermenging van verschillende maatschappelijke activiteiten kan plaatsvinden. Echter, er zijn ook enkele specifieke vormen van maatschappelijke activiteiten aangewezen, namelijk: bibliotheek, religie, zorgwoning, gezondheidszorg en uitvaartcentrum. Op enkele locaties is zo'n activiteit, naast de algemene aanwijzing, specifiek toegestaan: zoals bijvoorbeeld religie in een kerkgebouw.
- **Sportactiviteiten** (afdeling 5.3.11 van het omgevingsplan): als sportactiviteit is de specifieke vorm 'fitnesscentrum' opgenomen, omdat er een fitnesscentrum is gevestigd in het gebiedstype 'centrum'. Deze is geregeld via functie op locatie.
- **Risicovolle activiteiten** (afdeling 5.3.10 van het omgevingsplan): activiteiten die zijn opgenomen in bijlage VII onder A van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Deze activiteit worden expliciet verboden in alle drie de gebiedstypen.
- **Wonen** (afdeling 5.3.4 van het omgevingsplan): of op een bepaalde locatie gewoond mag worden is van twee zaken afhankelijk: enerzijds de plaatsing van de woonactiviteit op de activiteitenlijst van een gebiedstype. Anderzijds of de woning op het tijdstip van deze omgevingsplanwijziging feitelijk al aanwezig was. Voor het wonen geldt dat in één woning slechts één huishouden woont, tenzij anders aangegeven. Het toevoegen van nieuwe woningen is alleen in een specifiek gebied – deel van de Noord- en Zuidhaven – in het centrum toegestaan, op basis van de centrumvisie. Er is een vergunningplicht opgenomen, inclusief bijbehorende aanvraagvereisten en beoordelingsregels. Daarnaast is binnen de woonactiviteit ook een regelset opgenomen voor beroep en/of bedrijf aan huis. Voor beroep en/of bedrijf aan huis gelden algemene regels, met de mogelijkheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften.

Op de activiteitenlijst per gebiedstype staan de volgende gebruiksactiviteiten:

Gebiedstype Centrum Zevenbergen

Toegestaan:

- Reguliere detailhandel – functie op locatie;
- Detailhandel, supermarkt – functie op locatie;
- Ambulante detailhandel, (vaste) standplaats – functie op locatie;
- Horeca – functie op locatie (uit categorie 1 + 2 + speelautomatenhal en poolbiljartcafé);
- Maatschappelijke en culturele activiteiten:
 - o algemeen – functie op locatie (uitwisseling mogelijk);
 - o religie – functie op locatie;
 - o uitvaartcentrum – functie op locatie.
- Dienstverlening – functie op locatie;
- Kantoor – functie op locatie;
- Evenementenactiviteit – functie op locatie + algemene regels;
- Sport (fitnesscentrum) – functie op locatie;
- Wonen:
 - o algemene regels;
 - o vergunningplicht voor nieuwe woningen;
- Functioneel ondersteunende voorzieningen – algemene regels.

Verbod:

- Volumineuze detailhandel – verbod;
- Risicovolle activiteiten: Type A – verbod.

Toelichting:

Het uitgangspunt is een beleidsneutrale omzetting van de vigerende bestemmingsplanregels naar het omgevingsplan 'nieuwe stijl'. Reguliere detailhandel en dienstverlening (op de begane grond) zijn op meerdere locaties toegestaan. Voor kantoren, horeca, supermarkten en het fitnesscentrum zijn specifieke locaties aangewezen. Voor maatschappelijke activiteiten is een bredere aanwijzing opgenomen die op alle aangewezen locaties is toegestaan, zodat vermenging kan plaatsvinden. Evenementen kunnen alleen plaatsvinden op de Markt-Doelstraat. Wonen is alleen mogelijk in woningen die op het tijdstip van deze omgevingsplanwijziging feitelijk aanwezig waren. Voor nieuwe wooneenheden in een specifiek gebied aan de Noord- en Zuidhaven geldt een vergunningplicht. Daarnaast gelden er algemene regels voor een beroep of bedrijf aan huis. Detailhandel in volumineuze goederen en risicovolle activiteiten type A zijn tot slot expliciet verboden.

Gebiedstype Centrumrandzone Zevenbergen

Toegestaan:

- Reguliere detailhandel – functie op locatie;
- Dienstverlening – functie op locatie;
- Horeca – functie op locatie (uit categorie 1);
- Maatschappelijke en culturele activiteiten:
 - o algemeen – functie op locatie (uitwisseling mogelijk);
 - o bibliotheek – functie op locatie;
 - o religie – functie op locatie;
 - o gezondheidszorg – functie op locatie;
 - o zorgwoning – functie op locatie;
- Bedrijfsmatige activiteiten:
 - o algemeen – functie op locatie;
 - o verkooppunt brandstoffen zonder lpg – functie op locatie.
- Kantoor:
 - o kantoor als hoofdactiviteit – functie op locatie;
 - o kantoor als functioneel ondersteunend – functie op locatie.
- Wonen – algemene regels;
- Functioneel ondersteunende voorzieningen – algemene regels.

Verbod:

- Volumineuze detailhandel – verbod;
- Risicovolle activiteiten: Type A – verbod.

Toelichting:

Het uitgangspunt is een beleidsneutrale omzetting van de vigerende bestemmingsplanregels naar het omgevingsplan 'nieuwe stijl'. Voor reguliere detailhandel, dienstverlening, kantoren, horeca en bedrijfsmatige activiteiten zijn specifieke locaties aangewezen. Voor maatschappelijke activiteiten is een bredere aanwijzing opgenomen die op alle aangewezen locaties is toegestaan, zodat vermenging kan plaatsvinden. Daarnaast zijn enkele specifieke maatschappelijke activiteiten aangewezen op specifieke locaties. Wonen is alleen mogelijk in woningen die op het tijdstip van deze omgevingsplanwijziging feitelijk aanwezig waren. Daarnaast gelden er algemene regels voor een beroep of bedrijf aan huis. Detailhandel in volumineuze goederen en risicovolle activiteiten type A zijn tot slot expliciet verboden.

Gebiedstype Bestaand woongebied (Zevenbergen)

Toegestaan:

- Wonen – algemene regels;
- Maatschappelijke en culturele activiteiten: algemeen – functie op locatie.

Verbod:

- Volumineuze detailhandel – verbod ;
- Risicovolle activiteiten: Type A – verbod.

Toelichting:

Het uitgangspunt is een beleidsneutrale omzetting van de vigerende bestemmingsplanregels naar het omgevingsplan ‘nieuwe stijl’. Wonen is alleen mogelijk in woningen die op het tijdstip van deze omgevingsplanwijziging feitelijk aanwezig waren. Daarnaast gelden er algemene regels voor een beroep of bedrijf aan huis. Verder is er een locatie aangewezen waar een brede categorie maatschappelijke activiteiten is toegestaan. Detailhandel in volumineuze goederen en risicovolle activiteiten type A zijn tot slot expliciet verboden.

Subparagraaf 8.4.2 Bouw- en sloopactiviteiten

Voor de bouwactiviteiten voor (een deel van) de kern Zevenbergen gelden beoordelingsregels bij de binnenplanse vergunningplicht voor bouwwerken die volgt uit artikel 22.26 van het omgevingsplan. Deze beoordelingsregels staan in paragraaf 5.4.1.2 van het omgevingsplan. De beoordelingsregels zijn opgebouwd aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- Er wordt gewerkt met werkingsgebieden voor verschillende ‘typen’ hoofdgebouwen, bijbehorende bouwwerken en bouwwerken, geen gebouwen zijnde (A,B,C, etc.). Per type is een set met regels opgenomen ten aanzien van het bouwen die corresponderen met de bouwregels van de verschillende bestemmingen uit de vigerende bestemmingsplannen van het plangebied. De bouwregels zijn beleidsneutraal overgezet in deze omgevingsplanwijziging voor (een deel van) de kern Zevenbergen. Per gebiedstype is in de activiteitenlijst in hoofdstuk 4 opgenomen welke typen, met bijbehorende sets bouwregels, voorkomen in het gebied.
- Alleen binnen de bouwvlakken mag worden gebouwd, tenzij anders is bepaald in de bouwregels. Voor de hoofdgebouwen correspondeert het bouwvlak met het werkingsgebied van het betreffende type hoofdgebouw. Voor de bijbehorende bouwwerken geldt dat woordelijk is geregeld of buiten het bouwvlak kan worden gebouwd.
- Specifieke typologieën en bouw- en goothoogtes worden vastgelegd met werkingsgebieden en omgevingsnormen.
 - De bouwhoogte wordt bij elke type hoofdgebouw aangegeven middels een omgevingsnorm. Voor bijbehorende bouwwerken geldt dat binnen het bouwvlak net zo hoog gebouwd mag worden, en daarbuiten (mits toegestaan) maximaal 3 meter hoog. Bij sommige typen bijbehorende bouwwerken kan hiervan worden afgeweken. Of er gelden specifieke regels (bouw- en/of goothoogte) voor specifieke bijbehorende bouwwerken.
 - Het maximum bebouwd oppervlak wordt in de meeste typen bepaald als een percentage, uitgedrukt in omgevingsnorm, ten opzichte van het bouwperceel. In een aantal gevallen is het maximum bebouwd oppervlak niet geregeld.
 - De inhoud van bouwwerken wordt in de meeste gevallen niet geregeld.

Hoofdgebouw (sub paragraaf 5.4.1.2.1 van het omgevingsplan):

- Er wordt bij elk ‘type’ hoofdgebouw een bouwhoogte in meters voorgeschreven, door middel van een omgevingsnorm.
- In de meeste gevallen is de regel opgenomen dat het totale maximum bebouwd oppervlak een bepaald percentage van het bouwperceel mag zijn. In type B geldt dit niet.
- In type C is een afwijkingmogelijkheid, onder voorwaarden, opgenomen voor bouwen buiten het bouwvlak.

- In type A is aangegeven dat de voorgevel van het hoofdgebouw ter plaatse van de 'gevellijn' gebouwd dient te worden. Daarnaast is in dit type hoofdgebouw (A) de toegestane diepte van het hoofdgebouw aangegeven.
- In type D en G dient de afstand van hoofdgebouwen tot de perceelsgrens 5 meter respectievelijk 3 meter te zijn. In type G is verder aangegeven dat, indien hoofdgebouwen op een bouwperceel niet aaneen worden gebouwd, er een onderlinge afstand geldt van minimaal 3 meter.
- In typen B en F is met een norm het maximum aantal bouwlagen aangegeven. In type F is aangegeven dat bij functieaanduiding gebouwen gestapeld gebouwd mogen worden, met dien verstande dat grondgebonden hoofdgebouwen ook mogelijk zijn.

Tot slot is er een algemene afwijkingmogelijkheid opgenomen, waarmee onder voorwaarden kan worden afgeweken van de aangegeven bouw mogelijkheden.

In de tabel hieronder is aangegeven welk type 'hoofdgebouw', met bijbehorende bouwregels, in welke gebiedstype(n) is ingeregeld.

Centrum Zevenbergen	Centrumrandzone Zevenbergen	Bestaand woongebied (Zevenbergen)
type A (best. 'centrum/gemengd-1' – BP centrum)	type A (best. 'centrum/gemengd-1' – BP centrum)	type E (best. 'horeca/kantoor' – BP centrum) (best. 'maatschappelijk' – BP woonwijken) (best. 'maatschappelijk' – BP Kasteeltuin)
type B (best. 'gemengd-2' – BP centrum)	type B (best. 'wonen' – BP Noorderstr.56)	type G (best. 'bedrijf-1' – BP woonwijken) (best. 'wonen' – Neerhofstraat)
type C (best. 'maatschappelijk' – BP centrum)	type C (best. 'maatschappelijk' – BP centrum)	type H (best. 'wonen' – BP woonwijken)
Type E (best. 'centrum' – BP MolenstrMarktDoelstr)	type D (best. 'bedrijf' – BP centrum)	
	type E (best. 'horeca/kantoor' – BP centrum) (best. 'maatschappelijk' – BP woonwijken) (best. 'maatschappelijk' – BP Kasteeltuin)	
	type F (best. 'wonen' – BP centrum)	
	type G (best. 'bedrijf-1' – BP woonwijken) (best. 'wonen' – Neerhofstraat)	

Bijbehorende bouwwerk (sub paragraaf 5.4.1.2.2 van het omgevingsplan):

- Er wordt in bijna alle typen een bouwhoogte in meters voorgeschreven voor bijbehorende bouwwerken binnen het bouwvlak, door middel van een omgevingsnorm. Ook zijn er regels opgenomen voor bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak. In ieder geval is de bouwhoogte opgenomen en in enkele typen zijn ook nog andere specifieke regels opgenomen. In type E wordt geen onderscheid gemaakt tussen binnen- en buiten bouwvlak.
- In de meeste gevallen is de regel opgenomen dat het totale maximum bebouwd oppervlak een bepaald percentage van het bouwperceel mag zijn. In type B geldt dit niet.
- In typen E en G zijn specifieke regels opgenomen ten aanzien van bijbehorende bouwwerken in de vorm van garages (en bergingen).

In de tabel hieronder is aangegeven welk type 'bijbehorende bouwwerk', met bijbehorende bouwregels, in welke gebiedstype(n) is ingeregeld.

Centrum Zevenbergen	Centrumrandzone Zevenbergen	Bestaand woongebied (Zevenbergen)
type A (best. 'centrum/gemengd-1' – BP centrum)	type A (best. 'centrum/gemengd-1' – BP centrum)	type F (best. 'bedrijf-1' – BP woonwijken)

type B (best. 'gemengd-2' – BP centrum) (best. 'centrum' – BP MolenstrMarktDoelstr)	type C (best. 'maatschappelijk' – BP centrum)	type G (best. 'wonen' – BP woonwijken)
type C (best. 'maatschappelijk' – BP centrum)	type D (best. 'bedrijf/horeca/kantoor' – BP centrum)	type H (best. 'maatschappelijk' – BP woonwijken) (best. 'maatschappelijk' – Kasteeltuin)
	type E (best. 'wonen' – BP centrum) (best. 'wonen' – BP Neerhofstraat) (best. 'wonen' – BP Noorderstr.56)	
	type H (best. 'maatschappelijk' – BP woonwijken) (best. 'maatschappelijk' – Kasteeltuin)	

Bouwwerk, geen gebouwen en geen overkappingen zijnde (sub paragraaf 5.4.1.2.3 van het omgevingsplan):

- Typen A, B, C, en D bevatten een regel ten aanzien van de bouwhoogte van erfafscheidingen in het algemeen en erfafscheidingen op minder dan één meter afstand van de openbare weg. Typen E en F bevatten alleen een regel ten aanzien van de bouwhoogte van erfafscheidingen in het algemeen.
- Alle typen bevatten een regel ten aanzien van de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen en overkappingen zijnde.
- Typen A, E en F bevatten een regel ten aanzien van de bouwhoogte van vlaggenmasten. Typen D en E bevatten een regel ten aanzien van de bouwhoogte van lichtmasten. Type D bevat ook een regel ten aanzien van de bouwhoogte van een zendmast (functie op locatie) en van schotelantenne-installaties.

In de tabel hieronder is aangegeven welk type 'bouwwerk, geen gebouwen zijnde', met bijbehorende bouwregels, in welke gebiedstype(n) is ingeregeld.

Centrum Zevenbergen	Centrumrandzone Zevenbergen	Bestaand woongebied (Zevenbergen)
type A (best. 'centrum' – BP centrum) (best. 'centrum' – BP MolenstrMarktDoelstr)	type B (best. 'gemengd-1/wonen' – BP centrum) (best. 'wonen' – BP woonwijken)	type B (best. 'gemengd-1/wonen' – BP centrum) (best. 'wonen' – BP woonwijken)
type B (best. 'gemengd-1/wonen' – BP centrum) (best. 'wonen' – BP woonwijken) (best. 'wonen' – BP Noorderstr.56)	type C (best. 'gemengd-2/horeca/ kantoor/maatschappelijk' – BP centrum) (best. 'maatschappelijk/wonen' – BP Kasteeltuin-Neerhofstraat)	type E (best. 'bedrijf-1' – BP woonwijken)
type C (best. 'gemengd-2/horeca/ kantoor/maatschappelijk' – BP centrum) (best. 'maatschappelijk/wonen' – BP Kasteeltuin-Neerhofstraat)	type D (best. 'bedrijf' – BP centrum)	type F (best. 'maatschappelijk' – BP woonwijken)

Overige ondergeschikte bouwdelen (sub paragraaf 5.4.1.2.4 van het omgevingsplan)

Ten aanzien van de mogelijkheid tot het bouwen van luifels, balkons en andere ondergeschikte bouwdelen is een regeling opgenomen. Deze regeling geldt niet voor woningen.

Bouwen in een restrictiegebied

Ten aanzien van het bouwen van bouwwerken in één van de restrictiegebieden gelden (aanvullende) specifieke regels, met het oog op het beschermen van de oogmerken die van toepassing zijn op dat restrictiegebied. Het gaat dan om de volgende restrictiegebieden:

- restrictiegebied archeologie (paragraaf 5.4.1.3 van het omgevingsplan);
- beperkingengebied molenbiotoop (paragraaf 5.4.1.4 van het omgevingsplan);

- beperkingengebied waterstaat – waterkering (paragraaf 5.4.1.5 van het omgevingsplan); en
- beperkingengebied rioolleiding (paragraaf 5.4.1.6 van het omgevingsplan).

Hierop wordt verder ingegaan in paragraaf 8.5 (afdeling B) van deze algemene toelichting.

Bouwen in openbaar gebied

Ten aanzien van het bouwen van bouwwerken in openbaar toegankelijk gebied is geregeld (paragraaf 5.4.1.7 van het omgevingsplan) dat er geen andere bouwwerken zijn toegelaten dan de bouwwerken die zijn genoemd in artikel 2.29 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl): vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken .

Ook voor de definitie van ‘openbaar toegankelijk gebied’ wordt aangesloten bij de definitie uit het Bbl: *‘wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, en pleinen, parken, plantsoenen, openbaar vaarwater en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen alleen bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer’.*

Bouwen van een geluidgevoelig gebouw

Er is een regeling opgenomen voor geluidgevoelige gebouwen in een geluidaanachtsgebied, om te kunnen voorsorteren op het geluidsaandachtsgebied van de aanwezige provinciale weg in het plangebied. Deze regeling, terug te vinden in paragraaf 5.4.1.8 van het omgevingsplan, is gebaseerd op het gemeentelijk geluidbeleid. In de regeling is een vergunningplicht opgenomen voor het bouwen van een geluidgevoelig gebouw of het wijzigen van het gebruik naar een geluidgevoelig gebouw binnen een geluidaanachtsgebied. Deze regeling ziet toe op geluidgevoelige gebouwen die niet kunnen voldoen aan de standaardwaarde. Er zijn beoordelingsregels opgenomen ten aanzien van maatregelen bij overschrijding van de standaardwaarde.

Daarnaast is een regeling opgenomen voor geluidgevoelige gebouwen in de geluidszone van het gezondeerde industrieterrein van Zevenbergen. Er geldt een vergunningplicht voor het bouwen van een geluidgevoelig gebouw in de betreffende geluidszone. Zolang er nog geen GPP's zijn vastgesteld en in het omgevingsplan niet is uitgesloten dat activiteiten, zoals bedoeld in 5,78b Bkl, zijn toegestaan, blijft het regime van de Wgh namelijk van toepassing via het overgangsrecht aan de hand van art. 3.6 AwgOw.

Sloopactiviteiten

Ten aanzien van het slopen van bouwwerken (sloopactiviteit) in het restrictiegebied archeologie gelden specifieke regels (paragraaf 5.4.2.2 van het omgevingsplan), met het oog op het beschermen van de oogmerken die van toepassing zijn op dat restrictiegebied. Hierop wordt verder ingegaan in paragraaf 8.5 (afdeling B) van deze algemene toelichting.

Subparagraaf 8.4.3 Milieubelastende activiteiten

Vooralsnog gelden voor deze activiteiten de regelingen uit het ‘tijdelijke deel van het omgevingsplan’ (afdeling 22.3 van het omgevingsplan). Wanneer deze regels worden overgenomen of gewijzigd in omgevingsplan ‘nieuwe stijl’, wordt hier in deze paragraaf verslag van gedaan.

Subparagraaf 8.4.4 Verrichten van werken en werkzaamheden

Op de activiteitenlijst voor (een deel van) de kern Zevenbergen staan de volgende werken en werkzaamheden:

Activiteiten op of in de bodem:

- **Het beschermen van infrastructuur** (paragraaf 5.6.1.1 van het omgevingsplan);
Er geldt een specifieke zorgplicht ten aanzien van de aanwezige gemeentelijke wegen en de provinciale weg in het plangebied. Daarbij geldt een vergunningplicht voor het verrichten van aangewezen werken en werkzaamheden (inclusief bijbehorende

aanvraagvereisten en een beoordelingsregel), om beschadiging van (in de grond) aanwezige werken zoveel mogelijk te voorkomen.

- **Het beschermen van archeologische waarden** (paragraaf 5.6.1.2 van het omgevingsplan);
Zie voor een nadere toelichting paragraaf 8.5 (afdeling B) van deze algemene toelichting.
- **Het beschermen van een waterkering** (paragraaf 5.6.1.3 van het omgevingsplan);
Zie voor een nadere toelichting paragraaf 8.5 (afdeling B) van deze algemene toelichting.
- **Het beschermen van een rioolleiding** (paragraaf 5.6.1.4 van het omgevingsplan).
Zie voor een nadere toelichting paragraaf 8.5 (afdeling B) van deze algemene toelichting.

Activiteiten op of bij wegen of bij wateren:

- **Het aanleggen en in stand houden van een (vaar)weg** (paragraaf 5.6.2.1 van het omgevingsplan).
Zie voor een nadere toelichting paragraaf 8.5 (afdeling B) van deze algemene toelichting.

Paragraaf 8.5 Overige werkingsgebieden

De gebiedsgerichte wijziging van het omgevingsplan voor (een deel van) de kern Zevenbergen wijst, naast de drie gebiedstypen die voorkomen in het plangebied, de volgende restrictie- en beperkingengebieden en aanwijzingen infrastructuur en openbare ruimte aan:

- **Restrictiegebied archeologische waarde:** het gaat dan om restrictiegebieden ter bescherming van archeologische waarden, met daarbinnen verschillende verwachtingswaarden. Binnen het opgenomen restrictiegebied archeologie is een vergunningplicht voor bouw¹⁷- en sloopactiviteiten (inclusief bijbehorende meetbepalingen, aanvraagvereisten en beoordelingsregels) opgenomen. Hierbij is ook de mogelijkheid tot het verbinden van voorschriften aan de vergunning. Verder is ook voor het verrichten van werken en werkzaamheden een vergunningplicht (inclusief aanvraagvereisten en beoordelingsregels) opgenomen.
- **Beperkingengebied molenbiotoop:** er is een beperkingengebied opgenomen ten aanzien van de Molen Fleur aan de Lage Wipstraat. Het betreft een zogenaamde stellingkorenmolen uit 1841. Ter bescherming van de vrije windvang en het zicht op de molen is een vergunningplicht (met bijbehorende beoordelingsregels) opgenomen voor het bouwen van bouwwerken van bepaalde hoogtes.
- **Beperkingengebied Waterstaat – waterkering:** er is een beperkingengebied opgenomen ten aanzien van de aanwezige waterkering. Het beperkingengebied geldt voor de gronden met een waterkerende functie en de gronden die van invloed zijn op de waterkering. Op deze gronden is de waterschapsverordening van het Waterschap Brabantse Delta van toepassing. Voor het verrichten van werken en werkzaamheden geldt een vergunningplicht (inclusief bijbehorende aanvraagvereisten en beoordelingsregel). Voor het bouwen/in stand laten van bouwwerken, geen gebouwen zijnde geldt een maximale bouwhoogte van 4 meter.
- **Infrastructuur en openbare ruimte:**
 - (vaar)Weg: er zijn algemene regels opgenomen over toegestane activiteiten ten aanzien van de aanleg en instandhouding van de haven in het centrumgebied, de gemeentelijke hoofdwegen en het deel van de provinciale weg die zich binnen het plangebied bevinden.
 - (beperkingengebied) Rioolleiding: binnen het plangebied is een afvalwaterleiding gelegen. Ter bescherming van de leiding is een beperkingengebied rioolleiding opgenomen. Voor het verrichten van werken en werkzaamheden geldt een vergunningplicht (inclusief bijbehorende aanvraagvereisten en beoordelingsregel). Voor het bouwen/in stand laten van bouwwerken, geen gebouwen zijnde geldt een maximale bouwhoogte van 3 meter.

¹⁷ Hieronder valt de vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing en het realiseren van nieuwe bebouwing.